

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete 21 Kasım-7 Aralık '94, Sayı:12, Fiyatı:20.000 TL

"Açıklanan rakamların arkasında hızla kötüleşen dengeler olduğu bir süre gözlerden kaçtı..."
"Şimdi gündeme yeni bir istikrar paketi gelmiş bulunuyor."

Yukarıdaki sözler burjuvazinin "saygın" iktisatçılarından birine, Salih Neftçi'ye ait. Hürriyet gazetesinin 20 Kasım '94 tarihli sayısında yer alıyor ve "Bir dönemin sonu (5 Nisan Paketi II)" başlığını taşıyor. Bu makalede yazılanlar, bu sıra tüm burjuva iktisatçıların ortak temaları haline gelmiş "saptamalar"dan oluşuyor. Özeti "Bize yeni bir istikrar paketi lazım"dır. Bunu işçi ve emekçilerin diline çevirirsek, kısaca, yeni bir saldırının gündemde olduğu anlamına geliyor.

Nitekim son on-onbeş günün burjuva gazetelerine, onların özellikle ekonomi sayfalarına bakıldığında aslında bu yeni saldırının bugünden başlatılmış olduğunu görüyoruz. "Yeni bütçe tasarısı", "7. beş yıllık kalkınma planı açıklandı" vb. haber başlıkları altında yazılanlar, düzenin kısa ve orta vadeli saldırı planının kaba bir dökümünü de yapıyor. Bu haber başlıklarının altına bakıldığında ücretten, işgüvencesine, oradan emeklilik ve kıdem tazminatı hakkına, oradan sendikalaşma ve grev hakkına vb.

uzanan bir dizi alanda yeni saldırıların gündeme alındığı görülüyor. Kamu emekçilerinin grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı ise tümüyle hasıraltı ediliyor.

Emeklilik için prim ödeme gün sayısının uzatılması, emeklilik yaşının yükseltilmesi, ücretlerin aşağı çekilmesi, işçi ve emekçiler üzerindeki vergi yükünün artırılması, işçi ve

emekçilere dönük sosyal harcamaların azaltılması, kamu kurumlarındaki istihdamın düşürülmesi... İşte 7. beş yıllık kalkınma planının hedefleri bunlar. Burada sayılan hedeflerin tümü de işçi ve emekçiler için yoksulluğun, işsizliğin artması, yaşam koşullarının iyiden iyiye kötüleşmesi anlamına geliyor.

Devamı 3. Sayfada...

Kızıl Bayrak

Düzenin (Ara) Seçim Korkusu

Ara seçimin iptal edilmesi, ardından RP, ANAP ve SHP ittifakıyla tarihinin tekrar belirlenmesi fakat, tıkanıklığın yine de sürmesi... Tüm bu iptal tartışmalarının ister görünümdeki nedenlerinden, isterse arka plandaki gerçek nedenlerden bakılsın düzenin çürümüşlüğü ve çözümlüğü bir kez daha gözler önüne seriliyor. Bilindiği gibi düzen bir ara seçimden uzun süre kaçmış, sonunda çeşitli etmenlerin basıncıyla bir ara seçim kararı almak zorunda kalmıştı. Düzeni ara seçim konusunda hayırhah bir tutuma kanalize eden iki önemli etmen söz konusuydu. Bunlardan birincisi Kürt ulusal hareketine dönük hesaplardı. İkincisi ise işçi ve emekçilere yönelik yeni bir saldırının gündeme geleceği bir dönemde düzen, bu saldırıyı kolaylaştırmak için böylesi bir ara seçimi bir olanak olarak kullanmak arzusundaydı. Hükümet partileri ellerindeki bütün imkanlarını seferber ederek bu seçimi küçük de olsa bir "başarı"ya çevirmeye çalışacaklardı. Erken seçim baskısının iyice arttığı bu dönemde ara seçim bu baskının zayıflatılmasına da hizmet edecekti. Bu koşullarda ve bu hesaplarla ara seçim kararı alındı.

Geçtiğimiz günlerde ise Anayasa Mahkemesi, bazı burjuva muhalefet partilerinin başvurusu üzerine hükümetin ara seçim kararını iptal etti. Hükümetin büyük ortağı DYP ise, böyle bir iptal kararından son derece hoşnut bir görünüme girdi. Bunu ara seçimi tümüyle gündemden çıkarmak

Devamı 3. Sayfada...

Meğer Türkiye Sosyalistmiş!!!

"Dünya değişmekte. Türkiye bunun gerisinde kalmaz. İşte bugün, bu yeni dönemin kapısını açıyoruz. Türkiye coğrafi bölgesindeki son sosyalist devlet olmuştur. Biz onu yıktık."

Bu sözler ABD vatandaşı, T.C başbakanı Çiller'e ait. Basına verdiği ilginç demeçlerle ün yapan Çiller bu açıklamayı, özelleştirme yasası meclisten dördüncü kez geçtikten sonra yaptı.

"Engin" ekonomi ve politika bilgisini hayretle izlediğimiz Çiller, bu açıklama ile sınırlarını bir kez daha zorladı. Enflasyonun üç haneli rakamlarla ifade edildiği, işsizliğin ve açlığın insanları kasıp kavurduğu, devrimcilerin ve yurtseverlerin katledildiği, sermayenin koşulsuz diktası altında işçi ve emekçilerin sınırsızca sömürüldüğü bir ülke sosyalist olabiliyor ve bu ülkede sosyalizm KİT'lerin özelleştirilmesiyle yıkılıyor. Herhalde Türkiye'yi sosyalist yapan ABD emperyalizminin keskin "orak"ı ve Çekiç Gücün

"çekiç"i de değil.

Kargaların bile güleceği bu varsayım, T.C'nin "sayın" başbakanı tarafından önemli bir buluşmuş gibi gazetecilere ilan ediliyor. İşçi sınıfına karşı yürütülen yoğun saldırı kampanyasını bu tür saçmalıklarla güçlendirmeye çalışan Çiller, aklınca, kapitalizmin kendine özgü pisliklerini bu şekilde temizleyebileceğini düşünüyor.

Yeltsin'in Rusya'daki "sosyalizm"i yıktıktan sonra uyguladığı politikaları düşününce şimdi Çiller'in yapacaklarını pek merak etmiyoruz. Anlaşılan yıllardır küçük Amerika olmayı başaramadık ama şimdi küçük Rusya oluyoruz.

Vira Bis mil lah!

Yakın dönemde mehmetçik basın tarafından şişirilen, şişirildikçe çoşulan bir savaş rüzgarı estirildi. Kraldan çok kralcı tutumuyla, ortada fal yok yumurta yokken bir anda ortalık savaş çıgıllıklarına boğuldu. "Barbaros'un torunları" yine denizleri fethe edecek, "kahpe Yunan"ı dize getirip Ege Denizi'ni bir "Türk deryası" yapacaktır. Medyanın yarattığı toz duman arasında devlet "büyüklerimiz" in attığı hamasi nutuklar da bu havayı tamamlıyordu.

Oysa T.C'nin savaşa ne niyeti vardı ne

de gücü. Kıbrıs konusunda dili yandı-ğından 12 mili üfleyerek içmekteydi. Her konuda olduğu gibi Yunanistan'la savaş konusunda da son kararı ABD, Avrupa ve bilim emperyalist odaklar alacaktı.

Ama yine de, hazır "tarihsel ve evrensel düşman" "Yunan gavuru" ile sürtüşmeler çıkmışken "Vira bismillah" haykırıları ve "milli beraberlik ve bütünlük" söylevleri etrafı kaplamalıydı. Zaten "Sınıfsız ve sömürsüz bir ulus olan Türkler, ezelden beri hain ve düzen bozucu 'küffarların"

içten yıkıcı faaliyetleri yüzünden bölünmüş ve köle edilmişlerdir. Türk halkı bu oyuna bir daha gelmemelidir."

Evet, işçi ve emekçiler "bu oyuna" gelmemelidir. Bu oyun milli birlik ve bütünlük maskesi altında yürütülen daha çok talan, daha çok sömürü oyunudur. Yüzyıllardır (yalnızca Türkler değil) işçi ve emekçiler kendi asalakları tarafından sömürülmüş, ürettiği değerlere el koyan bu asalakların it dalaşlarında kurban edilmiş ve hep kaybetmişlerdir.

Burjuva Medyada PKK Paniği

"Hür" ve "güvenilir" mehmetçik basınımız PKK'ye karşı savaşında yeni yöntemler ve "dahiyane" çözümler bulmaya devam ediyor. 16 Kasım tarihli *Bugün* gazetesindeki "PKK'da balerin paniği" başlıklı haber de bunun son örneklerinden. Bu habere göre; yıllardır sömürgeci

sermaye devletinin katil sürüleriyle savaşan ve başarılar kazanan PKK, on tane erkek balerin karşısında paniğe kapılıyor. Paniğin gerekçesi de oldukça ilginç: "Baletler çok çeviktir ve keklik gibi sekerler." Fakat mehmetçik basın merak etmesin. PKK, o meşhur "helikopterleriyle", "keklik gibi seken" "çok çevik" asker müsvettelerinde avlamasını bilecektir. Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve bu mücadelenin öncüsü PKK'ye

karşı savunabileceği hiçbir şeyi olmayan burjuva medya artık ilkokul çocuklarının bile güleceği türden yalanlarla durumu kurtarmaya çalışıyor. Asparagas haber yaparak sermayeye yaranmaya çalışan medyanın bu durumu bile sermayenin kirli savaşta çözümsüzlüğünü gözler önüne seriyor. Görünen o ki; bu çözümsüzlük, yakında sermayenin "cesur" basın mensuplarını da keklik gibi sekip tavşan gibi kaçmaya zorlayacak.

PKK'da balerin paniği

Devlet Opera ve Baletlerinde 10 erkek balerinin abletleri kışkırtılarak PKK'ye karşı savaşta çözümsüzlüğünü gözler önüne seriyor. Görünen o ki; bu çözümsüzlük, yakında sermayenin "cesur" basın mensuplarını da keklik gibi sekip tavşan gibi kaçmaya zorlayacak.

Bugün Gazetesi'nden

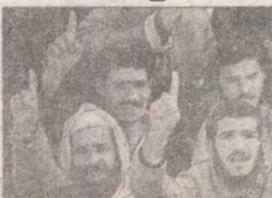

SEÇİM AFİŞİ YAPTIRDI Çiller, Cezayir'deki aşırı dinci FIS örgütünden meczuo Hasan Kaçar'a kadar, en ilacı kesimin kullandığı bu işareti benimseyerek, laik çevrelerde eleştiri konusu oldu. Ara seçim için bastırıldığı afişlerde de aynı işareti kullanan Çiller, dün grupla da işareti parmağını kaldırarak, "Hedef 2001" dedi.

Çiller yanlış işareti seçti

● ANAP'ın iki tane bas üstünde birleşti. Refah'ın baş parmağı gibi simgelerinden sonra işareti moda na uyan Başbakan Çiller'in, daha çok senatçıların kullandığı işareti parmağını havaya kaldırma selamını kullanması eleştiri konusu oldu.

● Cezayir'deki köktendinci FIS mensuplarının "şeriat" anlamında kullandığı bu işareti, "Kasım'da Atatürk'e hakaret eden

Çiller'in "doğru" işareti

Seçimler gündeme geldiğinde düzen partileri her zaman olduğu gibi yine seçim kampanyaları başlattılar. Halkın işsizlik ve yokluktan kırıldığı bir dönemde naylon poşetlere, abuk sabuk bayraklara ve "Fransız" reklamcılara milyarlar ödeniyor. İlyce teşhir olmuş politikacıların kendilerini pazarlayabilmek için çırpınmalarına su gibi para akıyor.

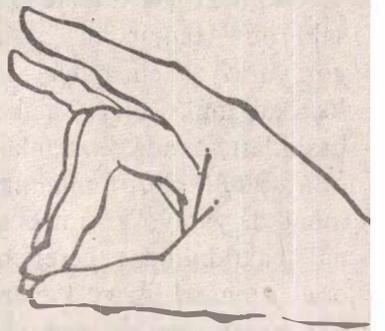
ABD vatandaşı "başbayan" Tansu Çiller'in partisi DYP'de bu tür bir kampanya başlattı. Kampanyanın ana fikri Tansu Çiller'i yeniden boyayıp satmak. Bu amaçla Çiller'e yeni bir imaj yaratmaya çalışan reklamcılar, Çiller için yeni bir işareti arayışına girdiler.

23 Kasım tarihli *Hürriyet* gazetesinde bu arayışın nasıl sona erdiğini gördük. *Hürriyet* attığı manşette Çiller'in yanlış işareti seçtiğini söylüyor. Çünkü Çiller'in yaptığı işareti şeriat

anlamına gelen ve aşırı dinci grupların kullandığı bir işaretiymiş. Bizce *Hürriyet* bu konuda oldukça haklı. Çiller işareti seçerken daha dikkatli olmalıydı. Yıllardır ortaklık yürüttükleri MHP'nin bozkurt işareti dururken başka işarete ne gerek vardı?

Elikanlı faşist sürülerinin işareti olan bu işareti, işçi sınıfının ve Kürt halkının azılı düşmanı olan Çiller için de en uygundur.

Çiller'in işareti ne olursa olsun, ne işçi ve emekçilere ne de Kürt halkına yararı dokunur. Ve hiçbir işareti Çiller'i şirin göstermeye yetmez ve yetmeyecektir.

Saldırıya Karşı Saldırı

Baş Sayfadan Devam

Burjuva hükümetin "bütçe tasarısı" adı altında açıkladığı saldırı paketi de tüm bu unsurları içeriyor. Ve bu saldırıyı özellikle de vergiler alanında daha somut hale getiriyor. Bütçe ile doğrudan vergilerin dolaylı vergilere, gelir vergisinin ise kurumlar vergisine göre büyük oranlarda artırılması gündeme getiriliyor. Bu ifade edilenler, işçi ve emekçilerden daha çok vergi alınması, sermayeden alınan vergilerin ise daha da düşürülmesi anlamına geliyor. Bütçe tasarısı adı verilen, bu soygun tasarısı, personel taşıma servisinden, ilaç katılma parasına kadar en özgün alanlarda bile işçi ve emekçilere dönük harcamaların kısılması hedefini ortaya koyuyor vb. Tabii ki tüm bu saldırıların merkezinde ise yine o ünlü özelleştirme var!

Gözler burjuva gazetelerin ücra köşelerine, devrimci basının ise temel başlıklarına çevrildiğinde bu kez bir başka gerçeklik göze çarpıyor. Öğretim görevlilerinin ve öğrencilerin eylemi, Karabük mitingi, Belediyelerdeki eylemler, PTT, Demiryolları ve elektrik işletmelerinde çalışanların eylemleri, Zonguldak mitingi vb...

Düzenin tüm bu saldırılarına karşı, emek cephesinde de bir karşı direniş, bir karşı saldırı odağı şekillenmekte... Belirli bir süreden beri yaşanan durgunluğun parçalanabileceğine, yeni bir eylemlilik dalgasının yükselbileceğine dair peşisıra gelen önemli

sinyaller bunlar. Özellikle PTT çalışanlarının yer yer işgal eylemi gerçekleştirmeleri, düzenin kolluk kuvvetlerinin sindirme amaçlı baskılarına olumlu bir kitlesel yanıtla karşılık vermeleri vb., tüm bunlar dipten dibe mayalanan eylemlilik dalgasının taşıdığı ileri potansiyellerin göstergesi...

Ne var ki temel açmazlar hala aşılabilmiş değil. Başta Zonguldak ve Karabük olmak üzere işçi eylemleri hala sendika bürokrasisinin gölgesi altında geliyor. Sendika bürokrasisine rağmen alternatif bir eylem ve örgütlenme hattı henüz oluşturulabilmiş değil. Tüm bunlar ise bir kez daha devrimci politik müdahalenin taşıdığı aciliyete işaret ediyor. Komünistlere ve devrimcilere yönelik bir sorumluluk çağrısı oluyor. Bütün bu gelişmeler kitlesel, militan ve genel bir direniş koşullarını oluşturacak, onu kolaylaştırıp motive edecek stratejik alan ve fabrikalar üzerinde müdahaleyi yoğunlaştırmanın bugünkü en temel görev olduğu gerçeğini bir kez daha tanıtlıyor.

Dipten gelen dalganın bir diğer belirtisi de, şubeler platformunun yeniden toplanma ihtiyacı duyması ve çeşitli işçi kurultayı girişimlerinin uç vermeye başlamasıdır.

Bu tür platformlar sendika bürokrasisinin inisiyatifi boşa çıkarılabildiği oranda ve bu sınırlar içerisinde işçi ve emekçi hareketine müdahale etmek, ona önderlik edebilmek açısından önem taşımaktadırlar. Komünistler bu perspektifle bu platformlara müdahaleyi de gündemlerine almalı; buraları sendika bürokrasisinin denetiminin parçalanması, sendika bürokrasisine rağmen bir eylem ve örgütlenme hattının oluşturulabilmesi açısından gerçek eylem platformları haline getirmeyi amaçlamalıdır. Bu platformlar ne denli işçi tabanına, fabrika tabanına yaslanabilirse, tabanın temsilcilerinden oluşabilir ve onun eylem isteminin dolaysız yansıması olabilirlerse, işçi hareketinin sendika bürokrasisinin sınırlayıcı sultasından kurtulabilmesi doğrultusunda o denli işlevsel olabilirler. "Saldırıya karşı saldırı" ve

örgütlemek için stratejik alanlarda yoğunlaşmak, sendika bürokrasisinin sultasını parçalayabilecek bir perspektifle sürece müdahale etmek...

Yeni yükselişi karşılayabilmenin ve ona önderlik edebilmenin yolu, buradan, burada gösterilecek müdahale gücünden geçiyor...

Kızıl Bayrak

Düzenin (Ara) Seçim Korkusu

Baş Sayfadan Devam

İçin bir fırsata dönüştürmeye çalıştı. Meclis'in ara seçim için 24 Aralık tarihini onaylamasının ardından ise bu kararın işleminin önünü tıkayarak baharda erken seçim önerisini gündeme getirdi ve var olan kaos ortamını derinleştirdi.

Bu olayların gösterdiklerini kısaca şöyle özetlemek mümkün.

Düzen partilerinin tümü bir ara seçimden bile korkar duruma gelmişlerdir. Hiç biri bir önceki seçime göre daha başarılı olacağı inancında değildir. Oy tabanlarının sürekli eridiğinin farkındadırlar. Bu nedenle bazı muhalefet partileri daha başından çeşitli demagojik gerekçelerle, ya da zımnî ittifaklarla güçsüzlüğünü telafi etmek amacıyla seçime katılmama kararı almışlardır. Bunlar arasında RP ve ANAP gibi sözümona en iddialı olanlar ise başlangıçta gayretlerini ara seçimi iptal ettirmek sorunu üzerinde topladılar. Bu iptal çabasının ne demokratik kaygılarla ne de göçe zorlanan Kürt emekçilerinin "kendi oy tabanları" olması demagojisi ile bir ilgisi olmadığı açıktır. Korku, başarısızlık ve "imaj kaybı" korkusudur. Tüm demagojilerinin ardından koşullarda hiçbir değişiklik olmadığı halde ara seçimin 24 Aralık'ta yapılması konusunda yaptıkları ittifak da bunu yeterince kanıtlamaktadır.

Hükümet partileri (özellikle DYP) kendi lehlerine olacağını düşündükleri bazı düzenlemelerle (seçim hileleri de denilebilir) bu seçimden küçük de olsa bir başarı ile çıkabileceklerini hesaplamaktaydılar. Ama seçim çalışmalarının başladığı günden bugüne gelen süreç bu hesabın pek de gerçekçi olmadığını ortaya koydu. Seçim tahminleri için yaptırılan tüm anketler hükümet partilerinin bu seçimden zararlı çıkacağını göstermektedir. Dolayısıyla seçim, hükümetin meşruluk krizini hafifletmeyecek tersine muhtemelen daha da artıracaktır. Yeni saldırı paketinin gündemde olduğu bir dönemde bunun anlamı ise hükümetin tümüyle iktidarsızlaşması olacaktır.

Düzenin ara seçim hesaplarından en önemlisi ise, başta da belirttiğimiz gibi Kürt ulusal hareketine yöneliktir. Düzen bariz bir kirli savaş oyunu haline getirilmiş olan bir ara seçim vasıtasıyla Kürt ulusal hareketini olduğundan güçsüz göstermek istiyordu. Böylece bir kez daha "PKK'yi ezdik" demagojisi yükseltilebilecek, bu yolla Kürt emekçi halkı demoralize edilmeye, Türk kökenli işçi ve emekçiler ise şovenizmle sersemletilmeye çalışılacaktı. Düzen partilerinin kendi varlıklarını tartışmalı hale getirecek bir ara seçimin bu amaca ulaşmakta pek etkili olabileceğini söylemek mümkün değildir. Dahası, Hürriyet'in MIT kadrolu yazarlarından İsmet Solak, ara seçimin iptalinde olağan üstü hal valiliğinin raporlarının da etkili olduğunu yazmaktadır. Bu raporlarda ise "Aralık'ta sandıkların güvenliğini sağlamak oldukça zor" denilmektedir.

Düzenin ara seçim aracılığıyla Kürt ulusal hareketine dönük manevralarından

bir diğeri de eski DEP'lileri ve bugünkü HADEP'i seçime katılmaya teşvik etmek. Böylece dünya kamuoyu nezdinde tepki toplayan DEP'lilerin düşürülmesi ve tutuklanmaları olayının olumsuz etkilerini bertaraf etmeye çalışmaktı. Ne var ki HADEP'in seçimi boykot etmesi, belirli yalpalamalardan sonra tutuklu eski DEP milletvekillerinin de boykot kararına katılması, düzenin seçime ilişkin bu hesaplarını da önemli ölçüde boşa çıkarmış oldu.

Sonuçta ara seçim iptali için Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru ve bu başvuru üzerine seçimlerin iptali, ara seçimden döngeri etmek için bulunmaz bir gerekçe ve fırsat oldu. Bundan ödtesi tümüyle bir iki yüzlülük ve demagojidir.

İptal kararının ardından, başta burjuva basın olmak üzere aşağı yukarı tüm düzen cephesi büyük bir ikiyüzlülük örneği göstererek seçimlerin "anti-demokratik"liğinden dem vurmaya başladılar. Daha düne kadar ara seçimin düzen hukuku açısından dahi meşru olmadığını söyleyerek seçimleri boykot edenleri karalayan, bunun için seçimlerin ne denli meşru olduğunu kanıtlamaya çalışan burjuva basın, iptalin ardından birden tümüyle tersi sözler sarfetmeye başladı. Bu ikiyüzlülüğün tek bir anlamı vardır. Ara seçimin yapılmamasını meşrulaştırmak... Ara seçimin "anti-demokratikliği" yalnızca seçmen kütüklerinin yenilenmesi sorunundaki çifte standarttan mı kaynaklanıyor? Öyle olmamış olsaydı bile ara seçim fiilen yine "gizli oy açık sayım" yöntemiyle gerçekleştirilecek miydi? 21 Mart'taki benzer koşullarda gerçekleşen yerel seçimlere güle oynaya katılan bu aynı burjuva muhalefet partileri değil miydi? vb. vb.

İptal kararının ve özellikle de Meclis'in yeni tarih belirlemesinin ardından gündeme getirilen erken seçim tartışmaları ise bir başka ikiyüzlülük örneğidir. Bir ara seçime bile cesaret edemeyen düzenin bir erken seçim yükü altına girmesi hiç mümkün değildir. Ara seçimin gündeme gelişi nedenlerinden biri zaten bir erken seçim olasılığını bertaraf etmektir. Zaten bu demagojiyi başlatanlar bile bunu "özelleştirmeyi gerçekleştirelim, gümrük birliği sorununu çözelim, acil iktisadi tedbirleri alalım ve erken seçime gidelim" şeklinde formüle etmektedirler ki, kendi başına bu formülasyon bile bir erken seçimin gündemde olmadığını göstermektedir.

Kısaca bu ara seçimin iptali göstermiştir ki, düzen artık kolay kolay bir seçime bile cesaret edemeyecek denli çözümsüz ve çürümüştür. Seçim silahı da artık paslanmış ve etkisizleşmiştir. Burjuvazinin bu ince yönetme sanatının da bu denli yıpranmış olması, onun elinde yönetmek için yalnızca şovenizm ve zor silahının kalmakta olduğuna işaret etmektedir. Görev şovenizm silahını etkisizleştirmek ve zor silahına da hazırlık yapmak, kitle eylemliliğini bu yönde de hazırlamaktır

SINIF HAREKETİNİN ACIL İHTİYACI

Birleşik Mücadele Militan Önderlik

Sermaye cephesi, PTT grevinin tutuşturduğu sınıf mücadelesinin alevlerini kontrol altına alabilmek açısından Ankara yürüyüşüne özel bir önem vermiş, binbir dalavere çevirerek işçileri, ellerinde bayraklarla Anıtkabir'e yürütebilmiştir. Bu berbat görüntünün altında yatan gerçekse, aktıkça kabaran bir öfke selidir. Ve bu sel, önünü kesme cüreti gösteren sendika bürokratizminin başında patlar. Yıllardır bürokratik ihanetini yuhalamakla yetinen işçi hareketi, nihayet onu parçalamaya doğru ilk adımı atmıştır. Hain Meral'in, bu selin gazabından, polis tarafından kurtarılması ise sınıfa, ihanetin boyutlarını gösteren, en çarpıcı gelişmedir.

de sendikal bürokratizmin denetimi dışında gelişmesini sağlamakta. Denetim dışılık nispeten, bu alanlardaki istihdamın ağırlığını "memur"ların oluşturmasından kaynaklanıyor. Bindiği gibi ilk eylem kararları Tüm Haber-Sen, Ener-Sen gibi "memur" sendikalarından çıkmıştır. Bu sendikalar henüz kitlelerin mücadele araçları olmaktan çıkmamış, bürokratik yozlaşma ve çürümeye uğramamışlardır. Bir başka önemli nokta da; bir dönem KÇSP oluşumuyla merkezleşen ve kararları bu merkezden beklediği oranda tıkanan "memur" hareketinin bugün, kendi başlarının çaresine bakma anlayışıyla hareket etmeleridir. Bu, hareketin memur cephesindeki özgün durumudur.

İşçi cephesinde ise tamamen farklı gelişmeler sözkonusu. Sendikal bürokratizmin kısılcığında uzun zaman dizginlenen, yozlaştırılan ve kısırlaştırılan işçi hareketi, en sonunda bu ihanet zincirini parçalamaya başladı. Bunun bir görüntüsü, kimi zaman merkezi denetimin tamamen dışında ve işçi-memur hareketi tarzında gelişen olaylardır. Kimi zaman da, 26 Kasım'da olduğu gibi, merkezi kararlarla başlayan bir hareketin bizzat içinde patlak veren olaylar. Özellikle ikincisi, sınıf hareketinin dinamiklerini göstermesi açısından önemli dersler içerir. Sermaye cephesi, PTT grevinin tutuşturduğu sınıf mücadelesinin alevlerini kontrol altına alabilmek açısından Ankara yürüyüşüne özel bir önem vermiştir. Sermaye devletini karşısında gösterip, Meral haininin şahsında bürokratlara "kahraman" görüntüsü vererek hareketi bunların peşine takmaya; Demokrasi Platformu, Türk bayrağı, Anıtkabir türünden, sınıfın bilincinde henüz tam yerine otur-

mamış kurum ve imajlarla hareketi bozup, yozlaştırmaya; eylemin hemen öncesinde hükümetin taviz verdiği görüntüsü yaratmaya çalışmak vb. girişimler hep bunun içindir. Yürüyüş başladığında kitlelerin tüm bunları yuttuğu görüntüsü vardır. Ama çok geçmeden gelişen olaylar, görüntünün hiç de gerçeği yansıtmadığını ortaya çıkarır. Görüntüye aldanarak rahatlayan Meral haininin, kitleyi, yürüyüş hedefine ulaşmadan dağıtmaya çalışması bardağı taşıran son damla olur. Sermayenin yönetim merkezine doğru akmaya çalışan öfke seli, önünü kesme cüreti gösteren sendika bürokratizminin başında patlar. Sendika bürokratizmini yıllardır "yuha"layan işçi hareketi, nihayet onu parçalamaya doğru ilk adımı atmıştır. Hain Meral'in, bu öfke selinden, polis aracılığıyla kaçırılması ise, işçi sınıfına, ihanetin boyutlarını göstermek açısından en çarpıcı gelişmedir.

Bütün bu olgular, bir yandan, bugünkü hareketin, büyük ölçüde, hem Türk-İş hem de KÇSP denetimi dışında gelişmesini, böylece ehlileştirilme tehlikelerinden uzak olmasını anlatır. Diğer yandan, ilk çıkışlar özelleştirme saldırısının ilk hedeflerinden gelse de; sermayenin saldırıları özelleştirmeyle sınırlı olmadığı, giderek şiddetlenip yaygınlaştığı oranda hareketin de yayılma potansiyeli taşıdığını işaret eder.

Bu ise önderlik görevini bugün daha acil daha yakıcı hale getirmektedir. Yukarıda, merkezi denetimden yoksunluğun "olumlu" bir durum olarak tespit edilmesi, söz konusu "merkez"lerin gerici sendikal bürokrasinin elinde olmasıyla ilgilidir. Yoksa hareket, mutlaka birleşik, merkezi ve militan bir önderliğe kavuşturulmalıdır. Hem kendiliğinden hareketin politik bir sınıf hareketine yükeltmesi, hem de kazanımlarla ilerlemesi buna bağlıdır.

Sermayedarlar örgütlü bir sınıf olarak ve politik bir tavırla, tüm dünyada ücretli-emeğe karşı yoğun, kapsamlı ve planlı bir saldırıya girişmişlerdir. O derece ki; planlar emperyalist merkezlerde yapıp tüm dünyada uygulamaya geçirilmektedir. Sadece özelleştirme saldırısı bile, uygulandığı ülkelerin tümünde işçi sınıfına büyük kayıplar vermiştir, verilmeye devam etmektedir. Aynı şekilde, çeşitli sosyal hakların gaspı, sıfır sözleşme, sendikasılaştırma vb. Hepsi bu merkezi plana dahildir.

Böylesine örgütlü, kapsamlı ve yoğun bir saldırıyla karşı karşıya bulunan işçi sınıfı, sermaye sınıfının saldırılarını bütün boyutlarıyla bilince çıkarmak ve sermaye devleti nereden saldırıyorsa orada bir set oluşturmak

İşçi sınıfı, yerel ve dar eylemlerle soluklandığı bir durgunluk döneminin ardından, yeniden ve daha kapsamlı bir hareketlilik sürecine girmiş bulunuyor.

İşçisiyle memuruyla, tüm bir ücretli-emeççiler sınıfına yayılan bugünkü hareketin kapsamı bizzat burjuvazi tarafından genişletildi. Burjuvazinin, krizin batağında ücretli-emeğin başına basarak çıkmaya çalışması, sınıf içinde kendi eliyle yarattığı sahte ayrımları hızla silikleştirdi, sınıf bilincini bugüne dek görülmemiş biçimde yaygınlaştırdı.

Düne kadar "devlet memuru" adıyla çalıştırılan ve ideolojik olarak kendini burjuva devletten pek de ayrı tutmayan bir kısım ücretli emekçi, '80 darbesiyle gelen iktisadi-siyasi baskı ve terör döneminin ardından, yüzünü, işçi sınıfına çevirmiş ve memurluğu, kendi deyimleriyle "ücretli köleliği" reddedip, "grevli toplu sözleşmeli sendikal hak" talebiyle örgütlenerek mücadeleye atılmışlardı. Başlangıçta oldukça dar bir kesimde yürüyen mücadele, sermaye sınıfının artan saldırılarıyla beslenerek kısa zamanda yayıldı, genişledi ve daha büyük kitleleri kucaklayarak ilerledi. Ge-

linen noktada da, sermaye devletinin hesap bile edemeyeceği düzeyde yaygınlaştı ve nihayet PTT greviyle doruğa ulaştı. Başından bu yana, "işçi-memur elele" sloganıyla yürüyen kamu çalışanları, bu grevle nihayet bu dileklerine de belirli oranlarda kavuşmuş oldular. Slogan zaten belirli süreçten itibaren işçi saflarında da tutunmuş, sınıfın birlik ihtiyaç ve isteğine tercüman olmuş ama yerel ve tekil direnişler sürecinde yaşam alanı bulamamıştı. Bu olanağın bu gün ve bir bakıma kendiliğinden ortaya çıkması gelişen hareketin merkezi önderlikten, demek oluyor ki, bürokratik denetimden "yoksun"luğuyla da yakından ilgilidir.

İlk tepkilerin, özelleştirme saldırısında topun ağzındaki işletmelerde patlak vermesi, hem hareketin bu işletmelerin işçi-memur tüm çalışanlarını kapsamasını, hem

Sınıf hareketinin girdiği bu yükseliş dönemi, önderlik için kolaylıklar kadar zorluklar da taşımaktadır. En büyük zorluksa, politik bir öncüden (sınıf partisinden) yoksunluktur. Bu, öncü işçilerde, önemli düzeyde kendine güven sorunu yaratsa da, komünistlerin örgütlü müdahaleleriyle ilerlemek ve zaafı aşmak mümkündür. Koşullar sınıf bilincinin gelişmesi, yaygınlaşması ve politikleşmesi için giderek daha elverişli hale gelmektedir.

zorundadır. Bugünden dikkate alınması ve hazırlanması gereken bir başka konu, sermaye devletinin işçi sınıfına karşı giderek sertleşen, yer yer silahlı saldırılara dönüşen tutumudur. Türk-İş'e, hareketi denetleme görevini kendi elleriyle veren sermaye devleti, buna rağmen ve bunun üzerinden işçi sınıfını tehdit etmeyi de elden bırakmıyor. Ankara valisi, işçileri Anıtkabir ziyaretine götürerek Meral'e; "Kolordu getirir gene yürütmem" diyor. Ankara emniyeti iki gün önceden uyarıyor; "Denetimde tutabilecekseniz yürütün, yoksa karışmam." diyor. Sınıf hareketinin "ray"dan çıkmaya yüz tuttuğu anda, düğmesine basılan bir robot gibi çalışmaya ve "eylem, eylem" diye ötmeye başlayan Türk-İş, nihayet işçi kitleler üzerindeki denetimini yitirmeye başlamış görünüyör.

Özetle; tıpkı sermayenin soygun düzenini ayakta tutan devlet aygıtı gibi, uşakları da büyük bir çürüme, yozlaşma ve çöküş sürecine girmiş bulunuyor. Bu durum, sınıf hareketi sendikal bürokratizmi de parçalayıp bir politizasyona ulaşıncaya dek, bürokratizmin tüm etkilerine karşı sürekli ve sistemli bir mücadele vermeyi zorunlu kılmaktadır. Ankara'da kar altında yürüyen işçiler "Buzu kırmış, yolu açmışlardır". Sıra aynı yoldan tüm sınıfın geçmesine gelmiştir. İşçi sınıfı hareketi, 15-16 Haziran dışında belki hiç bir zaman bu denli "özgür"leşmemiştir. İşçilerin öfkesinden polise sığınan Meral haini daha bir zaman sınıfın karşısına çıkmaya cesaret edemez. İhaneti tescilli hiç bir bürokrat da.

Sınıf hareketinin içine girdiği bu yükseliş dönemi, önderlik için kolaylıklar kadar zorluklar da taşımaktadır. En büyük zorluksa, politik bir öncü örgütten (sınıf partisinden) yoksunluktur. Bu, öncü işçilerde, önemli düzeyde kendine güven sorunu yaratsa da, komünistlerin örgütlü müdahaleleriyle ilerlemek ve zaafı aşmak mümkündür. Koşullar sınıf bilincinin gelişmesi, yaygınlaşması ve politikleşmesi için giderek daha elverişli hale gelmektedir. Aynı zamanda sınıfın öncü partisinden temellerini atmak ve sağlamlaştırmak için de...

Madenci Hareketleniyor TEHDİTLER SÖKMEDİ, SÖKMEYECEK!

22 Kasım günü Zonguldak'ta, madenciler ve halk sokaklardaydı. Yeraltı ve yerüstü işçileri, esnaf, öğrenciler, çevre ilçelerden gelenler... Miting süresince Zonguldak havzasının kalbi miting alanında attı. Madenciler ve Zonguldak halkı işletmelerin kapatılmasına ya da özelleştirilmesine kolay kolay izin vermeyeceklerini bir kez daha gösterdiler. Sermayenin saldırılarını yoğunlaştırma planları içinde olduğu önümüzdeki dönemde, Zonguldak havzasındaki işçi ve emekçiler, açık bir yükseliş eğilimi yaşayan toplumsal muhalefet içinde önemli bir yer tutacaklarını ve sermayenin iyice başını ağrıtacaklarını ortaya koydular. '90 Ankara yürüyüşünden bu yana üstlerinde örtülü bulunan ölü toprağını silkelemeye durdular.

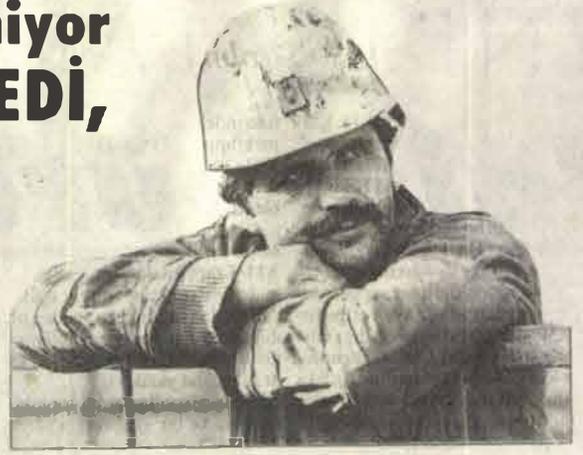
Saldırıları gerçekleştirmek için işçi ve emekçilerden gelen tepkileri yatıştırmak, boğmak, bastırmak gibi konularda oldukça deneyim sahibi olan burjuvazi bu güne kadar, Zonguldak havzasında bulunan maden ve demir-çelik işletmeleri üzerine olan saldırısını da özel taktiklerle ele aldı. Saldırının önemli bir ayağını oluşturan bu işletmelerin kapatılma ya da özelleştirilmesinin ekonomik toplumsal yaşamı bu işletmelere bağlı olan havza halkı ve orada çalışan işçiler tarafından direnişle karşılanacağını bilen burjuvazi bir çok oyuna başvurdu. Verimsizlik ve ekonomide demokratikleşme gibi sahte "gerçek"lerden oluşan saldırıyı haklı gösterme propagandaları burjuva partileri ve sendika bürokratları tarafından yoğun bir şekilde

sürdürüldü. İşten atılanlara yeni iş bulunacağı ya da tazminat verileceği gibi vaatlerle göz boyamaya

çalışıldı. Saldırı kapsamına ilk hedef olarak direnişle karşılaşma olasılığı zayıf işletmeler alındı.

Zonguldak havzasına yönelik en önemli oyunlardan biri de özelleştirme ya da kapatmanın dışında seçenek olmadığına inandırmak demek olan "Özelleştirilmesin de kapatılsın mı?" tartışmalarının yoğunlaştırılması oldu. Karabük'teki eylemin hemen ardından bir iki hükümet sözcüsü KARDEMİR'in kapatılmayacağı "sürpriz" açıklamasını yaptı. Saldırının durdurulduğu görüntüsü yaratılmaya çalışıldı. Yalancılıkta ustalaşmış burjuva politikacılarının bu yalanlarının altındaki bakla ise çok gecikmeden ortaya çıktı. "Kapatılmayacak" sözlerinin üstünden bir hafta bile geçmeden aralarında KARDEMİR'inde olduğu bir çok işletme için meclisten özelleştirme kararı çıkarıldı. Çiller, "Yılların hayali gerçekleşiyor", diyerek işçi ve emekçiler için işsizlik, sefalet demek olan sevincini duyurdu.

Doğal olarak sendika bürokratları da bu saldırı hazırlıklarını kendi cephelerinden tamamladılar. Hain bürokratlar sermayenin her saldırısında olduğu gibi özelleştirme ve kapatmaya karşı da veryansın etmekten, ne olursa olsun işçileri savunacakları görüntüsünü yaratmaya çalışmaktan geri durmadılar. İşçilerden eylem yönünde eğilim

geliştiğinde sözlü olarak en keskin eylemci kesildiler. Eylem günü geldiğinde ise eylemleri ya ileri bir tarihe attılar ya da pasifleştirmek için ellerinden geleni yaptılar. Öz Çelik-İş Sendikası Genel Başkanı Metin Türker de bu hainler arasındaydı. Bir taraftan "Kapatmaya izin vermeyeceğiz" derken, diğer taraftan sendikaya satılırsa özelleştirmeye razı olacaklarını söyleyerek özelleştirmeyi meşrulaştırmaya çalıştı. Öyle ya, işveren sendika olunca bu hain bürokratlar daha da palazlanacaklardı.

Özelleştirme, sermayenin kendi krizini hafifletebilmek için yürüttüğü temel bir saldırdır. Kısa vadede işçi sınıfı açısından sonuçları işten atılma ve sendikasızlaşma olan bu saldırı tüm burjuva partilerin programına en önemli icraatlardan biri olarak geçirilmiştir. Sermaye, özelleştirme saldırısını yürütmekte kararlıdır. Kararlılığı çözümsüzlükten kaynaklanmaktadır.

Madenciler sermayenin bu genel saldırısına karşı işçi sınıfının topyekün direnişinde kendilerine yaraşan yeri almalıdırlar. Saldırıları karşı kendini koruma çizgisinden çıkılmalı ve direniş militan bir tarza dönüştürülerek işçi sınıfının kendi örgütlenmelerini gerçekleştirmesi için bir basamak olarak kullanılmalıdır.

ÖZELLEŞTİRME SALDIRISI SÜRÜYOR...

Sermaye iktidarı "ekonomik devrim", "Türkiye'de yeni bir dönem", "Yılların hayali gerçekleşti" nidalarıyla özelleştirme yasasını Meclis'ten geçirdi. Bu nidaların üzerinde çok fazla durmak gerekmiyor. Sermaye sahipleri özlemlerini dile getiriyorlar. Özelleştirme, içinde oldukları kriz batağında yaşamlarını biraz daha sürdürebilmeleri için atmaları gereken temel adımlardan biri. Ekonomideki tikanıklığı, bunalımı rahatlatabilmeleri bu adımı gerçekleştirmelerine bağlı. Yıllardır özelleştirmenin "nimetleri" üzerine işçi ve emekçilere yönelik yoğun bir propaganda yürütüyorlar. Özelleştirmeyi işçi ve emekçilerin de yararınaymış gibi göstermeye çalışarak adım adım yaşama geçirmeye uğraşıyorlar. Ama tüm uğraşlarına rağmen kendileri için yeterli adımları gerçekleştirebilmiş değiller. Bu yüzden, hükümetin dağıldığı dağılacak olduğu, oy potansiyeli bakımından desteğinin kalmadığı, sosyal demokratların ve tüm diğer burjuva partilerin inandırıcılıklarını yitirdiği bugünün koşullarında, henüz yasal platformda da kalsa bu konuda yol

alabilmek onlar için sevinç kaynağı olabiliyor.

Türkiye kapitalizmi, içinde bulunduğu ekonomik krizini özelleştirmeyle çözebilecek güçte değildir. İşçi ve emekçiler üzerindeki sömürüyü açlık sınırına dayandırarak sürdürmesine rağmen gelişmemektedir, tıkanmıştır. Sermaye için zorunlu olan özelleştirme, bu krizi bir süre daha geçiştirebilmekten başka bir amacı ifade etmemektedir. İşçi ve emekçiler açısından bu soygun ve sömürünün bir kat daha artması, sefaletin yoğunlaşması anlamına gelmektedir. Bu nedenle özelleştirme işçi ve emekçilerle sermaye sınıfı arasında kaçınılmaz bir kavga, mücadele alanı olmaktadır. Sermaye, özelleştirme saldırısını gerçekleştiren işçi ve emekçiler tarafından direnişle karşılaşmamak için türlü yalan dolana başvurmakta, direnildiği oranda devlet terörüne sarılmakta, direnişi bastıramadığı koşullarda yeniden dönmek üzere saldırıyı geciktirmektedir.

Sermaye, krizinin yoğunlaştığı Nisan aylarından bu yana kapsamlı bir saldırı içine girmiştir. Bu saldırı

özellikle işçi sınıfını ağır sömürü koşulları altına itmiştir. İşçi sınıfı ise bu saldırıyı gerektiği gibi karşılayamamış, direnmeyerek ağır sömürü koşullarına boyun bükümüştür. İşçi ve emekçiler şunu kavramalıdırlar ki, kapitalizmin krizi geçici değildir ve saldırı hiçbir zaman durmayacaktır. Bu düzen kapitalistlerin düzenidir; yasalar onların yasalarıdır; ordu, polis onların ordusu, polisidir. Kapitalistler istedikleri yasaları istedikleri gibi yapacaklar, faşist güçlerini kullanarak uygulamaya çalışacaklardır. Bu düzen yaşadığı sürece işçi ve emekçiler açlığa ve sefalete mahkum olacaklardır. Ta ki, işçi ve emekçiler tek yumruk olup karşılarına dikilinceye dek.

Bu nedenle Meclis'ten geçirilen özelleştirme yasasına da koşullarda herhangi bir değişiklik olduğu anlamına gelmemektedir. Faşist sermaye diktatörlüğü bu yasayı ancak işçi sınıfı saldırı karşısında direnmezse yaşama geçirebilecektir. İşçi sınıfı militan bir direniş örgütleyerek saldırıyı boşa çıkarmalı, sınıfsız sömürsüz bir dünya için verilen mücadelenin önünü açarak başına geçmelidir.

SENDİKALAR BİZİMDİR

Hain bürokratlar dışarı!

İşçi sınıfının düzene, böylece ve aynı zamanda onun uşaklarına (sendika bürokratlarına) yönelen muhalefeti, devrimci bir kanala akıtılmadığı ölçüde, ilk saldırıda dağılmaya adeta mahkumdur.

Böylesi bir muhalefetin akıtılması gereken kanal politik bir sınıf hareketidir ve ifadesini sınıfın politik örgütlenmesiyle devrimci sendikal hareketinde bulur. Ve devrimci işçi hareketi, politik bir sınıf hareketine dönüştürülmeden, başka bir anlatımla, sınıfın kendiliğinden bilinci kendisi için sınıf bilincine yükseltilmeden, kazanıldığı düşünülen mevzilerin korunmasının hiç bir garantisi yoktur.

Bugün, yeniden yükselişe geçen sınıf hareketine paralel biçimde gelişen, Türk-İş için bir muhalefet hareketi sözkonusu. Bu muhalefet ise, "sendikaların devrimcileştirilmesi" tartışmasını yeniden kızıştırmış bulunuyor. Denenip denenip iflas eden "eski" yöntemler, çok küçük argüman farklılıklarıyla yeniden gündeme getiriliyor. Öncü işçi kuşağının, bu denenip iflas etmiş, sınıf dışı yöntemleri tanıması ve artık mahkum etmesi gerekiyor. İşçi sınıfı, ne sendikal, ne de politik mücadele için sınıf dışı kanallara bir kez daha akıtılmamalıdır. Sendikalara müdahalenin ve onları devrimcileştirmenin "işçi"ce yöntemlerini bizzat mücadelesiyle geliştirmelidir.

Kuruluşu bile burjuva devlet eliyle gerçekleştirilen Türk-İş, başından beri "yaratıcı"sına karşı görevlerinde hiç kusur etmemiştir. O böyle, büyük bir görev aşkıyla sermayenin önünde hazırolda bekledikçe de, gerek tabanında gerekse içinde, bizzat bürokratik mekanizmasında, muhalefet hareketleri sürekli varolagelmıştır. Türk-İş'te hiç bir zaman bitmeyen bu iç çatışmalar, doruk noktaya ulaştığında ise ya bir bölünme (DISK) ya da bir askeri darbeyle sonuçlandırılmıştır.

Muhalefetin doruğunun askeri darbelerle rastlaşmasının nedeni, askeri darbelerle yol açan aynı nedendir. Sınıf hareketinde devrimci bir kabarış...Gerçekten de işçi sınıfında sendika bürokratizmine karşı öfke, bir kendiliğinden bilincin ürünüyle de olsa, dönem dönem öyle yükselmiştir ki, buna rağmen Türk-İş'in bugün hala rakipsiz olmasını açıklayabilmek

için askeri darbelerin rolü mutlaka gözönüne alınmak durumundadır.

Her askeri darbe işçi sınıfının yükselen mücadelesini devlet terörüyle bastırması, iktisadi ve siyasi saldırılarla sınıfı sersemletmiş, öncü işçi kuşağını ve devrimci örgütleri, deyim yerindeyse tırpanlamıştır. Günlük ekme ve can tehlikesinin ve tüm bunlara eklenen ideolojik saldırıların işçi sınıfında asıl önemli ve kalıcı hasarı, sınıfın bilincinde yarattığı tahribattır. Her darbeden sonra işçi sınıfı, en az üç-beş yılını, kayıplarını telafi etmek, mücadele geleceğindeki kesintiye onarmak vb. ile geçirmek zorunda kalmıştır.

İşçi sınıfının düzene, böylece ve aynı zamanda onun uşaklarına (sendika bürokratlarına) yönelen muhalefeti, devrimci bir kanala akıtılmadığı ölçüde, ilk saldırıda dağılmaya adeta mahkum bırakılmıştır.

Böylesi bir muhalefetin akıtılması gereken kanal politik bir sınıf hareketidir ve ifadesini sınıfın politik örgütlenmesiyle devrimci sendikal hareketinde bulur. Ve devrimci işçi hareketi, politik bir sınıf hareketine dönüştürülmeden, başka bir anlatımla, sınıfın kendiliğinden bilinci kendinde sınıf bilincine yükseltilmeden, kazanıldığı düşünülen mevzilerin korunmasının hiç bir garantisi yoktur. Çünkü kazandıklarını

Özellikle şube yönetimlerinde yer alan bu çoğu "devrimci", kalanı ise "dürüst" sendikacıların çabalarıyla oluşturulan platformlar, sınıfın tepkisini "örgüt"leyememiş, saldırılara karşı devrimci bir sınıf tavrı gösterememişlerdir. İddiaları bunu gerektirdiği halde tam tersini, sınıfın sermayeye peşkeş çekilmesinde aracılığı, yapmışlardır. Bu bazen doğrudan bir "satışa" imza atmak yoluyla, bazen de bir direnişi geri çekip yenilgiye hatta utanç verici bir boyun eğişe mahkum etmek yoluyla olabilmektedir.

sürmektedirler.

İdeolojik-politik ve pratik zeminini ('70'li yıllarda yükselen küçük burjuva hareket) yitirdiği oranda, kendini yeniden varetmenin yolunu, bugün sınıf cephesindeki tek toplumsal muhalefet olan işçi sınıfı hareketinde ve sınıf kuyrukçuluğu üzerinden bulan bu yapılar; geri ideolojilerini işçi sınıfının en geri bilinciyle buluşturdukları oranda burada tutunabiliyorlar. En "geri"leri gericiliğin merkezi olan sendikalarda, biraz daha "ileri" olanları ise devrimci sendikal muhalefetlerde yer alıyor. Ama her ikisinin, niyetlerden bağımsız olarak yarattıkları sonuç ortaktır. Sınıfı boş umutlarla oyalama, öncünün bilincini saptırma. Bu saptırmanın liberal yöntemlerle mi yoksa devrimci yöntemlerle mi gerçekleştirildiği, ne yazık ki fazlaca önem taşımamaktadır. Birincisi, henüz kendiliğinden seyreden sınıf hareketinin en geri bilinciyle bulunduğu için iktidara, ikincisi biraz daha ileri bilinçle buluşup muhalefete geçiyor. İktidardakinin hedefi orada kalmak, muhalefettekinin ise iktidar olmaktır. Sonuçta sınıfa gösterilen yol, "sendika yönetimlerinin ele geçirilmesi" gibi pespaye bir yoldur.

Oysa burjuvazinin son bir yılda hızla boyutlanıp derinleşen saldırıları karşısında, bu yoldan yönetime geçmiş "devrimci sendikacı"ların elinden ne yazık ki hiç bir şey gelmemiştir. Özellikle şube yönetimlerinde yer alan bu çoğu "devrimci", geri kalanı ise "dürüst" sendikacıların çabalarıyla oluşturulan platformlar, sınıfın tepkisini "örgüt"leyememiş, saldırılara karşı devrimci bir sınıf tavrı gösterememişlerdir. İddiaları bunu gerektirdiği halde onlar tam tersini, üst düzey bürokratlarının davranışını tercih etmiş, sınıfın sermayeye peşkeş çekilmesinde aracılık yapmışlardır. Bu bazen doğrudan bir "satışa" imza atmak yoluyla, bazen de bir direnişi geri çekip yenilgiye hatta utanç verici bir boyun eğişe mahkum etmek yoluyla olabilmektedir. Daha somut ifade edersek; İstanbul Sendika Şubeleri Platformu'nda, "devrimci" olmadığını söyleyen şube yönetimi yok denecek kadar azdır. Son bir yılda patlayıp sönen (aslında söndürülen) direnişler, hemen hemen tümüyle, bu yönetimleri "devrimci"lerin elinde olan sendika şubelerine bağlı iş yerlerinde gelişmiştir. Ve Aras Kargo dışında bir tek direniş yoktur ki, dövüşerek yenilsin. Sonuçta, ya yalnızlaştırıp süruncemede bırakılarak moral bozukluğuyla dağılmaya, ya geri çekile çekile yozlaştırılıp teslimiyete, ya da pis bir satışa kurban gitmişlerdir.

Bütün bu süreç öncü işçiler için yeterli ders-

lerle doludur. Devrimci bir sınıf mücadelesi yaratmadan, sendika yönetimlerinin ele geçirilmesiyle devrimci sendika yaratmanın olanağı yoktur. Bu yöntem olsa olsa devrimciyi yozlaştırıp bürokratlaştırmaya yaramaktadır.

Bu "dcrs"ler aynı zamanda sınıf hareketinin bugünkü ihtiyaçlarına da işaret eder. Kısa bir soluklanmadan sonra yeniden yükselişe geçen hareketin en önemli ihtiyacı devrimci bir öncülüktür. Sınıf bilinçli işçiler görevlerinin başına geçmeli, yükselen hareketi daha ileri çekmek, militanlaştırmak, politiklaştırmak için çalışmalıdırlar. Devrimci bir sendikal hareketin yaratılması için en elverişli koşullar da mücadele potansiyelinin yükseldiği bugünkü koşullardır.

Kendiliğinden hareketten, politik bir sınıf hareketine yükselmek ve bunun hem sonucu hem de aracı olarak devrimci bir sendikal hareket yaratılabilmek için "en elverişli" ortam sokak gösterileri olmakla birlikte, bugün bu, tek ortam da değildir. Dönem, aynı zamanda şube kongrelerinin ve toplu sözleşmelerin yaklaştığı bir dönemdir de. Ve bunların tümü bir tek şeyi anlatır. Çalışmak isteyen için kendiliğinden ve bolca zemin oluşmaktadır.

Konumuz açısından özellikle şube seçimleri, delege tespitinden kongreye kadar, bir dizi çalışma araç ve zemini yaratır. Örneğin bu, öncelikle, özel bir çaba göstermeye gerek kalmadan ve kendiliğinden oluşan bir dizi işçi toplantısı demektir. Ek olarak, toplantı çağrılarında açık bir ruh halidir. Küçük-büyük her işçi topluluğu, mücadele ve örgütlenme sorunlarının tartışıldığı birer toplantıya dönüştürülmeli, bu toplantılarda, bürokratların delege ve ardından şube seçimleri üzerine oynadığı burjuva ayak oyunları teşhir edilip, sendikaları bürokratlardan temizleyerek devrimcileştirmenin zorunluluğu bilinçlere kazınmaya kadar anlatılmalıdır. Özellikle şube kongreleri, eski tarz seçim komedilerinin sahnesi olmaktan kurtarılarak, sınıf mücadelesinin sorunlarının tartışıldığı, eylem kararlarının alındığı birer küçük kurultaya dönüştürülmelidir. Unutulmamalıdır ki sendikanın sınıf mücadelesinin bir aracı haline gelmesi, ancak ona bu şekilde yaklaşmakla mümkündür. Devrimcileşen işçi hareketi, doğru bir önderlikle birleştiği oranda, bunu gerçekleştirmeye yeterince adaydır. Sorun öncünün inisiyatifi sorunu, sorun devrimci bir önderlik sorunudur.

20 Temmuz Dersleri

Kitapçılarda

EKSEN YAYINCILIK

Toplu Sözleşme Dönemi Başladı

UZLAŞMAYA SON KAVGAYA ATIL!

Sendikalar '94-96 toplu sözleşme dönemine girmiş bulunuyor. Bir çok işkolunda bugünden masa başı pazarlıklarının tıkandığına, uyuşmazlık raporlarının tutulduğuna şahit oluyoruz.

Yanısıra da belediye işkolunda grev ilanlarının peşpeşe gelmeye başladığına...

Toplu sözleşme dönemleri talepler ve kazanımlar açısından sermaye ve işçi sınıfı arasında süren çatışmanın gözle görülür hale geldiği süreçlerdir.

Kapitalist sınıfla işçi sınıfı arasındaki çatışmanın özünü, üretim araçlarının kişisel mülkiyetiyle, üretimin toplumsal niteliği arasındaki uzlaşmaz çelişki oluşturur.

Ve çelişkinin ortaya çıktığı andan başlayıp çözümlendiği ana kadar, kimi zaman alttan alta, kimi zaman açıktan, bazen yumuşak, bazen sert sürüp gitmektedir. İşte sendikalar ve sendikal mücadele de bu çatışmanın araç ve yöntemlerinden yalnızca biridir.

Üretim araçlarına zor yoluyla el koyup emekçi sınıfları mülküzleştirerek işe başlayan kapitalist sınıf, yeni toplumun egemen sınıfı olarak devlet aygıtına da el koymuş ve onu kendi ihtiyaçlarına uygun hale getirmiştir. Kapitalist sınıfın ihtiyacı, mülksüzleştirerek ücretli-emekçiler sınıfı halinde birleştirdiği eski toplumun tüm emekçi sınıflarını, azami kar hırsının yarattığı azgın sömürüsü altında çalışmaya zorunlu tutmaktadır.

Bir yanda giderek yoksullaşan toplumun büyük çoğunluğu, diğer yanda onların emek-gücünü sömürerek zenginleşen bir avuç asalak kapitalistin bulunduğu bir toplumda, bu asalakların en büyük ihtiyacının zor aygıtlarını geliştirip güçlendirmek olduğu açıktır. Bu nedenle; bütün sınıflı toplumlar içinde kapitalist toplum ve bütün sömürücü sınıflar içinde kapitalist sınıf, silahlı kuvvete en fazla ihtiyaç duyanı olmuştur.

Topluma ait olması gereken bir şeye (üretim araçlarına) ve ona dayanarak giderek her şeye zorla el koymuş olmanın suçluluğu ve korkusuyla kapitalistler her geçen gün silahlı güçlerinin sayısını artırıyolar, yasalarını sertleştiriyorlar.

Kendileri her cephede örgütlüyken işçi sınıfını her cephede örgütsüzleştirmeye çalışıyorlar.

Ne var ki, asalaklığı oranında çürüyen bu sınıfı bunların hiç biri kurtaramayacaktır. Tüm şaşalı görünümüne rağmen sermaye sınıfı bugün, tüm dünyada tarihinin en

Gün üç kuruşa beş kuruş katmanın mücadelesini verme günü değildir. Saldırının, KİTlerin satılması ve 500.000 işçinin işsiz kalmasıyla sınırlı olacağını sananlar ve bu yüzden bugün sesini çıkarmayanlar, yarın sağlıktan eğitime, haberleşmeden enerjiye tüm kamu hizmetlerinin özel sektöre devriyle bu hizmetlerden yararlanamaz hale geldiklerinde çoktan iş isten geçmiş olacaktır.

büyük bunalımlarından birinin daha batağında debeleniyor.

Bunalım derinleştikçe sermaye paniğe kapılıyor, işçi sınıfı ve emekçilere yönelik saldırılarını artırıyor. Özelleştirme, taşeronlaştırma, işçi kıyımları, sözleşmeli personel, sendikal örgütlenme yasakları, sendikasızlaştırma, sürekli zamlar, Terörle Mücadele Yasası'nın sınıfa yansması, 5 Nisan kararları vb. bu saldırıların sadece bir kesimini oluşturuyor. Sermaye sınıfının saldırı araçları sadece kendi devleti, medyası, dernekleri, sendikaları değildir. Onlar, işçi sınıfının örgütlerini yozlaştırmanın yöntemi olarak sendikal bürokrasiyi de palazlandırmış ve emirlerine almışlardır.

Bu sözleşme döneminde sıfır sözleşme teklifleri ve %14-45 arasında kalan ücret zammı önerileri bu hain bürokratların tutumundan kaynaklanıyor. Toplu sözleşme dönemleri sadece ihanetin ve sınıf satıcılığının had boyutlara ulaştığı değil, ihanet odaklarının maskelerinin de çoğu kez düştüğü dönemler oluyor.

Sınıf bilinçli işçiler, bu avantajları değerlendirmeli, işçi kitlelerinde varolan ve bürokratlarca da körüklenen ücret pazarlığı ve çalışma koşullarının iyileştirilmesiyle sınırlı anlayışı mutlaka mahkum etmeli, sınıfın gündemine politik talepleri getirip tartışmaya açmalıdırlar. Sömürgeci kirli savaşa son verilerek Kürt

halkının kendi kaderini tayin hakkının tanınmasından, TMY ve DGM'lerin kaldırılmasına, sendikal örgütlenme hakkının tüm ücretli-emekçiler için kabul edilmesinden toplantı ve gösteri yasaklarının kaldırılmasına, özelleştirmelerin iptalinden, taşeron sisteminin yasaklanmasına kadar bir dizi talebin en kısa zamanda sınıfın bilincine çıkarılması gerekmektedir.

Gün üç kuruşa beş kuruş katmanın mücadelesini verme günü değildir. Sermaye sınıfının saldırıları tüm bir ücretli-emekçiler sınıfını, hatta kent ve kır yoksullarıyla küçük üreticileri de kapsayan genişlikte ve yaşamın her alanını ablukaya alan bir yoğunlukta. Özelleştirme saldırısının, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin satılması sonucu yarım milyon kadar işçinin işsiz kalmasıyla sınırlı olacağını sananlar ve bu yanılsama üzerinden bugün sesini çıkarmayanlar, yarın sağlıktan eğitime, haberleşmeden enerjiye tüm kamu hizmetlerinin özel sektöre devriyle bu hizmetlerden yararlanamaz hale geldiklerinde çoktan iş isten geçmiş olacaktır.

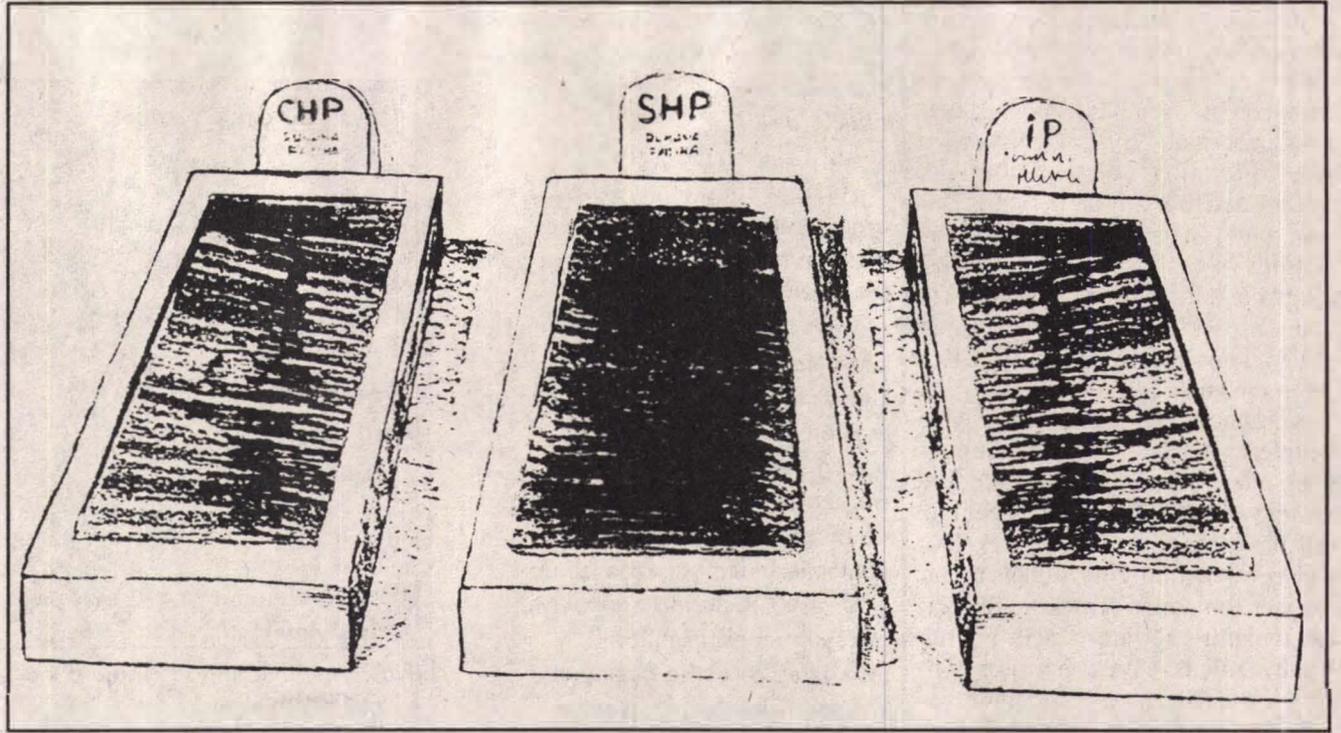
Sınıf bilinçli işçiler, bu toplu sözleşme döneminin yarattığı ortam ve olanakları tüm bunların bilince çıkarılması için çalışma alanı haline getirmekte kullanmalıdırlar.

Günün en acil görevi, birleşik, militan, politik bir sınıf hareketi yaratmaktır. Sermayenin saldırılarını göğüsleyip karşı saldırıya geçebilmenin tek yolu budur.

SOSYAL DEMOKRASİ'NİN İTTİFAK ARAYIŞLARI

Düzene hayat öpücüğünü İP mi verecek?

Düzenin sosyal demokrasiyi diriltmekte başarısız kalan operasyonlarının imdadına düzen içi "sosyalist" güçler yetti.
İP ve BSP'nin, sosyal demokrat partiler SHP, CHP ve DSP ile kapalı kapılar ardında ittifak girişimlerinde buldukları medyada duyuruldu.
Ardından da Doğu Perinçek ve çevresi, MHP ve RP'nin tırmanışının önüne set çekmek gibi pespaye bir gerekçeyle açıktan açığa SHP, CHP, HEP, DSP, HADEP, İP, BSP ile demokratik kitle örgütlerini kapsayacak geniş bir sol ittifak için kolları sıvadılar.

iktidar ortağı olmayı başarabilen SHP şahsında burjuva sol, emekçi sınıflara karşı uygulanan en amansız saldırıların baş mimarı, başta Kürt halkı olmak üzere toplumsal muhalefete yöneltilen en kirli özel savaş yöntemlerinin katıksız uygulayıcısı oldu. Burjuva düzenin en ufak bir taviz ve esneme olanağından yoksun kaldığı bugünün koşullarında, en masum muhalefet çabalarını dahi rafa kaldırmak durumunda kaldı. Düzen, SHP-DYP hükümetinin ilk kuruluş aşamasında belli bir etkinlik alanı bulan oyalama devresi dışta tutulursa, bu süreçte meşrulaşmak şöyle dursun, kendi sol koltuk değneği olan sosyal demokrasinin tüm meşruluğunu da yitirme akıbetiyle yüzyüze geldi. İyiye teşhir olan Sosyal demokrasi inandırıcılığını ve oyalayıcı işlevini yitirdi.

Aynı dönemde diğer burjuva partilerin esamesi dahi okunmadı. Kurugürültü dışında ciddi bir düzen içi muhalefet yapamaz hale geldiler. Faşist rejimin kah sessiz, kah aktif destekçisi konumundaki figüran rollerine devam ettiler.

Siyasal manevra olanaklarının

giderek daraldığını anlatan bu durum, ekonomik ve siyasal krizin dizginlerinden boşanarak kontrol edilemez düzeye geldiği bugünkü koşullarda tek politika olarak topyekün saldırıyı seçmek zorunda olan sermaye düzeni açısından cpey sıkıntı vericidir. En ufak bir muhalif harekete dahi tahammül gösteremediği bir kriz noktasında bulunan özel savaş rejimi, böylece sosyal demokrasinin idam fermanını bir taraftan kendi elleriyle imzalarken, diğer taraftan paradoksal bir tarzda uyuşturucu sol bir sübapa her zamankinden fazla ihtiyaç duymaktadır. Giderek yoğunlaşmak zorunda kaldığı kesintisiz saldırılar, kaçınılmaz bir şekilde toplumsal muhalefet dinamiklerini beslemekte ve kıskırtmaktadır. Acımasız bir sömürü ve sefalet koşullarına itilen işçi ve emekçi yığınlardaki hoşnutsuzluk gün geçtikçe artmaktadır. Faşist sömürgeci sermaye diktası, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında kayda değer bir başarı elde edemediği ve kilitlenen kirli savaşın kitleler nezdinde hızla teşhir olduğu bir evreyi yaşıyor. Her an Kürt özgür-

lük mücadelesinin onurlu direnişinden de güç alan düzen karşıtı bir kitle muhalefeti ile yüzyüze gelme tehlikesi altında bulunuyor.

İşte böylesi bir korku içerisinde bulunan düzen, sosyal demokrasiyi diriltme, Kemalizm'e taze kan taşıma telaşına düşmüştür. Fakat ne sosyal demokrat partileri birleştirmeye girişimleri, ne sosyal demokratik nasyonal sosyalistliğe terfi eden Ecevit'in yeniden keşfedilip parlatılması, ne 2.Cumhuriyet tartışmaları ve ne de sivil faşist-lümpen arabesk karışımı kampın-yalarla kutlanan cumhuriyet bayramı bu kanı tazelemeye yetmemiştir.

Ancak tam da tüm çabalara rağmen sosyal demokratların toparlanamadığı, "Sosyal demokrasi cephesinde yeni bir şey yok" denildiği ve ara seçimlerin gündeme oturduğu bir sırada ilk anda şaşırtıcı gibi görünen bir gelişme yaşandı. Düzenin sosyal demokrasiyi diriltmekte başarısız kalan operasyonlarının imdadına beklenmedik bir anda düzen içi "sosyalist" güçler yetti. İP ve BSP'nin, sosyal demokrat partiler SHP, CHP ve DSP ile kapalı kapılar ardında ittifak girişimlerinde buldukları burjuva medyada duyuruldu. Ardından da Doğu Perinçek ve çevresi, MHP ve RP'nin tırmanışının önüne set çekmek gibi pespaye bir gerekçeyle açıktan açığa SHP, CHP, HEP, DSP, HADEP, İşçi Partisi, Birleşik Sosyalist Parti ile demokratik kitle örgüt-

Doğu Perinçek ve onun gibilerinin amacı faşizmin önüne barikat dikmek değil, ama faşist sermaye diktatörlüğünü cepheden hedef alan olası bir devrimci yükselişin önüne set çekmektir.

İşçi sınıfı hareketini kökünden koparılmış, içi boşaltılmış bir faşizm hedefine kanalize ederek, sol-kemalist ideolojinin zehri ile felce uğratarak ve milliyetçi-şoven propagandalarla bölerek düzen kanallarında boğmaktır.

Dünden bugüne sermaye düzeni geniş emekçi kitleleri düzene bağlamak, toplumsal hoşnutsuzluğu sistem içi kanallarda boğmak, olası bir devrimci yükselişin önüne geçmek için sosyal demokrasiyi tepe tepe kullanmıştır. Sahte sınıflar üstü görünümü ve "birleştirici", şoven-milliyetçi karakteri ile Kemalizm, burjuvazinin elinde aynı amaca hizmet eden bir diğer temel silah olagelmıştır.

Ne var ki gelinen aşamada hem Kemalizm, hem de sosyal demokrasi işçi ve emekçi yığınlar nezdindeki prestijini büyük ölçüde yitirmiş, kredisini tüketmiştir. Kemalizm, kesintisiz bir sömürü, zulüm ve barbarlık dönemi olan cumhuriyet tarihi boyunca ağır ağır kan kaybetmiş, özellikle son dönemde sistemin içinde bulunduğu onulmaz kriz koşullarında hızla yıpranmıştır. Aynı evrede, hüküm süren faşist sermaye diktasına "demokrasi" maskesi takmaya çalışarak onu meşrulaştırma rolüne soyunan sosyal demokrasi de geleneksel itfaiyecilik işlevini artık yerine getiremez olmuştur.

Son genel seçimlerle

Son genel seçimlerle

lerini kapsayacak geniş bir sol ittifak için kolları sıvadılar. Ne var ki bugünkü gelişmeyi anlayabilmek için geçmişi kirli İP'in son dönemdeki hızlı "cvrimi"ne bir göz atmak gerekiyor.

İP daha yeniden toparlanma döneminin başında, bir yandan devrimci kamuoyunda kirli geçmişini unutturmaya yönelik bir iki samimiyetsiz girişimde bulunurken, öte yandan asıl mesajını düzene vermeye ihmal etmemiştir. Kendisine altın tepside sunulan legal olanaklardan da en iyi biçimde yararlanarak, tescilli işgörmez raporu alan sosyal demokrasinin boşluğunu doldurabileceğini kanıtlamak için adeta çırpındı. Kemalizm'e soldan taze kan taşımak konusundaki maharetini sergilemeye koyuldu. İşçi sınıfı hareketine reformizm zehiri şırıngalamak için elindeki tüm olanakları kullanarak düzen karşıtı bir yükselişin önünde sağlam bir barikat olacağını göstermek için olağanüstü gayret sarfetti. Bununla da yetinmeyerek işçi sınıfını, Kürt halkı üzerindeki işgüç sömürgeci zulmün ve emekçi sınıflara karşı amansız düşmanlığın sembolü Türk bayrağıyla Samsun'u fethetmeye çağırdı. Özelleştirme karşısındaki muhalefeti milliyetçi-şoven bir kampanyaya çevirdi. Katıksız bir PKK düşmanı kesildi. Kısacası en hassas sorunlarında düzene tam ve sınırsız destek sundu. Tüm bu kirli icraatlarından sonra, bugün açıktan açığa faşist sermaye diktasının artışı ve çürük koltuk değnekleri olan burjuva sol partilerle ittifak girişimlerinde bulunan İP'nin bu son hamlesi şaşkıncı değil, ama pervasız bir utanmazlık örneğidir. Bu öylesine bir pervasızlık ve samimiyetsizliktir ki, ara seçimler henüz gündemdeyken faşist MHP ile işbirliği planları ayan beyan su yüzüne çıkmış bir SHP ile kurulmaya çalışılan ittifak "anti-faşist" olarak lanse ediliyor. MHP'ye faşist denilip denilemeyeceğini bilmediğini söyleyecek denli alçalan ve bu sözlerle faşizme açıktan göz kırpan Sadun Arın da bu aynı "anti-faşist" cephenin içinde görülebiliyor.

Açıktır ki Doğu Perinçek ve onun gibilerinin amacı faşizmin önüne barikat dikmek değil, ama faşist sermaye diktatörlüğünü cepheden hedef alan olası bir devrimci yükselişin önüne set çekmektir. İşçi sınıfı hareketini kökünden koparılmış, içi boşaltılmış bir faşizm hedefine kanalize ederek, sol-kemalist ideolojinin zehri ile felce uğratarak, milliyetçi-şoven propagandalarla bölerek düzen kanallarında boğmaktadır.

İktidarın gizli ortağı MHP'yi samimiyetsiz tarzda hedef alan, ama bu aynı MHP'yi besleyen ve koruyan kontr-gerilla cumhuriyetini açıktan kutsayan anti-faşist bir cephenin gerçek işlevi, faşizmin gerçek kaynağı olan sermaye düzeninin kışına yama olmaktan başka ne olabilir ki?

Burjuva düzenin ve faşist sermaye diktasının ayrılmaz parçaları ve aktif suç ortakları olan sosyal demokrat parti ve güçlerle işbirliğine dayanan böylesi bir girişim, bir yanda sahte sol söylemlere, iki yüzlü anti-empyrist ve laik

demagojilere sarılırken, öte yanda toplumsal muhalefeti terbiye etmek için katıksız bir kemalist-şoven propagandaya dayanacaktır. Ve tam da bunun içindir ki Doğu Perinçek, sözkonusu ittifakın karşısında yer alan güçleri "ülkenin iki uç kesimi olan PKK ile MGK", diye tanımlamaktadır. Bu sahte muhalefetiyle kendisine düzen karşıtı bir görünüm vermeye çalışırken, aslında MGK'yı aklamaya çalışmaktadır. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin almış olduğu boyut karşısında "Kürt köylerini yakan PKK'dir, gökyüzünde uçan helikopterler onundur" şeklinde sayıklarken Doğu Perinçek, baş düşman ilan ettiği PKK'yi MGK ile aynı kefeye koyarak en az MGK kadar işgüçleşmektedir.

Herkeze bilindir ki Doğu Perinçek oldum olası, "uç kesimler" dediği devrimcilerle arasına her zaman kalın bir çizgi çizmeye özel bir ağırlık vermiştir. Perinçek için bu çizgi, politik yelpazesine aldığı diğer tüm sorunlardan daha birincil planda yer almıştır. '80'lerde yattığı Mamak'ta devrimci güçlerle paylaşmak zorunda kaldığı koşu rahat edemeyerek, "terörist"lerle aynı koşu kalamayacağını gerçek dostu düzen kurumlarına bildiren bu şahıs, hapislik yaşantısının önemli bir kısmını "tarafsızlar"la geçirmiştir. O günkü koşullarda tercihini "tarafsızlık"tan yana yapanın bugünkü koşullarda devrimden yana tavır almasını beklemek Perinçek'in safında yer almak olurdu.

Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin burjuva düzenin siyasal-ekonomik gündemini kilitlediği, ekonomik krizin şiddetiyle sınıf çelişkilerinin olanca hızla derinleştiği, sıcak çatışmaların mayalandığı bu dönemde orta yolculuğa yer kalmamıştır. İP, BSP ve benzerleri açısından bu, düzenin kıyasına köşesine gizlenme devrinin bittiği, giderek faşist sermaye düzenine destekçiliğin açıktan sürdürüleceği anlamına gelmektedir. Politika olarak, düzeni cepheden karşısına alan "uç kesim"e düşmanlığı ve burjuvaziyle proletaryayı dengeleyici, uzlaştırıcı orta yolu seçen, fakat yine de sosyalizm sözünü ağızlarına almaktan vazgeçmeyen bu düzen düşkünlere giderek bu akıbeti uğramaktadırlar.. Dünün hızlı "sol"cusu Uğur Mumcu, İlhan Selçuk gibilerini bugün özel savaş rejiminin ideoloğu ve stratejisyenleri haline getiren neyse, Doğu Perinçek, Sadun Arın ve diğer düzen içi "sosyalist" güçleri faşist düzenin koltuk değnekleri haline getiren tam da bu aynı olgudur.

Düzen ile devrim arasındaki ayrımları olanca hızıyla netleştiren süreç, Doğu Perinçek ve Sadun Arın gibilerini sert rüzgarın etkisiyle koşar adım burjuvazinin yanında açıktan yer almaya sürüklemektedir. Bu hainler hala sınıfa "önder"liğe soyunabiliyorlarsa, yapılması gereken buldukları her yerde gerçek yüzlerini teşhir etmek ve hak ettikleri karşılıkları vererek sınıfın içinden ve "önün"den süpürüp atmaktır. Bu görev herşeyden önce sınıf bilinçli ileri işçilerin omuzlarındadır ve geciktirilmeden yerine getirilmelidir!

Düzen Cephesinde Yeni Saldırı Hazırlığı

Burjuvazi yeni bir saldırı paketini yürürlüğe koymanın yoğun hazırlığı içinde. İçinde bulunduğu ekonomik ve siyasi bunalım, 5 Nisan'dan bu yana yürüttüğü saldırılara rağmen hafiflemek şöyle dursun daha da artarak sürüyor. "İkinci kurtuluş savaşı", "Üç ayda düze çıkacağız" gibi propaganda ve palavralarla başlatılan 5 Nisan saldırısı, sermaye sahiplerinin dışlarının kovuşunu bile doldurmadı. Sömürgeci sermaye diktatörlüğünün bugün geldiği nokta ekonomide tıkanıklık, burjuva siyasi arenada dağılma, işçi ve emekçiler üzerinde denetimsizlik, Kürdistan'da çözümsüzlük noktasıdır. Bugün bir ara seçimi bile kendi lehine kullanacak gücü bulamamakta, ara seçimden kurtulmanın yollarını aramaktadır. Her alanda acil bir toparlanma ve güç toplama saldırısına ihtiyacı vardır.

Bu saldırının bir öncesine göre çok daha kapsamlı olacağı bir çok burjuva sözcüsü tarafından açıkça ifade edildi. Krizin ağırlığı burjuvazi için çok daha kapsamlı bir saldırıyı zorunlu kılıyor.

Ekonomik alana yönelik saldırının ilk ayağı olan özelleştirmenin hızlandırılmasına başlanmış, ara seçim konusunda bir türlü "uzlaşma" sağlayamayan burjuva partilerin toplu onayıyla özelleştirme yasası meclisten geçirilmiştir. İşten atılmalar, sendikasıylaştırma, işçi statüsünde çalışan bir çok kamu işçisinin memur statüsüne alınarak toplu sözleşme kapsamı dışına çıkartılması, sözleşmeli çalışan geçici işçilerin asgari ücretle çalışır hale getirilmesi, '95 bütçesinde işçilere sıfır sözleşme dayatılması vb. bunun ardısıra gelecek adımlardır.

Tüm bunlara Kürdistan'da ve Türkiye'de yoğunlaşacak devlet terörü eşlik edecektir. Sermayenin sıkışmışlığı en yumuşak bir muhalefete ve bundan kaynaklanacak en küçük bir gecikmeye dahi izin vermemektedir. Kaldı ki bugünlerde yükselen hareketlilik, patlama noktalarında dolaşan protesto eylemleri ve grevler sermaye için tüm planların suya düşmesi, iyice çözümsüzlüğe sürüklenmesi demektir. Bu, bu saldırıyı 5 Nisan döneminden ayıran önemli bir farklılıktır. Burjuvazinin sınıfa ve topluma dayattığı saldırının kapsamı ve bunun kitle hareketinde yükselişin yaşandığı bir dönemle çakışması olgusu karşısında düzen, çeşitli siyasi manevraların yanı sıra hareketlenen kitleler karşısında baskı ve teröre sarılacaktır.

Burjuva siyasi arenada bu yeni saldırının yansımalarını en iyi ortaya çıkaran göstergelerden bir ise ara seçimin iptal edilmesidir. Ara seçimin iptal edilmesi, iddia edildiği gibi hükümetin "oyuna gelmesi" değil, planlı bir hareketin parçası olarak gündeme getirilen bir "oyun"un sergilenmesidir. Hükümet burada "oyun" a gelen değil "oyun"u oynayan taraftadır. Düzen cephesindeki birçok olay bunu kolayca kanıtlamaktadır.

Bunlardan ilki, RP'nin Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı başvuruda yalnızca RP'li değil, ANAP'lı, SHP'li ve 7 DYP'li milletvekilinin de imzası olmasıdır. RP, ancak bu şekilde başvuru için gerekli olan imza sayısına ulaşabilmiştir. İşin çarpıcı yanı sıra şu ki, imza atan 7 DYP'li milletvekili Çiller'e yakın kişiler, bir burjuva yazarın ifadesiyle "O'na danışmadan adım bile atmayan" neferlerdir.

İkincisi, Anayasa Mahkemesi'nin iptal eğilimini Çiller'e bildirmesi ve hükümetin oyuna geçtiği olan YSK'nın seçimin tarihini yeniden belirleyebileceği halde seçimi iptal etmesi, seçimin yeni tarihini "meclise" bırakmasıdır.

Üçüncüsü ve en önemlisi Çiller'in ara seçimi yapmayacağını önden duyurmasıdır. Hem de "Seçimin kış aylarına geldiği" gibi havadan sebeplerle. Demirel'in ağzından söylersek "ara seçimi gerektiren sebepler ortadan mı kalkmıştır" ki, ara seçim iptal edilsin? Ara seçime gitmeyi gerektiren sebepler ortada durduğu halde seçimden çark etmek söz konusu "oyun"un açık göstergeleridir.

Meclisten seçim kararının çıkması bu durumu ortadan kaldırmıyor. Düzen ara seçimle hedeflediklerini gerçekleştiremeyeceğini anlamış, yeni çıkış arayışlarına girmiştir. Ara seçim üzerine oynanan "oyun", bu arayışları hayata geçirmenin zeminini oluşturmaktadır.

Tüm bunlar düzenin yeni saldırılarının parçalarıdır. İşçi ve emekçiler açlık, sefalet, toplumsal yaşamın çürümeye devam etmesi demek olan bu oyunlara izin vermemelidirler. Bunun yolu militan, örgütlü ve politik bir direniş gerçekleştirmekten geçmektedir.

BİR KIRLI SAVAŞ HİLESİ:

"DEMOKRATİK ÇÖZÜM"

Genel olarak düşünülürse demokrasi, savaşkan ve zalim ulusallıkla bağdaşabilir ve bunun somut ve canlı örneği, sömürgeci sermaye iktidarının Kürdistan'da yürüttüğü sömürgeci kirli savaştır. Özetle Kürt ulusal sorununda yalnızca demokratik çözümün değil, bizzat demokratik sorunların kaynağı ve de engeli olan burjuva sınıf iktidarı ve onun gerisindeki uluslararası sermaye cephesidir. Dolayısıyla çözüm yolu da burjuvaziyi devirmek ve uluslararası sermaye cephesini yarmaktan geçiyor. Bunun bir diğer anlamı da Kürt ulusal sorununun demokratik çözümünün reformcu anayasal yolla değil fakat devrimci bir yoldan sağlanacağıdır.

10 yıldır Kürdistan'ı kan içinde bırakan, viraneye çeyiren sömürgeci sermaye rejimi, bugün adına "Kürt Sorununda Demokratik Çözüm" denilen özel savaş imalatı tartışmayı gündemde tutarak, sahte fakat oldukça sinsî bir manevraya başvuracağını işaretini veriyor. 70 yıllık sermaye cumhuriyetinin İktisadi temellerinin çatırdadığı, siyasal ve toplumsal dayanaklarının bir bir çözülmeye, dağılmaya yüz tuttuğu bu kanlı ve kokuşmuş düzenin, değil "Demokratik Çözüm"e, emekçi yığınların demokratik istemlerinin her türlüşüne düşman olduğu besbellidir. O halde nedir bu "Demokratik Çözüm" yutturmacası? Bu özel savaş hilesi manevranın iç yüzünü irdelemeden önce genelde ulusal sorunda, özeld e Kürt sorununda bu olguyu ele almak gerekiyor. Ulusal sorunda "Demokratik Çözüm", ulusların kendi kaderini tayin hakkının kayıtsız şartsız sağlanması veya aynı anlama gelmek üzere tanınmasıdır. Başka bir ifadeyle siyasal ayrılma özgür-

"Türk ve Kürt Kardeşler." İmza: Güvenlik Kuvvetleri

lüğünün sağlanmasıdır. "Demokratik Çözüm" öz itibarıyla ulusların tam hak eşitliğidir. Kuşkusuz "Kürt sorunu, ulusal sorunun kendine özgü niteliği gereği kendi sınırları içinde burjuva demokratik bir nitelik taşır. Fakat bu hiç te, çözümün demokrasi sınırları içinde düşünülmesi gerektiği anlamına gelmez. Yalnızca Türkiye devriminin bugünkü kendine özgü karakterinden dolayı değil. Kürt sorununun kendi nesnel (demokratik) karakterine rağmen, kendinden ileri bir devrim sürecinin bir bileşeni olarak belirlemesi olgusundan dolayı da değil. Fakat daha da önemli bir neden var: 'Burjuva toplum ulusal sorunun çözümünde tamamen iflas etmiştir.' 'Leninizm tanıtılmıştır ki, ve emperyalist savaşla Rus devrimi doğrulamıştır ki, ulusal sorun, ancak proletarya devrimi ile birlikte ve bu devrimin tabanına dayanılarak çözülebilir.' Burjuva toplumun ulusal sorunun çözümündeki iflasi, bu açık gerçek, yalnızca, birinci emperyalist savaş sonrasının ve Ekim Devrimi'nin ortaya çıkardığı tarihsel sonuçların, o günün marksistlerince bir teorik genellemesi değildir. Sonraki bütün bir tarih de bunu ayrıca ve açıklıkla göstermektedir. Günümüzün olayları ise buna sayısız yeni ve canlı kanıt oluşturmaktadır." (Ekim. 1. Gen. Konf. Değ. Kar. Eksen Yay. s. 196. 197)

Ulusal sorunda demokratik çözüm, "...yalnızca genel anlamıyla demokrasinin var olduğu bir sistemi değil; özellikle ayrılma sorununda demokratik olmayan bir çözümün

Simdiye kadar çeşitli çevrelerce kullanılagelen ve anayasal yolla yapılacak birtakım değişiklikleri içeren, kuşkusuz düzeniçi reformculuğun bir ifadesi olan siyasal çözüm tanımı, rejime, sözde özerklik ve federasyonu çağrıştırdığından generallerin bir işaretiyle rafa kaldırıldı. Simdilerde ise yerine, yine aynı maksatla, reformizme kanal açmak için, demokratik çözüm tanımı gündeme getirilmektedir.

olanaksız olduğu bir demokratik sistemi" varsayar. Bu, bugün, proletaryanın iktidarı altında bir proleter demokrasiden başkası değildir. Çünkü, genel olarak düşünülürse demokrasi, savaşkan ve zalim ulusallıkla bağdaşabilir ve bunun somut ve canlı örneği, sömürgeci sermaye iktidarının Kürdistan'da yürüttüğü sömürgeci kirli savaştır. Özetle Kürt ulusal sorununda yalnızca demokratik çözümün değil, bizzat demokratik sorunların kaynağı ve de engeli olan burjuva sınıf iktidarı ve onun gerisindeki uluslararası sermaye cephesidir. Dolayısıyla çözüm yolu da burjuvaziyi devirmek ve uluslararası sermaye cephesini yarmaktan geçiyor. Bunun bir diğer anlamı da Kürt ulusal sorununun demokratik çözümünün reformcu anayasal yolla değil fakat devrimci bir yoldan sağlanacağıdır. Yani burjuvazinin sınıf iktidarının hüküm sürdüğü burjuva toplumunda değil fakat bizzat sermaye sınıfının egemenliğinin paramparça edildiği, yerine proletaryanın sınıf iktidarının kurulduğu sosyalist devrim koşullarında demokratik çözüm gündeme gelecektir.

Sorunun bu teorik konuluşundan sonra sömürgeci rejimin demokratik çözüm yutturmacasına yakından bakalım. Demokratik çözüm, şimdiye kadar çeşitli çevrelerce kullanılagelen ve anayasal yolla yapılacak birtakım değişiklikler içeren, kuşkusuz düzeniçi reformculuğun bir ifadesi olan siyasal çözüm tanımının yerine, yine aynı maksatla gündeme getirilmektedir. Bunun

gerisinde MGK ve dışişleri bakanlığı gibi sermaye devletinin güç odakları yer almaktadır. Siyasal çözüm tanımı rejime, sözde özerklik ve federasyonu çağrıştırdığından, generallerin bir işaretiyle rafa kaldırıldı. Demokratik çözüm olarak, kültürel bazı kırıntıların bahşedilmesi gündeme getiriliyor. Bu kültürel kırıntılara Kürtçe televizyon ile sözde okuldan ibaret. Bu iğrenç maskaralık bununla bitmiyor, bahsedilen kültürel kırıntılar genel (ulusal temelde) bir uygulama biçiminde değil bireysel ve tercihe dayalı bir "hak" olarak veriliyor. Kürtçe televizyon şartlı olarak benimsenirken Kürtçe eğitim bireysel tercihe bağlı olarak yapılmak isteniyor. Kürtçe televizyonun hiç kuşkusuz siyasal biçiminden arındırılmış folklorik yayından öte bir anlamı olmayacak. Kürtçe okul kepazelikliğini de asimilasyonun daha sinsî bir biçimde sürdürülmesinin bir aracı olarak tasarlıyorlar. Bu sözde demokratik çözüm denilen hilkat garibesi, değil siyasal adım atmak ya da onları tanımak gibi bir görünüme sahip olması, kültürel özerkliğe dahi yer verilmesine tahammülsüzdür. Kürt halkının en sıradan demokratik hak ve istemlerine imha siyasetiyle karşılık veren kontra rejiminden elbette demokratik bir yönelim beklenemez. Kürtçe televizyon ile bireysel eğitim gibi göstermelik adımların atılması hem bir özel savaş hilesidir hem de Kürt özgürlük hareketini boğmaya yönelik gerici bir rejim manevrasidir. Özel savaş hilesidir çünkü, daha sonra geri alınmak kaydıyla öne sürülüyor. Bu hile yoluyla ırkçı, şoven asimilasyona zemin hazırlanmak isteniyor. Aynı şekilde okul, televizyon veriliyor imajıyla sadece Kürt reformistlerini özgürlük hareketinin karşısına dikmek için değil, Kürt

halkını reformcu hayallerle sersemletmek için bu sahte reform manevrasına giriyor. Böylelikle Kürt halkını ve onun özgürlük hareketini güçsüzleştirerek ona boyun eğdirmek amacıyla Kürt sorununun çözülmesi için görünümü verilmek isteniyor.

Bu adımlar aynı zamanda, emperyalist merkezlerin sorunun daha tehlikeli bir düzeye gelmeden düzen içi çözümler için yaptıkları baskıları hafifletmeyi amaçlıyor. Kürt sorununun çözümündeki beceriksizliği nedeniyle emperyalistler nezdinde yoğunlaşan müdahalelerin ve artan baskıların bu manevranın yapılmasında oynadığı rol çok açıktır. Emperyalistler bir "Kürt Reformu" ile, sermaye düzenini ve emperyalist çıkarları tehdit eden özgürlük hareketini boğmak ya da ehliştirerek etkisizleştirmek istiyorlar. Başından beri yalnızca kaba bir askeri şiddetin çözüm olmayacağını vurgulamalarının gerisinde bu hesap vardır. Onları bu tutumu almaya zorlayan yalnızca kendilerinin sömürgeci savaş deneyimleri değil fakat çok daha önemlisi özgürlük hareketinin bugün ulaştığı düzeydir. Bugün emperyalistleri "siyasi çözüm" denilen, gerçekte anayasal birtakım değişikliklerden ibaret tavizlerin verilmesi yönünde tutum almaya zorlayan; sermaye düzenini demokratik çözüm demagojisine sarılmaya iten, Kürt özgürlük hareketinin ısrarlı ve kararlı bir şekilde sürdürdüğü kahraman ve kararlı direnişidir. Demokratik çözüm safatasının Kürt halkı nezdinde hiçbir değeri olmayacaktır. Çünkü Kürt halkı on yıldır çektiği tüm acılara rağmen özgürlük uğruna yığıtçe direniyor ve uydurma bir okul ya da televizyon için değil, özgürlük için, insanca bir yaşam için savaş veriyor. Özgürlük hareketine kuşkuyla bakan ve uzak duran Kürt mülk sahipleri ve onların politik temsilcileri olan reformistler, rejimin bu manevrasını sevinçle olmasa bile umutla karşılayacaklardır. Sömürgeci rejimin istediği tam da budur. Rejim, bu kesimleri yanına çekerek onların yayacağı reform zehirlerinden medet umuyor. Fakat kuşku yok ki Kürt halkı Kürt reformistlerini sömürgeci rejimle başbaşa bırakacaktır. İşçi sınıfını ve Kürt halkını gerici reformist kuşatmayla zehirlemek isteyen özel savaş rejimine karşı komünistler daha yetkin devrimci bir irade, devrimci bir kararlılık ve devrimci bir inisiyatifle yoğrulmuş devrimci bir savaşla cevap vermekle yükümlüdürler.

Kürt Ulusal Sorunu

Teorik
Programatik
Perspektifler
ve
Siyasal
Değerlendirmeler

Kitapçılarda

KÜRDİSTAN'da YANGIN SÜRÜYOR

İşçi Sınıfı Şovenizmin Onursuzluğuna Destek Olmamalı!

Son bir kaç ayda 2000'in üzerinde Kürt köyü yakıldı. Köyü, tarlası, evi-barkı ile birlikte onlarca Kürt alevlere verilerek katledildi. Dersim'de yakılıp-yıkılmayan köy, tutuşturulmayan tarla, insansızlaştırılmayan mezra kalmadı.

Dün, gerillanın belini kıranın topyekün Kürt halkını kırdırmaktan geçtiğini askeri dilde itiraf eden özel savaş rejimi, "gerillanın peşinde koşmaktansa, lojistik desteğini keseceğiz" şeklinde açıklama yapmakta, pişkince; "kurunun yanında yaş da yanar" diye eklemekte bir sakınca görmüyordu. Yakın zamanda düzenlenen Çiller'in Kürdistan gezisinde, zorla göç ettirme uygulamasını protesto eden Kürt halkına verilen yanıt yine ilginçti. Karayalçın: "Haklısınız, ileriye gitmişiz" diye itiraf ederken, içişleri bakanı Nahit Mentеше: "Ama onlar da PKK'ye yardım ediyorlar" demekten kendini alamıyordu.

İşbaşına gelirken "ya bitireceğiz, ya bitireceğiz" diye nara atan Tansu Çiller, bugün iğrenç bir ikiyüzlülükle, tüm sahteliğini takınarak: "devlet hiç köy yakar mı?" diye soruyor. Oysa bitirmeye yemin ettiği kardeş Kürt halkının ta kendisi değil midir? Geline aşamada denizi kurutmadan balıkların yok edilemeyeceğini her vesileyle itiraf eden sömürgeci devlet değil de kimdir? Her türlü işkence, baskı ve zulümle sindiremediği Kürt halkının direncini Hitler faşizminin modeli toplu çiftliklerde, toplama kamplarıyla kırmayı planladığını resmi açıklamalarla ilan eden bizzat bu kirli rejim değil midir? Öyleyse Çiller'i, yakılan köylerin üzerinde uçan helikopterler için, "gözlerimle görsem inanmam, bunlar Ermeni, Rus, Afgan helikopterleri olabilirler" türü trajik-komik yalanlara iten nedir?

Sömürgeci sermaye devletinin paniğinin ardında Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki çözümlüğü yatmaktadır. Asıl çıkışsızlığını gerilla ile adeta kaynaşmış, bütünleşmiş Kürt halkı karşısında yaşıyor. Bugün gerillaya asker vermeyen, şehidi olmayan, gerillaya ekme taşımayan, yani PKK'ye fiili ve lojistik destek vermeyen Kürt ailesi yok denecek kadar azdır. Sürdürdüğü iğrenç ve kirli savaşında anlamlı bir mesafe alamayan sömürgeci TC, bu gerçeğin su yüzüne çıkmasıyla meşruluğunu tümüyle kaybetmekten korkuyor.

"Terör değil, köyler bitti" diyen Mesut Yılmaz ile, "bazı işgüzarlar devlet adına köy yakıyor, bu yanlıştır. Kürt halkı ile terör güçleri ayırılmalıdır" diye açıklamalarda bulunan SHP'nin tüm muhalefeti de bu korkunun dile getirilmesinden ibarettir. Onların sıkıntısı Kürt halkına karşı sürdürülen devlet terörüne ilişkin değil, Kürt ulusal mücadelesinin belinin

kırılmamasından kaynaklanmaktadır.

Sermaye devleti bir yandan, öncüsüyle bütünleşmiş ezilen bir halkın her türlü zulme inat yükselttiği özgürlük mücadelesinin tarihsel haklılığını emekçi kitlelerden daha fazla saklayamamanın, öte yandan ise gelinen aşamada burjuva medyada bile dile gelen gerçekler ("PKK'nin beli kırılmadığı gibi Sivas'a kadar indi") karşısında "çökerttik", "bitirdik" türü yalanlarla artık tutunamamanın paniğini yaşıyor. Kör bir kinle, insanlıktan çıkmış bir azınlıkla yakıp yıkıyor. Yakarken sayıklıyor: "Gözlerimle görsem bile inanmam.". Görüp de inanan ve köylerin askerler tarafından yakıldığı doğrultusunda tanıklık yapan köy muhtarlarını ise ardarda gözaltına alıyor, sistemli bir uygulamayla "kaybettirip" katlediyor. Kamuoyuna ise pişkince; "köyleri yakan asker elbisesi giymiş PKK'lilerdir" açıklaması yapıyor.

Diğer taraftan sermaye düzeninin asıl korkusu Kürt halkının Türkiye emekçi sınıflarıyla ittifak halinde topyekün kendisine yönelmesidir. İşçi sınıfı önderliğinde birleşik bir mücadelenin onun sonu olacağını çok iyi biliyor. Ancak Kürt halkına olduğu gibi Türkiye işçi sınıfının hak ve kazanımlarına da pervasız saldıran sermaye devleti, azgın hareketlerinin cesaretini bizzat proletaryanın Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki suskunluğundan alıyor.

Türkiye işçi sınıfı artık "devletin bölünmez bütünlüğü", "egemenlik kayıtsız şartsız Türk milletindedir" gibi yalanları elinin tersiyle itebilmelidir. Kürt halkına her türlü insanlık dışı zulmü, en iğrenç işkence ve soykırım yöntemlerini reva gören sömürgeci sermaye devleti Kürt halkını bitiremeyecek, onun direncini kıramayacaktır. Ne var ki, Türkiye emekçi sınıfları bu insanlık suçlarını suskun seyretmeyi içine sindirebildiği sürece, Kürt halkına her saldırı gerçekte işçi sınıfının bilincine, kimliğine bir tecavüz anlamına gelecek, onun insanlık onurunu zedeleyecektir. Sermaye sınıfının istediği gibi at koşturduğu, tümüyle soyguncu mafya çeteleri tarafından işletilen devletin bölünmezliğini savunmak işçi sınıfına düşmez. Kayıtsız şartsız egemen olan Türk milleti değil, bu safsatayı üreten burjuvazidir.

Proletaryanın kavgası bu köhnemiş "değer"leri savunmak değil, bunların ardında saklanmaya çalışan sermaye diktatörlüğünü yıkmaktır. İşçi sınıfı, sömürgeci diktatörlüğün kirli savaşına karşı Kürt halkının özgürlük mücadelesine sahip çıkarak sosyalizm için savaşmalıdır.

Kürt Halkına Özgürlük!

Kürt halkı, insan olmanın en temel gereklerini bile karşılayamayan, bu yöndeki taleplerini kanla boğan, her zaman her şeyi vaat eden, ama, 70 yıldır işsizlik, açlık, sefalet, zulüm, kan ve gözyaşından başka hiç bir şey vermeyen bu sömürgeci ve sömürücü düzene karşı haklı olarak isyan ediyor. Kürdistan'da tam bir siyasi iflası yaşaşan, kendi sömürgeci batağında debelenen, gerillanın karşısına çıkma cesaretini bile gösteremeyen sermaye devleti, bu yenilgisinin acısını silahsız Kürt kitlelerine vahşet kusarak çıkarmaya çalışıyor. Böylece aklısına Kürt halkına teslimiyeti dayatacağını düşünüyor. Köyler boşaltılıyor, yakılıyor, yıkılıyor. Köylüler kurşunlanıyor, toplama kamplarına dolduruluyor.

Türk devleti, kardeş Kürt halkına

bu kadar pervasızca saldırırken, gücünü, cesaretini, ne tankından, ne topundan alıyor. O asıl gücünü, şovenizmin zehirini Türk işçilerinin, emekçilerinin kanına şırınga etmiş olmasından alıyor. O asıl cesaretini, Türk işçilerinin, emekçilerinin Kürdistan'daki savaşta safını dostundan değil, düşmanından yana seçmiş olmasından alıyor. Türk devleti, "vatan, millet için" değil, Türk burjuvazisinin karlarını korumak, Kürdistan'ı sömürmeye, emekçi Kürt halkının iliklerini kurutmaya devam etmek için işgalci bir savaş yürütüyor. Kürt halkının yükselttiği devrimci isyan bayrağı, Türk işçilerini, emekçilerini de sefalete, açlığa, işsizliğe mahkum eden, en küçük bir hak talebini panzerle, polis copu ile bastıran sömürgeci sermaye devletine karşıdır. Bu savaşta Türk emekçilerine düşen görev, burjuvazinin sömürgeci

çıkartmalarının beçliliğini yapmak değil, Kürt halkının özgürlük taleplerine ve mücadelesine destek vermek, ortak düşmana karşı devrim ve sosyalizm kavgasına önderlik etmek için ayağa kalkmaktır. Kürt halkının özgürlük taleplerine ve mücadelesine destek vermemek, sömürgeci sermaye düzenini ve onun işçi sınıfını işinden, ekmeğinden eden, sefalete boğan saldırılarını da onaylamak demektir.

Öncü işçiler, emekçiler; Kürdistan'daki savaşta safımızı doğru seçmek, kendi sınıf savaşımımızda da safımızı doğru seçmek demektir.

**Kürt Halkına Özgürlük!
Kahrolsun Sömürgeci Kapitalist
Diktatörlük!**

Demokratizmi Savunmanın Sınırları (V. Bölüm)

Bugünkü TDKP Üzeri

H. Fırat'ın *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* kitabının hazırlanmakta olan ikinci baskısı için kaleme aldığı *Demokratizmi Savunmanın Sınırları* başlıklı tartışmanın ilk dört bölümü devrim sorunlarına ilişkindir ve bu bölümleri *Ekim* bir dizi halinde yayınlamış bulunmaktadır. Bunu izleyen bölümler kitaba alt başlığını veren hareketin bugünkü ideolojik-programatik konumu üzerine değerlendirmelerden oluşmaktadır. Son sayılarımızdaki tartışmaları bütünleyeceği inancıyla, bu bölümleri *Kızıl Bayrak* olarak biz yayınlıyoruz. Yayına gelecek sayıda da devam edeceğiz.

Geçmiş karşısında oportünist belirsizlik

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm'in sonuç bölümünde, kitaba alt başlığını veren hareketin o günkü durumu hakkında şu değerlendirmeye yer veriliyordu:

"TDKP eleştirisini burada noktaltıyoruz. Bugünkü TDKP üzerinde durmuyoruz. Teorik-siyasal temelleri bu olan bir hareketin, bugünü ve geleceği az çok kendiliğinden anlaşılır. Bugünün TDKP'si eski teorik temelini savunamaz, ama yerine yeni bir şey de koyamaz bir duruma düşmüştür. Bir siyasal hareket için düşümlenebilecek en kötü, en talihsiz durumlardan biridir bu. Şimdilik teorik boşluk ve bulanıklığın yarattığı hoş olmayan sıkıntılar, güncel olaylara ilişkin keskin bir siyasal edebiyatla hafifletilmeye çalışılıyor. Ama nereye kadar? Teoriden yoksunluk, 'devrimci bir akımın varolma hakkını ortadan kaldırır ve onu eninde sonunda kaçınılmaz olarak siyasi iflasa mahkum eder' (Lenin). Bu temel gerçeği unutarak siyasal faaliyet yürütmek, güncelin ardından kör-topal sürüklenmek, küçük-burjuva sınırlılığının bir başka kanıtıdır." (I. Baskı, s. 188)

1989 yazında yapılan bu değerlendirme, sözkonusu hareketin o günden bugüne yaşadığı somut gelişmelerle, olduğu gibi doğrulanmıştır. Devrimci

okur, devrimin temel sorunlarına ilişkin açık bir devrimci görüşten yoksun olarak politika yapmanın kaçınılmaz sonuçları konusunda, *20 Temmuz Dersleri* ve *Liberal Demokratizmin Politik Platformu* incelemelerinde yeterli açıklıkla kanıtlar bulabilecektir. Bu incelemelerin ardından burada bu konuda herhangi bir ek açıklama girişimi tümüyle gereksizdir.

"Teorik boşluk ve bulanıklık", bugün de bu hareketin temel özelliğidir. "Teori ve politika dergisi" olmak iddiasındaki bir aylık yayın organının 6 yıllık yayın hayatının ardından, bu kadar kesin bir değerlendirme ilk bakışta şaşkıncı ve temelsiz görünmektedir. Ne var ki biz değerlendirmemizde ısrarlıyız. Eski TDKP'nin teorik temelleri, bir dizi broşürün yanı sıra, 24 sayılı *Parti Bayrağı* yayını ile atılmıştı ve bu teorik çaba, *Kongre Belgeleri*'inde en ileri ve özlü

Yaşanan genel bir ideolojik ve örgütsel iflastır.

Yapılan sözde "muhasebe"de, genelde sorunlar çizgiyle birleşemeyen bir

kısım "kadrolar"la izah edilmektedir; daha özeldir ve yalnızca

Nisan '81 sonrası ise, özenle tırnak içine alınan dışardaki "önderlik"le.

Peki ya "önderliğin" asıl büyük bölümü olan "içerdekiler" cephesinde durum

nedir, bu özenle es geçilir. Nisan sonrası "sağ oportünizm" diye

elbette ideolojik-politik açıdan da yerilir; fakat nedense, Nisan sonrası

ideolojik düşkünlüğünün Nisan öncesindeki köklerine hiçbir biçimde

bakılmaz.

ifadesini bulmuştu. Bu *Belgeler* arasında program ve tüzük de bulunmaktadır. Yıllardır piyasada bulunmayan bu temel belgelerin yeni bir yayını ve cepheden yürekli bir savunusu gerçekleşmedikçe, TDKP programı "göndere çekilmiş bir bayrak" gibi açıkça sahiplenilmedikçe; ya da, bu *Belgeler*'in ve programın açık bir eleştirisiyle birleşen yeni bir çizgi açıkça ortaya konulmadıkça, bizim değerlendirmemiz olduğu gibi geçerli kalacaktır; "Bugünün TDKP'si eski teorik temelini savunamaz, ama yerine yeni bir şey de koyamaz bir duruma düşmüştür."

Sözkonusu derginin 6 yıllık yayınının en temel özelliği, bu değerlendirmede dile getirilen gerçeğin esasını değiştirmeden bu yayını sürdürmek gibi inanılması zor bir işi başarmış olmasıdır. Devrimin temel teorik-siyasal sorunları hakkında (*Kongre Belgeleri* ve *TDKP Programı* karşısındaki konuma da açıklık kazandıracak) herhangi bir

açık tutumdan kaçınarak 6 yıllık bir yayın yaşamı sürdürebilmek, bu dergi payına gerçekten büyük bir maharet sayılmalıdır. TDKP'nin son 7 yılda bu alanda sergilediği maharet ancak '80 öncesi Devrimci Yol ile kıyaslanabilir. Bilindiği gibi Devrimci Yol da, resmi planda tek temsilcisi olduğunu iddia ettiği THKP-C'nin *Kesintisiz Devrim* kitabında formüle edilen çizgisi konusunda, benzer bir belirsizliği, 12 Eylül'e kadar sürdürmeyi başarmıştı. Mahir Çayan'ın görüşlerini ne açıktan savunmuş, ne yüreklilikle açık bir eleştiriye tabi tutabilmiştir.

Siyasetin boşlukta yürüyemeyeceği, açıktan savunulmayan temel görüşlerin yerini pratikte ve özellikle pratik politikada mutlaka yeni bir şeylerin doldurduğu, bu "yeni"lenmenin bilinçli bir oportünizmle ya da kendiliğinden olmasının sorunun esasını değiştirmediği gibi basit

gerçeklere değinmiyoruz. Bu açıdan ele alındığında, ne '80 öncesi Devrimci Yol ne de '87 sonrası TDKP fiilen herhangi bir ideolojik-politik boşluk içinde olmadılar. Açıktan savunulamayan ve fiilen terk edilen görüşlerin yerini yeni şeyler anında doldurdu. Bütün sorun

Yeni değerlendirme

H. Fırat

Siyasetin boşlukta yürüyemeyeceği, açıktan savunulmayan temel görüşlerin yerini pratikte ve özellikle pratik politikada mutlaka yeni bir şeylerin doldurduğu, bu "yeni"lenmenin bilinçli bir oportünizmle ya da kendiliğinden olmasının sorunun esasını değiştirmediği gibi basit gerçeklere değinmiyoruz. Bu açıdan ele alındığında, '87 sonrası TDKP fiilen herhangi bir ideolojik-politik boşluk içinde olmadı. Açıktan savunulamayan ve fiilen terkedilen görüşlerin yerini yeni şeyler arında doldurdu. Bütün sorun bu açıktan ve resmen, geçmişe karşı açık ve yürekli bir tavır alınarak yapılamamasında odaklaşmaktadır. Geçmiş çizgi hakkında ne açıktan savunu, ne de yüreklilikle eleştiri tutumlarından kaçınarak, fiilen işleri artık yeni bir temel üzerinde ve yeni bir politik doğrultuda sürdürmek oportünizmin en berbat (ve en korkak) türüdür. Bir hareketi içinden çürütür ve er ya da geç kaçınılmaz bir siyasal iflasa sürükler.

bu açıktan ve resmen, geçmişe karşı açık ve yürekli bir tavır alınarak yapılamamasında odaklaşmaktadır. Geçmiş çizgi hakkında ne açıktan savunu, ne de yüreklilikle eleştiri tutumlarından kaçınarak, fiilen işleri artık yeni bir temel üzerinde ve yeni bir politik doğrultuda sürdürmek oportünizmin en berbat (ve en korkak) türüdür. Bir hareketi içinden çürütür ve er ya da geç kaçınılmaz bir siyasal iflasa sürükler. Üstelik bu, işlerin az-çok iyi gittiği yanılsamasının giderek saflara sindiği bir anda olabilir ve bu beklenmedik şok, iç çürümenin olgunlaştırdığı dağılmaya olağanın ötesinde bir hız ve yıkıcılık kazandırır. Şimdilik buna, '80 öncesinin kibirli "iktidar adayı" Devrimci Yol'un sonraki akıbetini örnek veriyoruz. Yeni dönemin çok daha kötü bir biçimde seyreden yeni oportünist serüveni içinse, şimdilik yaşayan görür demekle yetiniyoruz.

Bir süre önce 7. yayın yılına giren "teori ve politika dergisi" bu vesileyle kaleme aldığı "sunu"da, şunları yazdı: "**Başlarken dayanmadığımız bir devrimci miras vardı ve bunun üzerinde yükseliyordu faaliyetimiz. Örneğin 12 Eylül öncesinde yaklaşık 2,5 yıl boyunca 24 sayı yayınlanan Parti Bayrağı dergisi, devrimci bir komünist teorik birikimin canlı bir ifadesiydi. Ama Özgürlük Dünyası, bu deneyi basitçe tekrarlamadı, onun deneylerinden öğrendi ama yeni koşulların ihtiyaçlarına cevap veren bir çizgide ilerledi.**" (Özgürlük Dünyası, sayı; 71, Eylül '94)

Bu sözlerden çıkan dolaysız sonuç şu olabilir. *Parti Bayrağı* "devrimci komünist" çizginin teorik temellerini attı; temel konularda yeterli açıklıkta bir teorik birikim oluşturdu; biz ise şimdi artık bu temel üzerinde "yeni koşulların ihtiyaçlarına cevap" vermeye çalışıyoruz. Kuşkusuz söylenmek istenen budur ve bu ilk kez burada değil, bir çok vesileyle söylenmiştir, söylenmektedir. Zamanında *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*'de de hatırlatıldığı gibi, "Bizi bugüne çizgimiz getirdi" sözleri bugüne kadar

hep yinelendi. Fakat yine aynı yerde eklendiği gibi, bu "*kuru ve boş sözler bir yana bırakılırsa, TDKP yayınlarında bu çizginin temel tezlerinin eski muhtevasıyla savunulduğunu görmek gerçekten güç*" oldu (s.15). Bu henüz 1989 başının yargısı olduğu için kesinlemeden kaçınılıyor. Oysa bugün artık gözlem bir kesinlik içinde ifade edilmelidir.

Eğer *Parti Bayrağı*'nın 24 sayılıklı yayını "devrimci teorik komünist birikimin canlı ifadesi" idiyse, bu yargıda gerçekten bir içtenlik varsa eğer, o halde bu canlı teorik birikimin neden bugünün devrimci kadrolarına sunulmadığı, bizim tahrik ölçüsünde yinelediğimiz bir soru

olageldi. 12 Eylül karşı-devrimi, geçmişte bu 24 sayılıklı birikimi sayı sayı izlemiş eski kadroların ezici çoğunluğunu kırıp geçirdiğine göre, bugünün hayli daralmış faaliyetini büyük ölçüde yeni dönemin genç devrimci kadroları üslenmiş bulunduğu göre, bugünün bu devrimcileri neden bu temel birikimden yoksun bırakılıyor? Saflara yeni kazanılmış insanlar neden partinin temel ideolojik hattı demek olan *Kongre Belgeleri* ve *Program* temelinde değil de, (onlar yerine ve durumu bir süre idare etmek için ikame edilmiş) *Konferans Belgeleri* ve *TDKP Raporu* temelinde eğitiliyor? Neden eski bazı yazı ve incelemeler olduğu gibi yayınlanmıyor da, onların tüm kabalıklarından, savunulamayan tezlerden arındırılmış, terim ve kavramlar bakımından revizyondan geçirilmiş versiyonları, yeni yazı ve incelemeler gibi okura sunmak yoluna gidiliyor? (Bu sonuncusu "Teori ve politika dergisi"nin yayınının temel unsurlarından biridir.)

Bu soruları uzatmak gereksizdir. Zira yukarıya aktarılan sözlerde ne gerçek bir içerik, ne de içtenlik vardır. Bu soyut, bu "kuru ve boş" sözler, her zaman olduğu gibi bu kez de durumu idare etmek içindir. Sorunun aslı ise, hemen "sunu"yu izleyen 7. yıl yazısında münasip bir dille ifade edilmektedir. Şimdi kısaca bunu görelim. Önce yeni yayın yılı vesilesiyle bir müjde veriliyor: "*Önümüzdeki dönemi, gelişmelerin derinlemesine incelendiği ve bugüne kadar 'henüz aşamadık' dediğimiz teorik sorunların aşılması için var gücümüzle çalıştığımız dönem olarak niteleyebileceğimizi umuyoruz.*" (Ağd, s.7)

İhtimale dayalı bir umut üslubuyla sunulması bu sevindirici müjdeyi gölgelese de, bizce önemli olan, yıllardır bir türlü "aşlamayan" teorik sorunların varlığının itirafı, fakat bunları artık nihayet aşmak üzere her türlü çabanın sarfedileceği vaadidir. Yine de bu sonuncuyu gölgeleyen bir durum var. Bu, yapılan bu vaadin gerçekte 7 yıldır hep tekrarlanmaması ve dolayısıyla, bugüne geçmiş "çizgimiz sayesinde" değil, fakat bir türlü gerçekleşmeyen vaatlerin avuntusuyla ve oyalmalarıyla gelinmiş olmasındır.

DEVİRİMİN SESİ - 89 / 24

TDKP ŞUBA T (1. Genel) Konferansı Kararı

Geçmiş yazısında, TDKP Şubası Konferansı Raporu'nun bir de temeldeki özelliği vardı. Rapor'un diğer bölümlerinde temsili, var olduğu kadar değil, 'Özellikle' yazılmıştı. Bu raporun, Şubası Konferansı'nın yaptığı konuşmaları içerdiği bazı kararları yayınlıyoruz.

PROPAGANDA VE AJİTASYON ARAÇLARI VE PARTİ YAYINLARI ÜZERİNE

Partinin faaliyetinin temeli, onun çalışmasının kapsamının en önemli ve tayin edici yönü propaganda ve ajitasyon çalışmasıdır. Devrimci propaganda ve ajitasyon olmadan sınıfın ileri ögelerinin siyasal birikim olarak örgütlenmesi olanaksızdır. İşçi ve emekçi kitlelerin devrim ve sosyalizm mücadelesine kazanılması, örgütlenmesi ve devlet iktidarı için mücadeleyle sevk edilmesi de ajitasyon devrimci örgütlenmenin ve devrimci örgütün faaliyetinin temelidir. İşçi sınıfının kendiliğinden hareketinin ve sınıfın "devrimci kazanması"nın kendi başına onun ileri ögelerinin Marksizm-Leninizme varmalarına, bütün sınıfın sosyalist siyasal anlayış bilinci kazanmasına yol açmayacağı açıktır. Ve Marksizm-Leninizm'in ve devlet iktidarı için mücadele için devrimci işçi sınıfı saflarında ve halk içinde yayılmasının başlıca kolu, partinin ve parti örgütlerinin sistemli ve sürekli olarak propaganda ve ajitasyon faaliyetidir.

Partinin propaganda ve ajitasyon çalışmasının en fazla başvurulan ve en etkin araçları ise, yayınlı propaganda ve ajitasyon araçlarıdır. Parti merkezî kitle yayın organı, merkezî işyerleri merkezî propaganda organları, merkezî ve yerel broşürler, bildiriler, çağrılar ve düzenli-düzensiz işyeri ve fabrika yayınları vb. farklı özelliklere ve değişik işlevlerine karşın, tümü de, partinin başlıca propaganda ve ajitasyon araçlarıdır. Parti örgütünün parti çizgisi ve tektikleri üzerinde kaynağında, parti yayıncısının devrimcileşmesi devrimci propaganda ve ajitasyon araçlarının yaygınlaşmasını ve etkinleşmesini sağlar. İşçi-emekçi yayıncılarının uyandırılıp devrimcileşmesi ve partiyle sağlanacak işbirlikçi devrim için barekete geçirilmesinde partinin merkezî propaganda ve ajitasyon faaliyetleri, bu faaliyetin araçları olan merkezî yayın organı, düzenli-düzensiz propaganda organı ve araçları ve parti işçi merkezî organ ve yayınları hayatlı önem taşımaktadır. Yerel örgütlerin faaliyetlerinin ve propaganda ve ajitasyon çalışmalarının ve örgütlenme çalışmalarının temel araçları partinin merkezî propaganda ve ajitasyon araçları ve parti işçi yayıncılarıdır. Yerel örgütlerin örgütlenme çalışmaları ve ajitasyon çalışmalarının merkezî propaganda ve ajitasyon çalışmalarına dayanması, ajitasyon çalışmalarının yaygınlaşmasını sağlar. İşçi ve emekçi yayıncılarının devrim ve sosyalizm için örgütlenmesi olanaksız olduğu gibi, partinin tek bir organik birikim olarak örgütlenmesi de olanaksızdır. İşçi hareketinin kendiliğinden gelişmesi bastığı, Marksizm-Leninizm'in topyekün bir devrimci cephesiyle karşı karşıya kaldığı, buna karşılık komünist partinin bütün genç ve sarsılmaz bağlarının sayısız olduğu güçlenmiş koşullarında, kendiliğinden gelişmesi ve Marksizm-Leninizm dışı ideolojilere karşı savaş görevinin özel önem kazandığı açıktır. Bu yadsız ve ertelenemez görev, partinin merkezî propaganda ve

ajitasyon faaliyetini güçlendirmesini, merkezî yayınlarının yerel çalışmada daha büyük bir önem kazanmasını ve yerel örgütlerin tüm devrimci merkezî propaganda ve ajitasyon çalışmalarını güçlendirilmesi, zenginleştirilmesi ve yaratıcı tarafa geliştirilerek yaygınlaştırılmasına gereksinim zorunlu kılacaktır.

Parti örgütlerinin merkezî propaganda ve ajitasyon faaliyetini ve merkezî yayın organlarını ele alırken, her iki-üç yıl içinde geliştirilen ve Merkezî Komite'nin Raporu'nda işaret edilen esas ve özellikleri bir kez daha vurgulayan partinin bu platformu, bütün yerel ve merkezî örgütlerin hergünki propaganda ve ajitasyon faaliyetleriyle ilgili gerekli görevleri yeniden dikkat çekerek yerel komitelerin, yerel propaganda ve ajitasyon sorumlularının, yerel örgütlerinin ve propaganda gruplarının, propaganda ve ajitasyon faaliyetleriyle ilgili planlamalarında merkezî organların, özellikle merkezî kitle yayın organlarının temel ve yönlendirici araç olduğunu hatırlatır. Partinin bu platformu, bütün yerel parti örgütlerini, parti merkezî organlarını daha titiz inceleme, izleme ve yaratıcı tarafa varılmasına, onlarla daha düzenli ve sıkı bir şekilde ilişki ve kitle yayın organını her geçen gün daha sistemli, daha geniş ve etkin dağıtma görevleriyle açığa çıkarır.

1- Partinin illegallite ve gizlilik ilkeleri üzerinde örgütlenme faaliyet gösteren bir örgüttür. Dolayısıyla onun çalışmasının temeli olan propaganda ve ajitasyon çalışması da illegal araçlarla dayanmalı ve illegallite koşullarında yürütülen bir çalışmadır. Partinin bütün örgütlerinin propaganda çalışmalarının ve ajitasyon çalışmalarının temel araçları merkezî illegal propaganda ve ajitasyon araçlarıdır. Ancak bu, partinin legal propaganda ve ajitasyon araçlarından yararlanmayacağı anlamına gelmez; aksine legal propaganda olanaklarından, partinin illegal temelde yürütüldüğü propaganda ve ajitasyon çalışmalarında (düzensiz-düzensiz) legal basından yararlanmayı öğrenmek, hareketin yükseltilmesi için gerekli koşullarda her zeminde daha gereklidir. Parti illegal propaganda ve ajitasyon araçlarının geliştirilmesi yanında, ajitasyon çalışmalarında ve ajitasyon araçlarının yanısıra, işyerleri ve fabrikalar düzeyinde sistemli, sürekli ve giderek kitleselleşen propaganda ve ajitasyon çalışmalarını daha fazla başvurmalıdır. Legal propaganda ve ajitasyon araçlarının yararlanılması, legal araçların kullanılmasını her geçen gün daha da genişletmeli ve legal propaganda ve ajitasyon çalışmalarını geliştirmelidir.

2- Partinin temel merkezî organı, onun illegal siyasal gazetesi olan *Devrimin Sesi*'dir. Parti örgütlerinin günlük çalışmasına yön veren örgütlerin ve işçi-emekçi yayıncılarının yerleşim birleşen ve ilerleten organ *Devrimin Sesi*'dir. *Devrimin Sesi* bugünki periyodu, hareketle olan bugünkü bağları ve ulaştırıldığı dar çevreler açısından hareketin hisla değişen ve sürekli gelişen ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak durmamalıdır. Partinin bu platformu, bütün parti örgütlerinin *Devrimin Sesi* ile ilgili esas ve özelliklerini, bütün parti örgütlerinin ve ajitasyon çalışmalarını dayattığı görevleri yeniden vurgular. *Devrimin Sesi*'nin periyodunun öncelikli işi katina çıkarılması, *Devrimin Sesi* ile parti örgütü ve işçiler arasındaki bağ ve haberleşmenin ilerletilmesi, onun fabrikalarda ve işçiler arasında istikrarlı ve kitlesel dağıtımını gerçekleştirilmesi ve dağıtım ve

TDKP Konferans Belgelerinin tüm cabası

"parti çizgisi"ni temize çıkarmak, sorunları "kadrolar" ya da '81 sonrasının

"oportünist MK"sı ile izah etmek amacıyla yöneliktir.

Gelgelelim, bir kaç pasaj sonrasında, "henüz aşılamayan" bu teorik sorunların ele alınışına ilişkin olarak söylenenler, bu işin daha en azından bir yeni 7 yıllık döneme (ve onu izleyecek yeni 7 yıllık dönemlere) sarkabileceği endişesini de ister istemez yaratıyor. Söylenenler şunlardır: "Devrimci komünist hareket, ülke devriminin sorunlarını proletarya hareketinin uluslararası görevlerine bağlı olarak ele almaktadır... Devrimin acilleşen uluslararası teorik sorunlarına ciddi yaklaşım ve çözümler getirilmeksizin ülke devrimine ilişkin programın yenilenmesi, geliştirilmesi ve zenginleştirilmesinin de gerçek anlamıyla mümkün olamayacağını farkındadır." (Ağd, s. 8)

TDKP Röportajı'ndan beri artık yeni bir oyalayıcı formül, buna söz kalıbı da diyebilirsiniz, var. "Devrimin uluslararası görevlerinin zorunlu kıldığı yeni bir teorik mücadele platformu" deniliyor buna. Bunu "Yeni bir enternasyonale doğru" çağrısına eşlik eden, "Bolşevik partisini aşan yeni bolşevik partiler" ile "Bolşevizmi aşan bir bolşevizasyon"a dayalı yeni bir enternasyonal platform biçimindeki söz kalıpları tamamlamaktadır. (Bkz. Özgürlük Dünyası, sayı; 61, 62 ve 64)

Bu yeni açılımın yeni bir heyecan kaynağı olduğuna kuşku duymuyoruz. Yine de, çünkü ulusal dargörüşlülükten bugünkü heyecanlı enternasyonalizme bu sıçrayışın, aynı zamanda, ulusal dargörüşlülük içinde inşa edilmiş çünkü programının geçersizliğinin örtük bir ilanı, onun "yenilenmesi" gerektiğinin daha açık bir ilanı, ama "yeni bir uluslararası teorik mücadele platformunun inşası" şartına bağlandığı ölçüde ise, bu işin belirsiz bir geleceğe ertelenmesi demek olduğunu tesbit etmekten de kendimizi alamıyoruz. Bu belki beklenti içinde oyalanmada bir 7 sene daha kazandırır, fakat "yeni ve yenilenmiş" bir devrimci program kazandıracağı çok şüphelidir. Kusurlu yaşanmış ve başarısızlığı olaylarla açıkça kanıtlanmış bir geçmişi açık ve dürüst bir devrimci eleştiriyile aşamayanların geleceği kazandığı nerede görülmüştür?

Buna yeniden döneceğiz.

Geçmişin "muhasabe"si geride mi kaldı?

"Muhasabe" sorununa gelince; kuşkusuz her siyasal örgüt ve parti, olup bitenin bir muhasabesini yapmıştır. Ama herkes, bulunduğu ideolojik platformdan yaptı bunu. Kimisi (örneğin Devrimci Sol) bu muhasabeyi 'teknik, lojistik eksiklikler'le sınırlarken; kimisi (örneğin Devrimci Yol) hiç muhasabe yapmamış görünerek, ama bütünüyle eski çizgisini terkederek yaptı. Kimisi ise (TDKP), sadece 12 Eylül süreciyle de sınırlı kalmadı, kendisinin ve bütün solun geçmişini ideolojik, politik ve pratik bakımdan eleştirdi. Yenilgiyi yengiye çevirerek

TDKP, yazık ki, 12 Eylül dönemini içeride ve dışarıda en kötü ve utanç verici biçimde yaşayan hareketlerden biri oldu. Gerçek bir küçük burjuva tasfiyecilik yaşadı. Kitlelerin direnişini örgütlenme yeteneği göstermek orda kalsın, ara kademedeki ve tabandaki bazı devrimci kadrolar ve Erdal Eren, Ekrem Ekşi gibi genç devrimciler hariç tutulursa, üyelerinin ezici bir çoğunluğu devrimci kimliklerini bile koruyamadılar.

bir ideolojik-politik platformun temelini oluşturmaya çalıştı. Ve bu tesbitleri, kapalı kapılar arkasında yapıp bıraktı. Tersine, değerlendirmelerini 'Konferans Belgeleri' adı altında bir kitapta toplayarak bütün devrimci ve demokratlara, işçi ve emekçi sınıflara sundu. Dahası, Türkiye Solu'nda gelenek olduğu gibi; hata ve yanlışları yumuşatmaya çalışma, başka yerlerde gerekçeler arama gibi bir zaafa düşmeden, kendi yanlışlarını daha da acımasızca eleştirdi. Kanımca bu 'muhasabe', dönemin en kapsamlı ve en ciddi eleştirisidir. Ve bildiğim kadarıyla bu eleştiri, Türkiye devrimci hareketinin sorunlarını kapsamlı ve ciddi bir biçimde ele alan tek eleştiridir." (Özgürlük Dünyası, sayı: 70, Ağustos '94, s.30)

Tek bir sözcüğü bile doğru olmayan bu sözleri, bir kaç ay önce yayınlanan bir röportaj metninden aktarıyoruz. Özgür Gündem'in sorularına yazılı karşılık olarak hazırlanan fakat yayınlanmadığı açıklanan "Türkiye Solu" röportajını, Özgürlük Dünyası adına yanıtlayan kişi İhsan Çaralan. İhsan Çaralan; bir 12 Eylül "kazazedesi"! Komünistler, 12 Eylül'ün yarattığı en büyük tahribatın devrimci değerler alanında olduğunu hep vurgulayagelmışlerdir. "12 Eylül Karşısında Türkiye Solu" başlığı taşıyan bir röportaj için seçilen "sözcü" bile, geçmişin ne ölçüde değerlendirildiği konusunda çok şeyi

anlatmaya ve yukarıya aktardığımız pasajdaki palavraların değerini göstermeye kendi başına yeterli bir sembolik olaydır aslında.

Yıllardır "kapsamlı ve derinlikli" bir "muhasabe" ve böyle bir muhasabe için "kongre" beklentisi içinde işleri idare edenler, bugün birden bire bu iş çoktan yapıldı ve sonuçları da kamuoyuna ilan edildi açık-

lamasını yapabiliyorlar. Dahası, bu defteri artık çoktan kapattıklarını da altını çizerek vurguluyorlar. Röportaj'da soruluyor: "Bugün Türkiye solunun yeniden bir geçmiş değerlendirmesine ihtiyacı var mı? Kimlerin vardır, kimler yapmıştır? Varsa, bu özellikle hangi noktada olmalıdır?" Yanıt veriliyor: "Bugün Türkiye Solu'nda yeni bir 'geçmiş' değerlendirmesinin yararı olacağını sanmıyorum. Değerlendiren değerlendirmiştir zaten" (Ağd, s.33). İşte bu kadar!

"Sözcü"nün TDKP Konferansı Belgeleri hakkındaki yargısı, devrimci kamuoyunu gerçekdışı beyanlarla yanıltma gibi çok kaba ve gülünç bir girişimden gelmiyorsa eğer, olsa olsa bu onun, bu belgeleri hiç incelemediğini, ya da onlara yıllardır yeniden bakma olanağı bulmadan konuştuğunu gösterir yalnızca. Bu belgeler, "bütün solun geçmişini ideolojik, politik ve pratik bakımdan" ele almak, değerlendirmek ve eleştirmek bir yana, bu çerçeveyi TDKP'nin kendisi için bile kullanmaz. TDKP üzerinden elbette bir değerlendirme vardır bu belgelerde. Fakat yapılan, 12 Eylül sonrasında utanç verici çöküntüsüne, demek oluyor ki genelde yaşanan küçük burjuva dağılma ve tasfiyenin TDKP cephesindeki kendine özgü süreçlerin, örgütsel sınırlar içinde açıklama

getirmek umutsuz girişiminden öte bir şey değildir. Bu açıdan TDKP, "Türkiye Solu'nda gelenek olduğu gibi; hata ve zaafını yumuşatmaya çalışma, başka yerlerde gerekçeler arama" gibi bir zaafı muaf olmak bir yana, Eylül sonrası yenilgi karşısında aldığı tutumla bunun en kötü bir örneğini vermiştir.

Yaşanan genel bir ideolojik ve örgütsel iflastır. Oysa yapılan sözde "muhasabe"de, genelde sorunlar çizgiyle birleşemeyen bir kısım "kadrolar"la izah edilmektedir; daha özelde ve yalnızca Nisan '81 sonrası ise, özenle tırnak içine alınan dışardaki "önderlik"le. Peki ya "önderliğin" asıl büyük bölümü olan "içerdekiler" cephesinde durum nedir, bu özenle es geçilir. Nisan sonrası "sağ oportünizm" diye elbette ideolojik-politik açıdan da yerilir; fakat nedense, Nisan sonrasında ideolojik düşkünlüğünün Nisan öncesindeki köklerine hiçbir biçimde bakılmaz. Dahası, "Nisan"ın partinin manevi siyasal yıkımında ve kolay tasfiyesindeki özel rolü

TDKP bugün, 12 Eylül karşı devrim döneminden kendisi için onur verici bir direniş ve mücadele kesiti alıp, "bütün devrimci ve demokratlara, işçi ve emekçi sınıflara" sunma olanağından yoksundur.

yüreklilikle irdelenmez. Lütfedilip muğlak sözler arasında şöyle bir değinilir yalnızca.

'81 sonrası MK "oportünist"ti de öncesi devrimci miydi, bu soru sorulmaz bile. Nisan sonrası MK "sağ oportünist" bir çizginin temsilcisidir, bu söylenir ve 14. sayısından itibaren *Devrimin Sesi* eleştirilir. Fakat bu MK'nın en sağcı politik değerlendirmelerine tam da öncesi dayanak aldığı, DSP broşürüne 12. sayıdaki "Arayışın Arayışı"ni referans gösterdiği ve bunda tümüyle de haklı olduğu gerçeği, özenle es geçilir, vb...

Şunu da ekleyelim ki, bu belgelerde "örgütsel" çerçevede gündeme getirilen politik eleştiriler, çok büyük ölçüde 1987 ayrışmasında komünistlerin gündeme getirdiği eleştiriden esinlenir, fakat onların bir karikatürü olarak kalır. Komünistler siyasal-örgütsel sonuçları, sosyal ortam, sınıfsal kimlik ve ideolojik-politik görüşlerle bağı içinde ortaya koydular. *TDKP Konferans Belgeleri*'nin tüm çabası ise bu bağı koparmak, özellikle ve özellikle "parti çizgisi"ni temize çıkarmak, sorunları "kadrolar" ya da '81 sonrası "oportünist MK"sı ile izah etmek amacına yöneliktir. Ve bu, komünistlerle örtülü bir polemik içerisinde, onların "saflar" üzerinde herşeye rağmen yarattığı devrimci ve sorgulayıcı etkiyi kırma özel amacı çerçevesinde yapılır.

Niyetimiz burada bu *Belgeler*'in ayrıntılı bir değerlendirmesini yapmak değil elbet. Amacımız yalnızca "*Kimisi ise (TDKP), sadece 12 Eylül süreciyle de sınırlı kalmadı, kendisinin ve bütün solun geçmesini ideolojik, politik ve pratik bakımdan eleştirdi*" iddiasının tümünden temelsizliğine işaret etmektir. Ve elbette, *Konferans Belgeleri*'ni referans vererek böyle bir iddiayı kamuoyu önünde ileri sürmeye kalkmanın, kelimenin en olumsuz anlamında, her türlü sınırsızlık demek olduğunu vurgulamaktadır.

Kadın, gençlik, "proletarya dışı ezilen sınıflar", "uluslararası komünist hareket" türünden özel bölümler ve güncel politik sorunlar bir yana konularsa, bu *Belgeler*'in en büyük bölümünü ve MK Raporu'nun esasını, ilk iki ana başlık oluşturur. Bahsi geçen "muhasabe"nin yer aldığı esas bölümler de zaten bunlar. Bu bölümlerden ilkinin başlığı, "*Partideki Mücadele ve Örgütteki Çelişkinin Tarihsel Kaynakları*"; ikincisinin ise, "*Partimizin Örgütlenme Faaliyetinde Ortaya Çıkan Hatalar*" biçimindedir. Birinci başlık sözde "muhasabe"nin kapsamını, ikinci başlık ise konusunu ve sınırlarını, kendiliğinden vermektedir. Bu "muhasabe" iflas etmiş bir ideolojik çizgiye ve karşı-devrim döneminde kolay dağılma yaşamış bir örgüt yapısına bin dereden su getirerek bir "izah" getirme girişiminden başka bir şey değildir.

Yapılan "izah"ın genel çerçevesinin özeti ise şudur: "*Örgütsel inşaa sürecinin yukarıda anılan zaafırlar içinde yaşanması, nesnel olarak örgütün şekillenmesinin belli bir idealizm etkisi altında gerçekleşmesi anlamına gelir. Çünkü, kadroların Marksist-Leninist görüşleri ve parti çizgisini benimsemesiyle ona uygun düşen ilişki ve eylem içinde ve örgütün çizgisini uygulayacak yetenek ve kişilik yapısı özelliklerine sahip olmaları bir ve aynı şey değildir. Yukarıda sözünü ettiğimiz proleter dönüşüm, arınma ve sağlanma mücadelesi gerçek anlamda, derinlemesine ve günlük olgu ve olaylar içinde yaşanmadığı içindir ki; faşizme ve kapitalizme karşı mücadelenin güç ilişkilerindeki değişiklikler, örgütümüzde sözle eylem arasındaki ayrılık olarak*

Yıllardır "kapsamlı ve derinlikli"
bir "muhasabe" ve böyle bir
muhasabe için "kongre" beklentisi
içinde işleri idare edenler,
bugün birden bire bu iş çoktan
yapıldı ve sonuçları da kamuoyuna
ilan edildi açıklamasını
yapabiliyorlar. Dahası, bu defteri
artık çoktan kapattıklarını da altını
çizerek, "Bugün Türkiye Solu'nda
yeni bir 'geçmiş' değerlendirmesinin
yararı olacağını sanmıyorum.
Değerlendiren değerlendirmişti
zaten" diyebiliyorlar.

tanımlayabileceğimiz inanç zayıflığının, oportünizmin ve inkarcı-tasfiyeci eğilimlerin etkili olacak oranda başkaldırısına yolaçabildi." (*Konferans Belgeleri*, Evrensel Basın Yayın, s.42, siyahlar orijinalinde)

Bu çerçevenin sınırlarını "sözcü"nün yukarıda çizdiği sözde muhasabe çerçevesiyle karşılaştırmak, 1994 Ağustos'unda açığa vurulan yeni iddianın ciddiyeti konusunda bir fikir verebilir. *TDKP "Türkiye devrimci hareketinin sorunlarını" değil, kendi dar sorunlarını tartışmıştır. Daha doğrusu küçük burjuva çöküş ve dağılma olarak yaşanan bir tasfiye sürecini tartışmak zorunda kalmıştır. Yukarıdaki sözlerde de açıkça ortaya konulduğu gibi, bunu da, esas olarak kadroların çizgiyle birleşmemesi olarak "izah" etmiştir.*

Bir an için bunu doğru varsayalım. Fakat gönül isterdi ki, çizgiyle birleşmeyenler hakkındaki bu değerlendirme ve ithamlar, çizginin gerçek temsilcileri, onun yaratıcıları, önlendeki savunucuları ve merkezi düzeydeki uygulayıcıları ile ilgili bir değerlendirme ile de birleştirilebilmiş olsun. Zira dikkate değer olan bir olgu var. Karşı-devrim döneminde müca-

deleye, devrimci değerlere ve doğal olarak partiye bağlı kalan kadroların neredeyse tamamına yakını, kısmen ara kademelerden, daha çok örgüt tabanından, esas olarak da konumu gereği parti çizgisini kavrama sürecinde henüz en yeni olan GKB içinden çıkmıştır. Bu aynı olguyla mantıksal olarak tutarlı, tersinden bir olgu daha var. Parti çizgisine en yakın, onu en iyi kavramış, onunla özdeşleşmiş önderlik kadroları ise "faşizme ve kapitalizme karşı mücadelenin güç ilişkilerindeki değişiklikler" ortamında, devrimci direniş çizgisini temsil etmek bir yana, içeride ve dışarda yaşanan küçük burjuva tasfiyeci dağılmanın sürükleyici "öncü"leri olmuşlardır.

Bu acı olduğu ölçüde kaba gerçeğin üzerine gidilmediği sürece, bunun gerisindeki ideolojik ve sınıfsal mantık, bunun hareketin kimliğinde ifade buluş biçimi ve sonuçları yüreklilikle sorgulanmadığı sürece, devrimci bir yenilenme olanaksızdır. Bu yapılmadığı sürece, "yenilgiyi yengiyeye çevirecek bir ideolojik-politik platform" değil, karşı-devrimin yarattığı ideolojik-politik erozyonun uygun zemininde ve yeni dönemin kendiliğindenci sürüklenişinde, olsa olsa "liberal demokratizmin politik platformu" oluşturulur.

Fakat yukarıdaki sözlere karşı bir not olarak düşmeden geçemeyeceğimiz bir olgu daha var. "Faşizme ve kapitalizme karşı mücadelenin güç ilişkilerindeki değişiklikler" in yarattığı büyük sarsıntıda politik kimliklerini ve değerlerini yitirenler büyük bir çoğunluğuyla çoktan düzene karıştılar. Ne var ki bunlardan küçük de olsa belli bir bölümü, "yeniden toparlanma" döneminde cılız hayat belirtileri gösterebildikleri ölçüde, parti için vazgeçilmez öğelere dönüştüler. Başta yayın alanı olmak üzere, bazı en kritik mevzilere yerleştirildiler. Yeni dönemin genç ve gerçeklerden habersiz devrimcileri dışında, "parti" hayata çok büyük ölçüde böyle unsurlar sayesinde döndü. Ve şimdi onlar sayesinde, onların oluşturduğu özel ağırlığın da zorlayıcı ve hızlandırıcı etkisiyle, "açık parti"ye dönüşmek doğrultusunda dolu dizgin yol alınıyor.

Bu sonuç kendi içinde tümüyle mantıklıdır. Ne var ki, böyleleriyle siyasal yaşama dönmek ve onu sürdürmek olanağı bulanların, kendilerine 12 Eylül'ün olumsuz prototiplerini kamuoyu önünde "sözcü" seçenlerin, dönüp bir de kendi sorunlarını, "güç ilişkileri"ndeki değişimle ortaya çıkan "inanç zayıflığı"na düşenlerle izah etmeleri, bir kez daha her türlü sınırın aşılmasıdır.

Yargılanması gerekenler yargılıyorlar!

"*Soruna siyasal örgüt ve partilerin tutumlarıyla sınırlı yaklaşırsak, komünistler dışında çok sayıda siyasi örgüt, faşist çetelere karşı bütün kahramanca direnişlerine karşın, faşizme karşı mücadeleyi siyasal iktidarı fethetme mücadelesiyle birleştirme perspektifinden uzak oldukları için, cuntaya karşı savaşmanın ideolojik temelinde de sahip değillerdi. Bu yüzden 12 Eylül öncesinde hayli bir güce sahip olan bu siyasi hareketler, daha cuntanın ilk günü bütün faaliyetlerine son vererek, 'herkes başının çaresine baksın' tavrını benimsediler. Buna bağlı olarak da cunta; devrimci demokrat örgüt ve odakları, kendisinin beklediğinden çok kolay bir biçimde dağıttı. Ancak, komünistler de, gerek bu "ihtilalci sol" gruplardan yansıyan maceracı, gerek TKP geleneğinden gelen legalist, elitçi, kemalist hasta-*

Eğer bu 24 sayılı yayın "devrimci teorik komünist birikimin canlı ifadesi" ise, o halde bu canlı teorik birikimin neden bugünün devrimci kadrolarına sunulmadığı, tahrik ölçüsünde yinelediğimiz bir soru olageldi.

lıklarından bütünüyle arınmış değildi. Bu yüzden de kendilerini diğer küçük burjuva ihtilalci eğilimlerden genelde ayırmış olmalarına karşın, cunta koşulları gibi, en küçük hataların bile canalıcı olduğu koşullarda, yığınların başkaldırısını örgütlemeyi başaramayıp yenildiler.”

Bunlar “sözcü”nün röportajındaki bazı kısmi gerçekleri içeren tek anlamlı bölümü oluşturuyor. Şu şartla ki, “komünistler” adı altında kendilerini küçük burjuva demokratik hareketten ayırmaya kalkmalarına ve kendi akıbetlerini ideolojik planda yeterince “arınamama”ya bağlamalarına yalnızca gülümsenebilir.

TDKP, yazık ki, 12 Eylül dönemini içeride ve dışarıda en kötü ve utanç verici biçimde yaşayan hareketlerden biri oldu. Gerçek bir küçük burjuva tasfiyeci dağılma yaşadı. Kitlelerin direnişini örgütleme yeteneği göstermek orda kalsın, ara kademedeki ve tabandaki bazı devrimci kadrolar hariç tutulursa, üyelerinin ezici bir çoğunluğu devrimci kimliklerini bile koruyamadılar. Herşey bir yana, Erdal Eren, Ekrem Ekşi gibi genç devrimcilerin her zaman derin bir saygıyla anılacak direnişleri dışında; TDKP bugün, 12 Eylül karşı devrim döneminden kendisi için onur verici bir direniş ve mücadele kesiti alıp, “bütün devrimci ve demokratlara, işçi ve emekçi sınıflara” sunma olanağından yoksundur. Oysa en küçük, güçleri ve etkileri en sınırlı örgütler bile iyi kötü döneme ilişkin direnişlerini belgeleyebilmektedirler. TDKP’nin, şimdilerde başkalarının şahsında yaptığı türden, bir zamanlar (12 Eylül’ün hemen öncesinde) en ağır sıfatları yakıştırdığı TİKB ise, dost düşman herkesin teslim ettiği gibi, 12 Eylül döneminde, genelde zaten devrimci kadrolarla sınırlı kalmış bir direnişin, devrimci hareket saflarındaki en onurlu temsilcisi olmuştur. 12 Eylül’ün her hatırlanışında ancak yüzleri kızarması gerekenlerin, bugün kalkıp “12 Eylül Karşısında Türkiye Sol Hareketi” üzerine konuşabilmesi, utanç verici olduğu ölçüde ibret vericidir de.

Teorik sorunların “geniş alanı”!

TDKP-MK’nın örgüte ve örgüt çeperine hitaben yayınladığı Haziran 1990 tarihli uzun bir “Açıklama ve Çağrı”, 1993 Haziran’ında kamuoyuna açıklandı. (Bkz. Özgürlük Dünyası, sayı;56, s.30-50) 1990 Şubat’ında yapılan “1. Genel (Şubat) Konferansı”ndan 3 ay sonra kaleme alınan metin, bu konferans hakkında insana bulantı veren o alışılmış kendi kendine övgülerle başlıyor, aynı tonda bir övünme-üfürme-savurma silsilesi olarak sürüp gidiyor.

Yine de bu belge, iki noktada belli bir ilgiye değer. Bunlardan ilki, illegalite ve illegal yayının “ilkesel önemi” ile ilgili söylenenlerdir. Dört yıl sonra bugün gelinen yerin ve tutulan yeni yolun ışığında ele alındığında, dünün bu sözleri bugün dönüp sahiplerini canevinden vurmaktadır. Bugün legal yayınlar tıkr tıkr işlerken, dahası haftalıktan günlüğe geçiş hazırlıkları bile yapılırken, illegal olanın resmen aylık periyodlarla çıkarılması, fiilen ise, her ayın

illegalite ve illegal yayının “ilkesel önemi” ile ilgili söylenenler dört yıl sonra dönüp sahiplerini canevinden vurmaktadır.
Bugün legal yayınlar için haftalıktan günlüğe geçiş hazırlıkları bile yapılırken, illegal olanın resmen aylık periyodlarla çıkarılması, fiilen ise, her ayın sayısının bir sonraki ayın sonuna ancak yetiştirilebilmesi ciddiyetsizliği, yeni durumu yeterli açıklıkla özetlemektedir.

sayısının bir sonraki ayın sonuna ancak yetiştirilebilmesi ciddiyetsizliği, yeni durumu yeterli açıklıkla özetlemektedir. Sayfa sayısı iyice düşürülmüş olan “Merkez Yayın Organı” *Devrimin Sesi*, içerik yönünden ise artık hiç bir işlev görmeyecek kadar sıradanlaşmış bir üçüncü sınıf yayın durumundadır. Bu yayın organı, herşeyiyle, görüntüyü ve dünkü “ilkesel” angajmanları, devrimci kamuoyu önünde ve hala devrimci hassasiyet taşıyan bir kısım kadro nezdinde kurtarmak için çıktığını bağıyor.

Haziran ‘90 tarihli bu belgede de açıkça görülebileceği gibi, onu kaleme alanlar, araçlar ile amaçların, bu çerçevede, legal ya da illegal yayın ile örgütsel tercihlerin kopmaz bütünlüğü konusunda yeterli açıklığa sahiptirler ve sorunu pratik değil, fakat “ilkesel” önemde görmektedirler.

Örneğin; “Türkiye’nin bugünkü koşullarında ve devrim cephesinin bugünkü durumunda, ‘illegal örgütün ancak illegal siyasal gazete çevresinde örgütlenebileceği’ tesbitini yapan ve ‘illegal propaganda ve ajitasyonu ve yasadışı basın örgütlenmesini temel alarak legal olanaklardan yararlanma’ çizgisi izleyen partimiz...” (Agd, s.31-32)

Ya da; “Özel olarak vurgulanması gereken ilkers; Türkiye koşullarında ve devrimci hareketin bugünkü durumunda, illegal merkezi basın çevresinde illegal örgütlenmeyi ve günlük ajitasyonun yaygın illegal organ ve araçlarının yaratılmasını temel alan bir örgütlenme çizgisine sahip olmadan, devrimci örgütün ve yığınlarla devrimci bağların kurulamayacağıdır.” (s. 32) Ya da; “Partimizin örgütlenme çizgisinin temelini oluşturan ‘illegal basın çevresinde örgütlenme’ politikası, ... partimizin tüm diğer ‘devrimci’ gruplardan niteliksel ayrılığının ve

marksist-leninist örgütsel temelinin bir göstergesi”dir, (s.32) vb.

Konuya ilişkin bütün bu “ilkesel” açıklıkların da gösterdiği gibi, demek ki bugün illegal yayın araçları adım adım tasfiye edilirken, bu sürece paralel olarak geliştirilen ve güçlendirilen legal araçlar, yeni örgütsel tercihlerin açık bir yansımasından ve pratik itirafından başka bir şey değildir. Bu, parça parça açığa çıkmak ve giderek “açık bir işçi sınıfı partisi” halini almak sürecinden başka bir şey değildir. Geride göstermelik hale getirilmiş bir illegal yayın bırakılması türünden, yürütülen siyasal faaliyette esasa ilişkin bir rolü bulunmayan bir illegal örgütsel “çekirdek”in bırakılması ya da bırakılacak olması, burada sonucu değiştirmemektedir. Özetle, yaşanan dizboyu bir tasfiyecilik ki, bu bugün fiilen ulaşılmış bulunan liberal politik platformla tutarlı bir sonuçtur. Bunun üzerinde ayrıca da duracağız.

Bizi burada şimdilik aynı belgedeki bir başka temel nokta, buna bazı samimi itiraflar da diyebiliriz, ilgilendirmektedir: “*Inkarıcı-tasfiyeci eğilimler; partimizin teorik eksikliklerini ve zaafalarını, proletarya devriminin dayattığı acil teorik, siyasal ve örgütsel sorunların ‘alternatif’ sorunu olarak önplana getirdiler. Onların, inkarcı-tasfiyeci ve devrimin teorik-ideolojik ve pratik siyasal-örgütsel görevlerinden yan çizen bu tutumu, parti saflarında ve çevrelerinde, bir dönem etkili olacak olan bir yanılzamaya yolaçtı. Parti örgütünün bazı kolları ve çevre grupları, bütün enerji ve dikkatlerini devrimin dayattığı acil görevler üzerinde toplayamaz bir konumda ve partinin yürüyüşünü baltalayan bir ruh hali içinde bocaladılar.*” (Agd, s. 46)

Bu EKİM’in çıkışının ve ideolojik cereyanının bu hareket saflarında yarattığı derin sarsıntının bir itirafıdır. Tutucu küçük burjuva şefler, bunu; en ilkel bir düşmanlığı körükleyerek, her türlü ilke ve kuraldışı yöntemi kullanarak, “devrimin dayattığı acil görevler” adı altında gündelik dar pratiği kadrolara dayatarak ve bu yolla dikkatleri temel sorunlardan ve özellikle bir muhasebe ihtiyacından uzaklaştırmaya çalışarak, kontrol altına alma başarısı gösterebildiler.

Ne var ki, gerçekte, bu şeflerin kendileri de bu cereyanın ideolojik sarsıntısından kurtulamadılar. Bir çok eski kavram ve formülün hızla terkedilmiş olması; *Kuruluş Kongresi Belgeleri ile Parti Programı*’nı yeniden yayınlama gücünün bir türlü gösterilememesi; ideolojik çizgi ve program konusunda açık bir tutumu zorunlu kılacak ikinci parti kongresinden, aradan geçen 15 yıla rağmen ısrarla kaçınılması vb... Tüm bunlar bunun tartışma götürmez kanıtlarıdır. Fakat kuşkusuz, bu, ezilmek ve acz içerisinde kalmak, eskiyi yüreklilikle savunmak gücünü yitirmek anlamında, tümüyle olumsuz bir etkilenme biçiminde oldu. Marksist-leninist kopuş karşısında ilkesiz bir düşmanlık tutumu ve gerici ayak direme koşullarında başka türlü de olamazdı.

Biz kendi payımıza, tüm bu açmazların ifade ettiği ideolojik iflase rağmen, tutucu şeflerin

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLİŞİN!

Devrimin Sesi

OCAK 1990 — SAYI 85 Türkiye Devrimci Komünist Partisi-Merkez Yayın Organı

İşçilerin ve emekçi

Revizyonist liberal parti demokr de

DEVİRİMİN SESİ — SAYI 85 / 3

Yasa dışı, gizli çalışma güçlendirilmelidir!

Özal ve ANAP Hükümeti’nin, 141-142 ve 163. maddeleri gündeme getirmesiyle birlikte, TBKP’li revizyonistler “Hemen şimdi” şiarını attılar ve harekete geçtiler. Bütün Marksist gruplara, aydınlara, işçilere, emekçilere, illegal örgüt ve faaliyeti tasfiye etme, bütünüyle yasal bir partide birleşme, örgütlenme ve faaliyet yürütme çağrısında bulundular. Çağrıdan da öte, sözde illegal partilerini -esasinda legal-tasfiye ettiklerini, yasal bir parti kuracaklarını açıkladılar. İlk girişimi de, bir basın toplantısıyla yaptılar. Yasallaşma ve yasal olojisine, M-L teoriye ve pratiğine, devrim ve sosyalizm davasına ve mücadelesine saldırı, kapitalizmi, özel mülkiyeti, burjuva çoğulculuğunu savunma ve kutsama platformudur. Onların çizgisi, emperyalistler ve egemen sınıflarla, faşist diktatörlükle, uzlaşma, “mutabakat” sağlama çizgisidir. Gizli örgütlenmeyi ve faaliyeti tasfiye ve bütünüyle yasallaşma çağrıları ise platformlarının ve izledikleri çizginin mantiki ve doğal sonucu, tamamlayıcı unsurudur. Onlar, emperyalizm, egemen sınıflara ve diktatörlüğe hizmet etmeye çalışırlar.

Dört yıl sonra bugün gelinen yerin ve tutulan yeni yolun ışığında ele alındığında, dünün bu sözleri bugün dönüp sahiplerini canevinden vurmaktadır.

durumu idare etmede bugüne kadar götçrdikleri mahareti de her zaman teslim ettik. İlgili belgeden bu tür maharetlere bir örnek vermek istiyoruz

"Yeniden ilan ediyoruz; Günümüz koşullarında, devrimin teorik sorunları ve partinin teorik görevleri, Türkiye devriminin programatik tezlerinin 'ne olup ne olmadığı'ndan çok daha geniş ve çok daha kapsamlıdır. Bugünün merkezi teorik-ideolojik mücadele görevi; Marksizm-Leninizmi, proletarya devriminin teori ve tecrübesini, dönemin uluslararası ve ulusal çaptaki olgu ve olaylarına uygulayarak, her cephede yeniden savunma görevidir. Türkiye devriminin teorik görevleri, bu görevin bir yönü ve parçasıdır." (Agd, s.46)

Bu sözlerin genelde EKİM'c, özel planda ise altbaşlığı *"TDKP Eleştirisi"* olan *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*'c karşı bi savunma duvarı örmeye yönelik olduğunu anlamakta bir güçlük yoktur. Talihsizlik şuradadır ki, *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, "Türkiye devriminin programatik tezlerinin 'ne olup ne olmadığı'" değil, daha genel planda ve çağdaş dünyanın bugünkü olgularından hareketle, proleter devrimin sorunlarının çağımızdaki kavranışı üzerine bir tartışmadır. Bu çerçevede, bir dizi temel teorik-ideolojik sorunla bağlantılıdır. Yani tam da "Marksizm-Leninizmi, proletarya devriminin teori ve tecrübesini, dönemin uluslararası ve ulusal çaptaki olgu ve olaylarına uygulama" sorunuyla ilgilidir.

Komünistler daha başından itibaren çağdaş dünyanın bugünkü olgularını ve süreçlerini hesaba katan bir yöntemsel tutum ve teorik görevler alanı belirleyerek ortaya çıktılar. Dolayısıyla, sözde "daha geniş" bir teorik görevler alanına işaret ederek komünistlerin yarattığı etkiyi kırmaya çalışmak gerçekten şaşırtıcıdır ve bir başka zavallılığa işaret eder. Fakat bu yolla safların yatıştırıldığına ve komünistlerin yarattığı ideolojik etkinin kontrol altına alındığına da kuşku yoktur. Bu sayede yıllarla ölçülen zaman da "kazanılmıştır". (7.yıla giriş yazısında okuduklarımızın daha 4 yıl öncesinin argümanları olduğu okurun gözünden kaçmamıştır.) Zira daha geniş bir teorik görevler alanına işaret etmek, "teorik sorunların aşılması" için daha uzun bir süre talep etmekle aynı anlama

Hata ve zaaflarına "hiç bir saçak altı aramadıklarını" övünçle iddia edenler, hemen ardından 20 yıllık özeleştirici kültürünün o bilinen "saçak altına" bir kez daha sığınmakta buluyorlar çareyi: "Kaldı ki partimizin teorisinin, zaaf ve eksikliklerine karşın, özünün marksist-leninist olduğu son derece açıktır..."
Bu, Mao'cu ideolojik çizgiye ilişkin olarak Mao Zedung eleştirisi sonrasında yapılan "izah"ın bir benzeridir.

gelmektedir. Böylece, büyük beklentiler içerisinde bir türlü bitmeyen sürelerle oyalamanın da yolu açılmıştır. Bununla bağlantılı olarak, 7. yıl yazısında verilen müjde, "çoğu gitti azı kaldı biraz daha sabır" olarak da tercüme edilebilir.

Herşeye rağmen, daha geniş bir teorik görevler alanına işaret etmek elbette ki takdire değerdir. Fakat bunun Türkiye devriminin meselelerine ilişkin bulanıklığa bir mazeret olarak kullanılması gülünç bir aczin göstergesi olabilir yalnızca. Düşününüz ki, "12 Eylül öncesinde yaklaşık 2,5 yıl 24 sayı yayınlanan Parti Bayrağı dergisi, devrimci komünist teorik birikimin canlı bir ifadesiydi" diye, bu aynı adamlar yazıyor. İyi ama, aynı konuya ilişkin çok sayıda broşür bir yana bırakılsa bile, salt bu dergi külliyyatının üçte ikisi "Türkiye devriminin programatik tezleri"ni değil de neyi tartışıyor? Siz eğer bu "canlı teorik birikimi" hala savunuyorsanız, o halde elinizde yeterli ideolojik silah fazlasıyla var demektir, önünüze başka teorik görevler hala bulunuyor olsa bile. Bu durumda, küfür edip kara çalacağımıza, bu silahları kullanarak "inkarcı-tasfiyeciler" ideolojik olarak ezme yoluna neden gitmiyorsunuz? Böyle bir olanak varken, yürüyen yüceltecek böyle bir makul yol orta yerde duruyorken, "sorunlar bunlardan mı ibarettir?" diyerek ideolojik tartışma ve müca-

deleden kaçmanın anlamı ne?

Olsa olsa, yalnızca şu: Evet, devrim teorimiz tüm temel dayanaklarıyla yanlıştı; bu bugün karşı çıkılmayacak biçimde açığa çıkmıştır ve biz artık onu savunmıyoruz. Fakat yerine yeni bir şeyler koymak için de, bu kez önce dünya devriminin meselelerinden hareket etmek istiyoruz; oysa, "inkarcı-tasfiyeciler eğilimleri" yeni görevin bu geniş alanını göremiyorlar ve bizi hala Türkiye devriminin programatik tezleri üzerinden zorlamaya kalkıyorlar.

Bu ise bir iflâsın üstü örtülü bir itirafından başka bir anlama gelmez. Geçmiş teorik birikimin "canlılığı" söz planında hala övülürken onun fiiliyatta gözlerden ısrarla gizlenmesi, yeni devrimci kuşakların bu canlı hazineden kıskançlıkla mahrum bırakılması (üstelik tüm "tahrikler"e rağmen) bir olgu olarak sürüyorken, bu iflâsın pratik itirafına başka kanıtlar aramaya gerek var mıdır?

Ne var ki, fiilen yapılanı resmen yapmak yürekliliği gösterilmez. Hata ve zaaflarına "hiç bir saçak altı aramadıklarını" bir kaç sayfa önce övünçle iddia edenler, yukarıya aktardığımız son pasajın hemen ardından ve onu izleyen cümleler olarak, 20 yıllık özeleştirici kültürünün o bilinen "saçak altına" bir kez daha sığınmakta buluyorlar çareyi: "Kaldı ki partimizin teorisinin, zaaf ve eksikliklerine karşın, özünün marksist-leninist olduğu son derece açıktır..." (s. 46)

Bu, Mao'cu bir temelde oluşturulan ideolojik çizgiye ilişkin olarak Mao Zedung eleştirisi sonrasında yapılan "izah"ın bir benzeridir. O zamanlar, "Mao'cu sızıntılara rağmen" partimizin çizgisinin özü ve esası marksist-leninisttir" denilmişti. Şimdi ise "zaaf ve eksikliklerine karşın özünün marksist-leninist olduğu" söyleniyor.

Fakat burada bir cümle olarak geçen düşüncenin bir başka vesileyle uzun bir açıklaması da yapılıyor. Bu vesile, *TDKP Raporu*'nın ikinci baskısında yer verilen biraz maceralı bir soru ile yanıtından oluşmaktadır. Ve doğal olarak, iddianın kendisini tartışmak üzere bu soru ve yanıtını daha yakından görmemiz gerekecektir. Bu altıncı bölümün konusunu oluşturacaktır.

Devam edecek...

Neden TDKP Eleştirisi^(*)

"Bugün artık güçsüz, iddiasız, sıradan bir konuma düşmüş olmakla birlikte, TDKP'nin, 1970'lerin ikinci yarısında devrimci hareketimizin içinde önemli bir yer tuttuğu, devrimci siyasal mücadelede belli bir rol oynadığı bir gerçektir. Devrimci Yol ve Kurtuluş ile birlikte devrimci hareketin ön plandaki üç grubundan biri durumundaki TDKP, bu konumuyla aynı zamanda devrimci hareketin o dönemler kendine "anti-revizyonist" diyen kebsiminin de temsilcisi sayılır, bu grupların kendi aralarındaki görüş ayrılıkları ve iç çekişmeleri ne olursa olsun, dıştan böyle görülürdü. Bu kesimi oluşturan gruplar 12 Mart sonrasında birbirlerinden etkilenecek paralel bir değişime girmiş, "Üç Dünya Teorisi" savunuculuğundan başlayıp ortodoks maoculuktan geçerek, "Mao Zedung Düşüncesi" eleştirisiyle sonuçlanan hayli ilginç bir ideolojik gelişmeyi de ana özellikleriyle benzer biçimlerde yaşamışlardı. TDKP, bu kesimin

yalnızca kitlesel güç ve siyasal etkinlik açısından değil, ideolojik olarak da en gelişmiş, en iddialı temsilcisi durumundaydı. Bir dizi broşürün yanısıra, 24 sayılı düzenli bir teorik yayın organı faaliyetini bunun ifadesi saymak gerekir."

(...)

"Geçmişin değerlendirilmesinden bunca söz edildiği bir dönemde, bunun gerçekte son 20-25 yıla damgasını vurmuş, rengini vermiş temel eğilimlerin ve bu eğilimlerin farklı evrelerdeki başlıca temsilcilerinin değerlendirilmesinden başka bir şey olmadığını ve olamayacağını unutmak, yapılması gerekenin asıl özünü ve kapsamını anlayamamak demektir. Yalnızca kendini ya da yalnızca birilerini değerlendirerek geçmişini değerlendirmek girişimleri, dargörüşlülük ve tek yanlılık örnekleridir. '60'ların ortasından '80'lerin ortasına çeşitli evrelerden ve iç değişimlerden geçmiş devrimci

hareket, temel özellikleriyle bir bütündür. Sınıfsal ortam ve dayanaklarıyla, dünya görüşlerinin ayırdedici unsurlarıyla, temel programatik görüş ve hedefleriyle, devrimci hareketin tüm grupları, aynı ana eksen etrafında çeşitli özgünlüklerle dizilmiş parçalardır özünde."

(...)

"Gelinen aşamada geçmişini değerlendirmek, her şeyden önce temel teorik-siyasal görüşleri, 1960'lardan bugüne olan evrimi ve değişimi içinde değerlendirmek demektir. Bu aslında bir dünya görüşü ve bir program tartışmasıdır. Tartışma burada odaklaşmalıdır. Zira geçmiş hareketin küçük-burjuva bir siyasal ve örgütsel pratiğe oturduğu, açık ya da örtülü, az ya da çok kabul görüyor artık. Yaşanan pratiğin çıplak sonuçları bu gerçek karşısında direnmeyi güçleştiriyor. Kabul etmemekte direnenlerin bu direnci

sürdüremeyecekleri, sürdürseler bile ciddiye alınmayacakları da açıktır. Bugün artık önemli olan, küçük-burjuva siyasal pratiklerden beslenen ve gerisingeri onları besleyen teorilerin gerçek içeriğini ve sınıf kimliğini sergilemektedir. Küçük-burjuva pratikler ile küçük-burjuva teoriler arasındaki kopmaz bağı ve bütünlüğü göstermektedir. Halkçı teori ve programların, son tahlilde, iki devrimci yükeli dönemiyle öne çıkan kent ve kırsal küçük-burjuva katmanlarının görüş ve özelemlerinin ifadesi olduğu kadar, bu katmanların gösterdiği politik aktivitenin, modern Türkiye'nin sınıf ilişkilerini ve bu ilişkilerin beslediği temel sınıf çatışmasını (emek-sermaye çatışması) pratikte gölgelemesinin de teorik ifadesi ve ürünü olduğunu kanıtlamaktır, günün görevi."

* *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, 1. Baskı, Eksen Yayıncılık, s. 9-13

BİRLEŞİK, POLİTİK BİR GENÇLİK HAREKETİ İÇİN OLANAKLAR

Ne var ki asıl güçlük ortak bir politik platformun yaratılmasında düğümlenmektedir.

Birleşik bir öğrenci gençlik hareketinin yaratılması, örtüşen akademik-demokratik talepler etrafında bir mücadele örgütlemeye indirildiğinde, ortak bir eylem hattı oluşturulabilse dahi, bu hem kısa vadeli bir birliktelik olacaktır, hem de gençliğin gerçek mücadele dinamiklerini asla taşıyamayacaktır.

Canalıcı halka, tam da birbiriyle bağlantılı ve örtüşen akademik-demokratik sorunlar etrafında biraraya gelebilen liseli ve yüksek öğrenim gençliğini birleşik bir tarzda bu sorunların kaynağında yatan kapitalist sistemin karşısına dikilebilmektedir. Bu ise akademik-demokratik taleplerin sahiplenilmesini gerektirdiği gibi, ondan çok daha önemlisi gençliğin dikkatini topyekün toplumsal sorun ve çelişkilere yönlendirmekte ifadesini bulacaktır.

Son yıllarda liseler üniversitelerden farklı olarak belirgin bir hareketliliğe sahne oldu. Liseli öğrenciler başta paralı eğitim sistemi, gerici-faşist müfredat, dayak ve baskıya karşı olmak üzere, çeşitli talepler uğruna eylemlilikler düzenlediler, öğrenci birlikleri etrafında hızla örgütlendiler.

Liseli gençlik mücadelesinin itici gücü, gelişen aşamada, liseli gençliğin geleceğe ilişkin her türlü umudunu yokeden kapitalist sistemin içinde bulunduğu kriz olmuştur. Normal liselerde okuyan öğrenciler için üniversite ve buna bağlantılı olarak geleceğini garanti altına alma hayali, giderek derinleşen fırsat eşitsizliği gerçeği karşısında tuz-buz olmuştur. "Altın bilezik" sahibi olma umuduyla meslek liselerine doluşanlar ise zorunlu staj sayesinde en ağır sömürü koşulları ile yüzyüze gelerek, kısa sürede fabrika ve vasıflı işçi olma gerçeğiyle tanışmışlardır. Kısacası liseli gençlik daha okul sıralarında ücretli kölelik ve işsizlik kabusuyla karşı karşıya gelmiştir. Normal liselerde ve meslek liselerinde okuyan öğrenciler, zengin burjuva çocuklarının okuduğu özel liselerin aksine çoğunlukla zaten işçi ve emekçi kökenlidirler. Buralarda biriken mücadele dinamikleri yalnızca gelecek korkusuyla beslenmekle kalmamakta, ayrıca emekçi ailelerin bugün içinde buldukları ekonomik ve sosyal durumdan da güç almaktadır. Liseli gençliğin bu yapısı onu daha bugünden işçi hareketine yakınlaştırmakta, proletarya önderliğinde gelişen bir gençlik hareketinin yaratılması için

ve DİNAMİKLER

zengin olanaklar sunmaktadır.

İçinde bulunduğumuz toplumsal süreç, üniversite gençliğinin de yeniden canlanma yaşadığı bir evreye girmektedir. Öğretim elemanlarının özlük hakları ve özerk-demokratik üniversite talebi uğruna başlattıkları eylemlilikler, son yıllarda giderek kısırlaşan ve marjinalleşen yüksek öğrenim gençliğinin mücadelesine yeni bir itki olmuştur. Her ne kadar öğretim elemanlarını harekete geçiren ekonomik istemler ve mücadele perpektifleri son derece sığ ve dar da olsa, çıkışın kendisi üniversite gençlik hareketini geniş öğrenci kitlelerine taşımak, öğrenci gençliği politikleştirmek açısından bir kaldıraç işlevini görebilir. Doğan fırsat iyi değerlendirilebilir, düne kadar marjinal sınırlar içerisinde sıkışmış akademik-demokratik platform (tam da bu taleplerin öğretim görevlilerin eylemlilikleriyle oluşan kamuoyu sayesinde geniş öğrenci kitleleri nezdinde "meşru" görülmesinden yararlanılarak) düzen karşıtı, politik bir mücadelenin kaldıracına dönüştürülebilirse üniversitelerde yeni ve güçlü bir hareketliliğin yolu da açılmış olacaktır. Bugün bundan öte, düzene cepheden yönelen bir yüksek öğrenim gençlik hareketinin nesnel zemini de hızla olgunlaşmaktadır. Zira düzenin her geçen gün derinleşen yapısal krizi yalnızca emekçi sınıfları değil, gelişen aşamada küçük burjuva katmanları da derinleşen bir hoşnutsuzluğa itmektedir. Düne kadar üniversiteler, küçük burjuva kökenli geniş öğrenci kitleleri açısından sınıf atlama hayalinin canlı olduğu ortamlardan biriydi. Dört-beş sene dış sikip hem toplumsal itibarı, hem ekonomik cazibesi yüksek bir meslek sahibi olma umudu henüz diri idi. Ne var ki küçük burjuva katmanları

da zorlamaya başlayan paralı eğitim koşulları ve derinleşen kriz ortamıyla birlikte geleceğe ilişkin hayallerin bir bir sönmesi bu gerçeği büyük ölçüde değiştirmiştir. Bugün üniversite gençliği objektif olarak hem akademik-demokratik mücadeleye daha açık ve hem de politikleşmeye daha yatkındır.

Lise ve üniversitelerde mayalanan mücadele dinamikleri, yoğun-kuşatıcı bir politik propaganda ve ajitasyon faaliyeti ile komünist bir gençlik örgütünün yaratılması temel görevlerinin altını bir kez daha çizmiştir. Ancak bunun yanı sıra, güçlü bir gençlik hareketinin yaratılması herşeyden önce lise ve yüksek öğrenim gençlik hareketlerinin birleştirilmesine, işçi sınıfı hareketini destekleyici bir güç olarak toplumsal-kurtuluş mücadelesi alanına çıkmasına bağlıdır.

Son yıllarda yükseliş eğrisi çizen liseli gençlik mücadelesinin, üniversitelerde yeni yeni gelişen canlılıkla çakışması birleşik bir gençlik hareketinin yaratılması için son derece zengin olanaklar sunmaktadır. Bugün hem liselerden, hem üniversitelerden yükselen taleplerin birçoğu örtüşmektedir. Akademik-demokratik istemler birbirine dolaysız bağlantılıdır. Gerici-faşist eğitim, polis ve sivil faşist güçlerin can güvenliğini tehdit etmesi, faşist yönetmelikler, paralı eğitim sistemi, eğitimin özelleştirilmesi, işsizlik tehdidi, söz-düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün olmaması ve benzeri sorunlar ortaktır.

Bugün yalnızca üniversitelerde değil, liselerde de tüm olumsuzluğuyla yaşanan devrimci gençlik hareketinin grupçu sekte yaklaşımı kırabildiği ölçüde, sözkonusu ortak sorunlar etrafında ortak bir mücadele ve eylem platformunun oluşturulması hiç de zor değildir.

Ne var ki asıl güçlük ortak bir politik platformun yaratılmasında düğümlenmektedir. Birleşik bir öğrenci gençlik hareketinin yaratılması, örtüşen akademik-demokratik talepler etrafında bir mücadele örgütlemeye indirildiğinde, ortak bir eylem hattı oluşturulabilse dahi, bu

Lise ve üniversite gençlik hareketlerinin birleştirilmesinin önemi nicel bir güç yaratılmasında değil, fakat asıl olarak işçi sınıfı hareketiyle canlı organik bağları olan, onu destekleyen nitel bir politik gücün yaratılmasında düğümlenmektedir. Bu açıdan liseli gençlik hareketinin (ve özellikle de meslek lisesi öğrenci kitesinin) sahip olduğu avantajlar, üniversite gençliğinin dikkatini sınıf hareketine ve toplumsal sorunlara yönelmek için özel bir anlam taşımaktadır.

hem kısa vadeli bir birliktelik olacaktır, hem de gençliğin gerçek mücadele dinamiklerini asla taşıyamayacaktır. Canalcı halka, tam da birbiriyle bağlantılı ve örtüşen akademik-demokratik sorunlar etrafında biraraya gelebilen liseli ve yüksek öğrenim gençliğini birleşik bir tarzda bu sorunların kaynağında yatan kapitalist sistemin karşısına dikilebilmektedir. Bu ise akademik-demokratik taleplerin sahiplenilmesini gerektirdiği gibi, ondan çok daha önemlisi gençliğin dikkatini topyekün toplumsal sorun ve çelişiklere yönlendirmekte ifadesini bulacaktır. Geniş öğrenci kitlelerine akademik-demokratik mücadelenin kendi sınırları içerisindeki ufuksuzluğu ve kısırlığı göstermek, sanılabileceğinin aksine bu mücadeleye yüz çevirmekle değil, ama tam da onun kaynağındaki yapısal sorunların gün ışığına çıkarılmasıyla olanaklıdır. Öğrenci gençliğin özgül sorunlarına eğilen bir politik faaliyet komünist gençlik çalışmasını hem marjinalleşmekten, hem de kısır ve yüzeysel bir sosyalizm ajitasyonundan kurtaracaktır. Lise ve üniversite gençlik hareketlerinin birleştirilmesinin önemi niceliksel bir güç yaratılması noktasında değil, fakat asıl olarak işçi sınıfı hareketiyle canlı organik bağları olan, onu destekleyen nitel bir politik gücün yaratılması noktasında düşünülmektedir. Bu açıdan liseli gençlik hareketinin (ve özellikle de meslek lisesi öğrenci kitesinin) sahip olduğu avantajlar, üniversite gençliğinin dikkatini sınıf hareketine ve toplumsal sorunlara yönelmek için özel bir anlam taşımaktadır. Liseli gençliğin objektif olarak işçi ve emekçi katmanlara yakınlığı bir bütün olarak öğrenci gençlik hareketini sınıf hareketine yakınlaştıranın bir olanağına dönüşürmelidir.

Ancak, öğrenci hareketini yedekleyecek olan sınıf hareketidir. Kuşkusuz öğrenci hareketinin işçi ve emekçi sınıfların sorunlarına göstereceği duyarlılık bu doğrultuda atılacak önemli bir adım olacaktır. Fakat tayin edici olan proletaryanın kendi dışındaki ve özde de gençlik hareketinin sorunlarına eğilebilmesi, onlara sahip çıkabilmesidir. Bu ise bir bütün olarak sınıfın politikleştirilmesi sorunudur. Sesini duyurabilen, sınıfa seslenen, onu desteğe ve dayanışmaya çağıran birleşik bir gençlik hareketinin yaratılması bu sürecin esas halkasını oluşturmamakla beraber, onu hızlandıran ve kolaylaştıran bir faktör olacaktır. Bu doğrultuda yine toplumsal köken olarak emekçi-işçi sınıfına dayanan liseli gençliğin, özellikle de fabrikalarla doğrudan bağ içerisinde olan meslek liselilerin öğrenci hareketi içerisinde motor bir rol oynayacağını söylemek yanlış olmayacaktır. Yakıcı ve acil görev birleşik ve politik bir öğrenci gençlik hareketinin yaratılması, liseli ve yüksek öğrenim gençliğinin sınıf hareketimizi destekleyici bir gücü olarak birleşik bir tarzda düzenin karşısına dikilmesidir.

Gençlik Hareketinin Politikleştirilmesi ve Kendiliğinden Örgütlenmeler

90' lı yıllarda üniversitelerde gençlik hareketi tam bir kısır döngü içerisinde. Çeşitli politik grupların gençlik içerisinde çalışması gençlik içerisinde "var olma çabası" düzeyine kadar inmiştir. Gençlik hareketinin tıkanıklığına akademik-demokratik perspektiflerle sınırlı politikalarla müdahale ederek "kitleleşme"yi yakalamaya çalışan gruplar her yeni dönemde birbirinin alternatifiyimş gibi çeşitli örgütlenme modelleri önermektedir. Örneğin her sene gündeme gelen dernekler, konseyler, federasyonlar, kurultaylar vb. tüm modeller ilk başta belli bir dinamizm gösterse bile tıkanıklığa çözüm üretmediği için, bu çabalar da bir kısır döngüye girmektedir.

Bu çözümsüzlüğü farkederek çeşitli vesilelerle gençlik dergilerinde, panellerde dile getiren bu gruplar, her defasında yeni çıkışlar oluşturmaya çalışırken özde hiçbir yenilik getirmemekte, akademik-demokratik perspektiflerle sınırlı kalmaktadırlar. Özünde burjuva demokrasinin talepleri olan akademik talepler kendi başına gençliği düzen sınırları içerisinde tutmaktan başka işlev görmezler. "Özerk-demokratik üniversite", "özgür-demokratik üniversite", "demokratik halk üniversitesi" gibi hedefler canlı bir propaganda ve ajitasyon etkinliğiyle sosyalizm mücadelesine bağlanmaz. Sürece sermaye iktidarı koşullarında burjuva demokrasisi hayalleri yaimaktan öteye gitmezler. Toplum adına bilimsel eğitimin yapıldığı bir üniversite ise ancak sosyalist toplumda proletaryanın iktidarı altında mümkündür. Üniversite gençliğinin yaşadığı sorunların toplumsal sorunlarla bağı ve bunların ancak sermaye iktidarı yıkılınca çözümlenebileceğini gençlik kitlelerine göstermeyi temel almayan politikalar kısır döngüden kurtulmaya da hizmet edemeyecektir. Bu yönde politik müdahaleleri gerçekleştiremeyen geleneksel gençlik grupları, değil kitleleşmeyi sağlamak, kitlenin kendiliğinden hareketinin peşine takılmaktan kurtulamayacaklardır.

Sermaye iktidarı 12 Eylül sonrasında toplumsal sorunlara (hatta kendi sorunlarına) karşı duyarsız, kültür ve sanata ilgisiz, yoz bir kültür ile sırf eğlence, cinsellik ve köşe dönme düşünen, şovenist, burjuva siyasetinin peşinde bir gençlik yaratmaya çalışmıştır. Sermayenin gençliğe hiç birşey vermediği ve toplumsal

çelişkilerin sertleştiği bu koşullarda yüzeysel sorunlardan hareket eden pasif bir gençlik muhalefeti ortaya çıkmıştır.

Bu tip muhalefet çeşitli arayışlara karşın kendini en yaygın olarak kulüp gibi yapılanmalarda ifade etmektedir. Bu kulüpler genel olarak ya kültür sanat faaliyetleri (fotoğrafçılık, tiyatro, müzik) ya da kapitalizmin yarattığı çeşitli sorunlara ve meslek sorunlarına çözüm üretmeye çalışan kulüplerdir (çevre, şehircilik, iletişim, bilgisayar, işletme gibi). Devlet terörünün ve ona eşlik eden burjuva ideolojik kuşatmanın yoğun ve gençlik mücadelesinin geri olduğu bugünün koşullarında bu tip yapılanmalar daha çok huzursuz fakat apolitik öğrencilerin toplandığı yerler olmaktadır.

Gençliğin kendiliğinden çabaları ile elde edilen kulüplerin değerlendirilmesi gerekir. Ancak bu, kulüpleri mücadele örgütleri olarak görmek anlamına gelmemelidir. Öncü olmak iddiasındaki yapıların kulüpler içerisinde kendi siyasal kimliklerinden sıyrılarak yer edinmeye çalışması kitlenin bilinç düzeyini ilerletmek değil, o bilinç düzeyine gerilemek demektir. Politik faaliyetlerini akademik-demokratik mücadele ile sınırlayanların varacağı doğal sonuç bu geri bilinç düzeyidir. Kitlenin verili bilinç ve örgütlülük düzeyini aşmaksızın, salt onun içerisinde yer alarak homojenleşmek "kitle kuyrukçusu" kimi yapıların kronik özelliğidir. Bunun pratik sonucu ise bir yandan kitlenin bilinç düzeyini düzen sınırları içerisinde tutarak reformizmi pompalamak öte yandan kendi örgütsel tasfiye sürecini hızlandırmaktır.

Kendi başlarına bir anlam ifade etmeyen kulüpler gençlik içerisindeki duyarlı kesimlere ulaşmanın araçlarından biri olabilirler. Bu ve benzer oluşumlar, devrimci, politik bir öğrenci hareketi yaratmakta bir kaldıraç olarak kullanılabilirse bir anlam kazanırlar.

"Temel sorunumuz gençliği siyasal mücadeleye, devrime ve sosyalizme kazanmaktır. Bu kitlelerin içinde olmaktan, onların hareketlerini geliştirmekten, ilerletmekten geçer. Biz komünistler, temel amaçlarımızı hep gözönünde tutar, derneklere, kitle örgütlerine, burada yürüteceğimiz faaliyete bu perspektifle yaklaşırız." (Devrimci Gençlik Hareketi. Eksen Yayıncılık s.68)

Devrimci Gençlik Hareketi

Kitapçılarda

İTALYA'DA İŞÇİ SINIFI KOLAY HESAPLARI BOŞA ÇIKARIYOR

Berlusconi balonu

çabuk söndü

Düzen, Berlusconi ve onun faşist ordularını iktidara getirmekle iki hedefe ulaşmayı hesaplıyordu.

Birincisi, Berlusconi aracılığıyla ultra liberal bir ekonomik politikaya paralel olarak, sermayenin çıkarlarına ters düşen sosyal kurumları dağıtmak, mücadele ve direniş eğilimlerini ezmek vb.

İkincisi ise, klasik siyasi partilerin itibar kazanabilmeleri ve yeniden toparlanabilmeleri için zaman kazanmaktı. Çok iyi biliniyordu ki, uygulanmaya çalışılacak politika ile kalıcı bir politik güce dönüşemeyecekti, dönüşemedi de...

Geçen ilkbaharda İtalya'da Berlusconi adında bir oligark tüccar, servetini ortaya koyarak ve mafya ile içiçe olan klasik düzen partilerinin o günlerde girdiği bunalımdan da en iyi biçimde yararlanarak, siyaset sahnesinde sivrilmeyi başardı. Sahibi olduğu televizyon kanalı, radyo istasyonu, günlük gazete gibi çok sayıdaki kitle iletişim aracını seferber

ederek, bir kaç haftada oluşturulmuş "Haydi İtalya!" partisine çoğunluğu sağladı. Ardından faşistlerle ortaklaşa hükümet kurarak işbaşına geçti.

Yalan ve demagojiden ibaret olan vaatler listesinde, Berlusconi, İtalya'nın çehresini terimin pozitif anlamında radikal bir revizyondan geçireceğini iddia ediyordu. Ülkedeki kurumlaşmış politik ahlaksızlığa son vermek, bir türlü ayar tutmayan devlet bütçesini "cesur" tedbirlerle düzenlemek, mali sorunları çözmek, kalkınmayı teşvik edici önlemler almak ve yanısıra, uygulayacağı yeni istihdam politikasıyla milyonlarca işsize çok kısa sürede iş olanağı sağlamak, Berlusconi ve yandaşlarının yürüttükleri yalan kampanyasının ana temalarını oluşturuyordu.

Klasik yolsuzluklar ve mafya ülkesi İtalya'da, politik kurumların

tamamen iflas ettiği, en gözde politikacıların ya cezaevinde ya firarda buldukları ya da sokağa çıkmayacak denli teşhir oldukları bir ortamda, düzen, Berlusconi ve onun faşist ordularını iktidara getirmekten başka bir alternatif bulamamıştı.

Bu seçeneği tercih etmekle egemen sınıflar iki hedefe ulaşmayı hesaplıyorlardı. Birinci hedef, Berlusconi aracılığıyla ultra liberal bir ekonomik politikayı uygulamak, bu politikanın uygulanmasına ters düşen yasal, idari ve pratik engelleri ortadan kaldırmaktı. Buna paralel olarak, emekçilerin sosyal kazanımlarını geçmişe göre daha radikal bir biçimde makaslamak, sömürü oranını artırmak, sermayenin çıkarlarına ters düşen sosyal kurumları dağıtmak, mücadele ve direniş eğilimlerini ezmek v.b Berlusconi'ye verilen misyonun birinci bölümünü oluşturmaktaydı.

İtalyan egemen sınıflarının Berlusconi'yi alternatif olarak dayatmalarındaki ikinci amaç ise, klasik siyasi partilerin itibar kazanabilmeleri ve yeniden toparlanabilmeleri için zaman kazanmaktı. Böylece, eğer süreç egemen sınıfların diledikleri seyri izlerse bir taşla iki kuş vurulmuş olacaktı. Zira, çok iyi biliniyordu ki, Berlusconi uygulamaya çalışacağı politika ile kalıcı bir politik güce dönüşemeyeceği gibi, hızla diskalifiye de olacaktır. Ama aldığı önlemler burjuvazi için

bir soluklanma olacak ve bu arada geçen zaman Hıristiyan Demokratlara, merkezilere ve sosyal demokratlara yeniden toparlanma fırsatı verebilecektir.

Burjuvazi açısından ideal olan bu senaryo ve hesapların yaşam hakkı, kuşkusuz işçi sınıfı ve emekçilerin takinacakları tavra sıkı sıkıya bağlıydı. Bu tavırların zayıf ve yetersiz olması durumunda, egemen sınıfların amaçlarına erişememeleri için bir neden yoktu.

Ne var ki, Berlusconi'nin hükümeti kurmasından bu yana İtalya'da yaşanan gelişmeler, sürecin burjuvazinin beklentilerinin tersine ilerlediğini göstermektedir. İşçi sınıfı ve emekçilerden gelen tepkiler, reformist sendikalara ve eski İtalyan Komünist Partisi'nin artığı PDS'e rağmen, tahmin edilenin de üstünde bir direniş ve mücadele azmini ifade etmektedir.

Berlusconi hükümetinin balayı süreci ve yaz tatili dönemi dikkate alındığında, işçi sınıfının tavır belirlemede pek geç kalmadığı ve fazla tereddüt etmediği ortaya çıkıyor. Bu tavrın belirlenmesinde ve ifade edilmesinde sendikaların epey ayak sürüdükları, PDS'in başını çektiği reformist muhalefetin ise kitlelerin hoşnutsuzluğunu kendi küçük politik hesaplarına göre kullanmaya çalıştığı da düşünülürse, dipten gelen öfkenin gücünü ve düzeyini tahmin etmek güç olmayacaktır.

Herşey iki aydır başlamış bulunan dev katılımlı işçi ve emekçi hareketlerinin genişleyerek ve radikalleşerek süreceğini göstermektedir.

İtalya'da büyük katılımlı kitle hareketlerine bir yenisi eklendi

Roma'da bir buçuk milyonluk dev işçi-emekçi gösterisi

İşçi sınıfı somut taleplerine somut yanıtlar almak için, mücadeleyi daha da yükseltmenin yolunu seçti. 12 Kasım günü Roma'da, son yarım yüzyılın en güçlü kitle gösterisi düzenledi. Gözlemciler katılımın 1,5 milyon kişiyi bulduğunda birleşiyorlar.

İtalya'da son 20 yılın katılım bakımından en güçlü genel grevi sayılan 14 Ekim eylemi, işçi sınıfının yeni bir mücadele dönemine girişinin başlangıcını oluşturdu. Bu genel grevle kendini dışı vuran emekçilerin öfkesi ve mücadele azmi, giderek yaygınlaşmaktadır. Bunun yanısıra gitgide sertleşmekte, sendika bürokrasisinin dayatmaya çalıştığı sınırları aşmakta ve

sistemik bir nitelik kazanmaktadır. Sermaye cephesi önden genel grevi bir karalama kampanyasına konu etti. Katılımın az olacağından, başarısız geçeceğinden dem vurdu. Genel greve 13 milyon işçi katıldı ve 80 kentte 3 milyon işçi sokak gösterileri yaptı. Eylemin bu açık ve tartışılmaz başarısının ardından, sermaye cephesi bu kez, işçilerin sırtını sıvazlamaya özen gösterdi.

Amaç eylemle ifade edilen öfke ve mücadele azmini yumuşatmak, rehabet yaratmaktır. Yani genel grevinizi başarıyla ve herhangi bir taşkınlığa düşmeden yaptınız. Böylece siz "uyarı" görevinizi yerine getirmiş oldunuz, gerisi hükümetin işidir; o sendikalarla görüşerek taleplerinizi elbette dikkate alacaktır, demeye getiriyorlardı.

İşçi sınıfı bu tür uyuşturucu övgülere kulak asmadığı gibi, somut taleplerine somut yanıtlar almak için, mücadeleyi daha da yükseltmenin yolunu seçti. 12 Kasım günü Roma'da, son yarım yüzyılın en güçlü kitle gösterisi düzenledi. Gözlemciler katılımın 1,5 milyon kişiyi bulduğunda birleşiyorlar.

Mücadele dinamiğinin ileri sıçramasında tali de olsa ivme kazandırıcı bir rol oynayan iki faktörü dikkate almak gerekiyor. Bunlardan ilki, hükümetin kaba tahrikleridir. Berlusconi küstah ve patavatsız açıklamalarıyla işçi sınıfının öfkelerini ve mücadele azmini objektif olarak kızıştırıyordu. Onun işçi sınıfı ve emekçileri açıktan aşağılaması ters tepki yaratıyor. 14 Ekim genel grevinin arifesinde "Genel grev olmaktan başka herşeye benzeyecektir", demişti. Sonuç biliniyor. 12 Kasım gösterisi için ise, bu kez, "Grev ve gösteri yapacaklarına çalışsalar, memlekete daha faydalı olurlar" diyen Berlusconi'ye yanıt olarak, 2 Aralık günü için yeni bir grev kararı alındı.

İkinci faktör, sendikaların işçi sınıfının eylemi karşısında takındıkları tavır ve bu eylemlere saptadıkları hedeflerdir. Sendikalar ara sıra yavan genel grevler yaptırarak sınıf üzerindeki etkinliklerini korumayı amaçlıyorlar. Berlusconi bu tür eylemlere "periyodik ayın" demekle, bir bakıma somut bir gerçeğe işaret etmektedir. İşçi sınıfı büyük ölçekli miting ve genel grevlerle ultra liberalizme savaş açarken, sendikalar bu mücadeleyi kendi dar ve sefil potalarına akıtmaya çalışıyorlar.

Gelişmeler ve mücadelenin seyri, işçi sınıfının sendika bürokrasisinin bu tavır ve manevralarını dikkate almadığını gösteriyor. Tersine, daha da militan bir mücadele çizgisi izleyerek, kendi somut talepleri uğruna savaşmak eğilimini gitgide daha belirgin bir biçimde ortaya koyuyor İtalyan işçileri.

Bunun göstergesi ülke geneline yayılan genel grev ve gösterilerin sistematikleşmesi ve frekansının sürekli artmasıdır. Önümüzdeki günlerde yapılacak olan 2 Aralık genel grevinden sonra, muhtemelen yeni tarihler saptanacaktır. Bunun yanısıra basının sansür ettiği bir dizi militan eylem yaşanmaktadır. Genel grevlerle eşgüdümlü olarak süren bu militan eylemler, Avrupa'nın bir çok başkentinde henüz açıkça ifade edilmeyen endişelere yolaçmaktadır.

Örneğin, 16 Kasım günü ile sınırlı kalınarak değerlendirildiğinde, İtalya'da yaşanan eylemler egemen sınıfların endişesini anlamaya yetiyorlar. Söz konusu tarihte genel bir çağrı olmamasına rağmen, bini aşkın fabrikada üretim tamamen durduruldu. Otoyollarına ve demiryollarına barikatlar kurularak ulaşım önemli ölçüde aksatıldı.

ORTADOĞU'DA UŞAK ENFLASYONU

Türkiye'nin İsrail Yaverliği

ABD, ufak tefek imtiyaz ve kırımlarla Ortadoğu devletlerini birer birer alarak bölgedeki kuşatma operasyonunu geliştiriyor. FKÖ-İsrail anlaşmasından sonra Ürdün-İsrail anlaşması ABD'nin bölgedeki hegemonyasını pekiştirmek yönünde atılmış yeni bir adım oldu. Şimdi sırada

Suriye ve Lübnan'ın olduğu biliniyor. Kuşatma operasyonu ve bölgedeki gücü pekiştikçe, ABD daha da pervasızlaşıyor. Satın alma bedeli olarak ödediği imtiyaz ve vaatlerde elini daha sıkı tutuyor. Geçmişte İsrail dışında müttefik bulmakta güçlük çeken ABD, bugün bölgede bir uşak enflasyonu yaşıyor. Bu enflasyonun uşak ve uşak adayları için anlamı ise, emekçi halklarını emperyalizme peşkeş çekmeleri karşılığında alacakları bedelin azalması, yani uşaklık değerlerinin düşmesi oluyor.

Son Ürdün-İsrail anlaşması bu yüzden hem FKÖ'yü, hem Türkiye'yi, hem de Mısır'ı rahatsız etti. FKÖ, Ortadoğu'daki yeni emperyalist "barış" sürecinin tek bariz uşağı olma özelliğini ve bunun getirdiği pazarlık avantajlarını yitirdi. Türkiye'nin Ürdün-İsrail anlaşma sürecinde bütünüyle devre dışı kalması, dahası imza törenine bile üst düzeyde çağrılmaması, Clinton'un Ortadoğu gezisinde Türkiye'ye uğramaması, tüm bunlar Türkiye burjuvazisi için rahatsızlığın ötesinde bir sıkıntı kaynağı oldu.

Türkiye burjuvazisi daha düne kadar, ABD'nin Ortadoğu'daki emellerinin hayata geçirilmesinde İsrail ile birlikte baş uşaklardan biri olabileme sevdası içindeydi. Bu misyonu yerine getirebilmesi için Türkiye'nin, bölgedeki sürece aktif bir siyasi müdahalesi gerekiyordu. Bu ise, ancak, iç siyasi ve iktisadi bakımlardan güçlü bir uşağın başarabileceği bir işti. Kürt sorununda derinleşen çözümsüzlüğü ve yanısıra iktisadi ve siyasi kriz batağında debelenmekten başını kaldıracak durumda olmayan T.C'nin bölgedeki sürece aktif bir müdahalesi söz konusu olamadı. Bu süreçte emperyalistler açısından tayin edici bir işlev göremedi. Körfez savaşında verdiği destek, sonrasında çevik gücün Kuzey Kürdistan'da konumlandırılması vb. hizmetleri bile yukarıdaki gerçeği değiştiremedi. T.C bu konuda da en büyük açmazı gene Kürt ulusal devrimci hareketi karşısında yaşadı. Türkiye, PKK'ye karşı destek alabilmek için bölgede emperyalistlerin istediği kıvama henüz gelmemiş olan ve bu yüzden ABD'nin başını ağrıtan Irak, İran, Suriye vb. ülkelerle, ABD'nin kuşatma operasyonununun ihtiyaçlarıyla kısmen çelişen ilişkiler yürütmek zorunda kaldı.

İşte İsrail-Ürdün anlaşmasının imza töreninde Türkiye'nin dışlanması, Türkiye'nin bu haliyle bölgedeki baş uşaklardan biri olamayacağı ABD tarafından resmen ilan edilmesi anlamına geldi. Türkiye'nin İsrail gezisi ve bu gezide sergilediği eski kabukları kıran açık işbirliği politikası yukarıdaki gelişmeler çerçevesinde anlamını buluyor. Türkiye kendisine verilen mesajı almıştır. Bu döküntü haliyle ABD'nin Ortadoğu çıkarlarına jandarmalıkta İsrail'in yanısıra ikinci bir baş uşak olamayacağını kavramıştır. Son İsrail gezisi, bölgede önemsiz ve sıradan bir uşak olmaktan kurtulmak ve bunun için de baş uşak İsrail'in yaveri olmayı kabullenmek yönünde atılmış bir adımdır.

Türkiye, bu gezide bugüne kadar "Müslüman" ülkelerin İsrail ile diplomatik ilişkilerinde gözetmek zorunda olduğu geleneksel çizginin dışına çıkmıştır. İsrail'e "Benden daha iyi bir yaver bulamazsın" mesajını verebilmek için sürekli kuyruk sallamıştır. Türk heyetinin Kudüs'te yatıya kalmamasıyla Kudüs, İsrail'in birleşik ve ebedi başkenti olarak resmen tanınmıştır. Tansu Çiller Tevrat'tan ayetler okuyarak

"Allah'ın İsrailoğullarına vadettiği topraklara gelen ilk Müslüman başbakanım", demiştir ve böylece Filistin'in işgali resmen onaylanmıştır. Burada Türkiye sadece İsrail'e değil, asıl ABD'ye kuyruk sallamıştır. Türkiye, İsrail nezdinde ABD'ye kendisini bölgede gözden çıkarmaması ve

gözetmesi için adeta yalvarmıştır. Tevrat'tan ayetlerin okunması, emperyalist "haçlı" seferinde sunulacak hizmetlerin sınırsızlığını göstermek için bir semboldür.

Dolayısıyla, Türkiye'nin son İsrail gezisi, birinci olarak, Ortadoğu'daki süreçten bütünüyle dışlanmamak için İsrail'in baş uşak konumunu resmen tanımak ve ona yaver olmayı kabullenmek anlamına gelmektedir. İkinci olarak ise, Türkiye İsrail ile ilişkilerini geliştirerek Kürt sorunu ile ilgili bunalımını hafifletecek, erteletecek bir kapı aralamak amacındadır. İsrail'e vereceği imtiyazlar ve bölgede onun yaveri olarak hizmet görmek karşılığında, İsrail'den, ABD'yi T.C'nin Kürt politikasını bir süre daha desteklemesi yönünde ikna etmesini istemektedir. Bu aslında İsrail'e değil, İsrail eliyle ABD'ye verilmiş bir rüşvettir. Çünkü İsrail'in bölgedeki çıkarları ve bu çıkarları pekiştirecek hizmetler doğrudan ABD'nin çıkarlarıyla içiçe geçmiş durumdadır. Teklif edilen rüşvetlerin niteliği de bunu doğrulamaktadır. F-4 Fantom uçaklarının 500 milyon dolar tutan onarım ihalesinin -bu onarım Türkiye'de de yapılabileceği halde- İsrail'e verilmesi ve bu ihalenin yüksek faizli kredisinin ise ABD'den alınması ve kredisi ABD'ce karşılanacak Manavgat suyunun İsrail'e taşınması sözünün verilmesi vb. İsrail devleti de bu imtiyazlar karşılığında, Türkiye'nin Ortadoğu AGİK'in başına geçmesi, Ortadoğu halklarının iliklerini kurutacak çok uluslu konsorsiyumlarda Türkiye'nin de yer alması vb. vaatlerle Türkiye burjuvazisinin gönlünü hoş etmiştir. Türkiye'nin İsrail'den bir diğer beklentisi de yine Kürt ulusal hareketine karşı kirli savaşa daha aktif destek vermesidir. Bu çerçevede karşılıklı bir güvenlik işbirliği anlaşması imzalanmıştır. MİT, MOSSAD ve CIA'nın katıldığı üçlü görüşmelerle karşılıklı deneyim aktarımı, yardım-istihbarat ve "terör"e karşı ortak hareket yönünde kararlar alınmıştır.

İsrail gezisinde Türkiye'nin, Kürt sorunundaki sıkışmışlığına acil çözüm bulma güdüsünün de etkisiyle, bir burjuva devletin normal koşullarda hesaba katması gereken Ortadoğu dengelerini gözetmeyen tutumlar içine girmesi Türkiye'de düzen içi muhalefetin de tepkisini toplamıştır. "Şahsiyetli" dışişleri bakanı Soysal, gezi sırasında yer yer müdahale ederek bu aşırılıkları dengeleyici bir işlev üstlenmiştir. Türkiye işçi sınıfına onurlu dış politika olarak pazarlanan bu manevraların gerçekte emperyalistlere hizmetin bir başka türü olduğunu, sözde anti-emperyalist ve islamcı geçinen aşağıdaki yazarların değerlendirmelerinden de görmek mümkündür.

"Türkiye'nin İsrail ile bu kadar içli-dışlı olması, şimdiye kadar Türkiye'ye olumlu bakan Arapları halk olarak topluca aleyhimize çevireceğinden, belki ters gelebilir ama, doğrusu bu ne Amerika'nın ne de İsrail'in işine yarar" (Fehmi Koru, Zaman, 5 Kasım '94)

"Ankara'nın İsrail'le ilişkilerinde çok dikkatli olması gerekir. Bu işte elini verip, kolunu kaybetmek olduğu unutulmamalıdır. İsrail'in gönlünü yapayım derken, İslam ülkelerinin, daha doğrusu müslümanların tepkisini hesaba katmak gerekir. Yoksa kaç yapayım derken göz çıkarılır." (A. Dilipak, Vakit, 5 Kasım '94)

İşte Türkiye burjuvazisinin "onursuz" ve "onurlu" dış politika örnekleri ve işte Türkiye burjuvazisinin "onursuz" ve "onurlu" uşakları.

Devrimci inisiyatif zamanıdır

Yeni Bir Kitle Hareketliliği

EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Aşağıdaki yazı
Ekim'in 107. sayısında
yayınlanmıştır.
Yükselen yeni kitle
hareketi dalgasına ilişkin
tahlilleri ve Komünistlerin
bu dönemde izleyecekleri
pratik-politik yönelişi
içerdiği için sözkonusu
yazıyı devrimci kamuoyuna
sunuyoruz.

Bir çok belirti yeni bir kitle hareketlenmesi dönemine girdiğimizi ve bunun giderek güçlenip yaygınlaşacağını gösteriyor. Bu yeni hareketlenmenin şimdiden göze çarpan bir özelliği var. Uzun zamandır sessiz kalan ya da örneğin yalnızca Sivas katliamı türünden olayların etkisiyle ve bir an için eyleme geçebilen küçükburjuva katmanların hoşnutsuzluğu da eyleme dönüşüyor. Yakın yıllarda daha çok işçiler ve kamu çalışanlarıyla sınırlı kalan mücadeleler, bu yeni evrede küçükburjuva katmanları, öğrenci gençliği ve aydınların en duyarlı kesimlerini de kapsayacak gibi görünüyor.

Adana'da HADEP il yöneticilerinin kontrgerilla tarafından alçakça katledilişini binlerce insan gösterilerle protesto ediyor. İstanbul'da "Tunceliler Gecesi"ne 10 bin kişiden oluşan bir devrimci kitle katılıyor. Dersim'de köylerin yakılması Türkiye'nin metropollerinde yöre insanlarının aktif protestolarıyla karşılanıyor. Yaşar Kemal önderliğindeki bir grup tanınmış aydın bugünkü rejimi lanetliyorlar ve onu tüm dünyaya teşhir edeceklerini duyuruyorlar. İstanbul'da Cemevi'nin yıkılması girişimine karşı hareketlenen Alevi halk kitesinin hassasiyeti ve canlılığı toplumda özel bir etki yaratıyor. Zonguldak madenlerinin parça parça kapatılmasına ilişkin plana karşı Zonguldak madencileri peşpeşe eylemler düzenliyorlar ve kararlılıklarını haykırıyorlar. Bir grup aydın düşünce özgürlüğü talebi için başkente yürüyor. Bazı üniversitelerde öğrenciler son yıllarda örneği görülmemiş genişlikte ve coşkuda alternatif açılışlar düzenliyorlar ve bir kısım öğretim üyesi ile bazı tanınmış aydınların da desteğini alıyorlar. İzmir'de 9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin 120 öğretim üyesi demokratiközerk üniversite istemiyle süresiz boykota başlıyorlar. Zindanlardaki zulme karşı tutsakların ve ailelerinin direnişleri yaygınlaşıyor. Grevlitoplusözleşmeli sendika hakkı konusunda bugüne kadar SHP tarafından kısmen oyalanabilen kamu emekçilerinden yeni öfkeli sesler yükseliyor. Ve nihayet, bir yıl gibi uzun bir süredir taban toplantılarına gerek duymayan İstanbul Sendika Şubeleri Platformu peşpeşe temsilci toplantıları düzenliyor, taban örgütlenmesini gündemine aldığı duyuruyor.

(...)

Kürt özgürlük mücadelesine karşı kirliliğin içinde bugün artık tümüyle bir özelsavaş aygıtına ve rejimine dönüşmüş

olan sermaye iktidarı, genel bir kitle hareketlenmesini besleyecek her türlü çabayı aralıksız olarak sürdürüyor. İktisadi politikalarında ve politik uygulamalarında değişik halk kesimlerini çileden çıkaracak bir keyfilik ve pervasızlıkla hareket ediyor.

O böylece bize, mücadeleye ve devrime çalışıyor, karşılığını alacağından da kuşku duyulmamalıdır.

***

Daha kısa bir süre önce toplu sözleşmelerle elde ettikleri hakları gaspedilen, günü gelmiş ödemeleri altı ay ertelenen ve bonoya bağlanan KİT işçileri, bugün yeni saldırılarla yüzyüzedirler. Hükümet hazırladığı bütçe tasarısında, '95 yılı için sıfır sözleşme, 200 bin kamu işçisinin memura dönüştürülmesi ve kabul etmeyenlerin işten çıkarılması ve nihayet yılların kazanımı olan bir dizi iktisadi ve sosyal hakkın, ya kaldırılması ya kısıtlanması önlemlerini açıkladı.

Bu daha genel planda sermayenin önümüzdeki dönemde tüm sınıfa karşı izleyeceği ekonomik ve sosyal politikanın da çerçevesini oluşturuyor. Öte yandan, koalisyon hükümeti içinde bugüne kadar bir dizi madrabazlığa konu olan, fakat artık bir tasarı halinde meclise sunulmuş bulunan "özelleştirme yasa tasarısı"da KİT işçilerine yönelik saldırının bir başka cephesinin açılmakta olduğunu gösteriyor. İşçilere sıfır sözleşme ve sosyal haklarda kısıntılar uygulanırken, yeni zamların birbirini izleyeceğini, enflasyonun %100 üzerindeki seyrini sürdüreceğini de bunlara ekleyelim.

İşçilere karşı 12 Eylül döneminde bile bu ölçüde bir pervasızlıkla hareket edilmedi. Bu aşırı "tahrik" onları mutlaka harekete geçirecektir. Topun ağzında Zonguldak madencileri var ve onlar şimdiden karşı eyleme geçmiş bulunuyorlar. Madencilerin geçmiş direnişlerinin deneyimi ve bu direnişin yarattığı moral kazanımların işçiler üzerinde halen yaşayan etkileri gözünde bulundurulduğunda, Zonguldak madencilerinden başlayan bir eylem dalgası, işçi hareketi için son derece önemli bir şanstır.

Öte yandan, kanlı sermaye iktidarı Adana'da Kürt yurtseverlerini katlederek, Dersim'de köyleri yakarak, zindanlarda tutsaklara zulmederek, metropollerdeki Kürt halk kitlelerinin sabrını taşımıştır. Rejimin kirliliği bu saldırılar nedeniyle büyük kentlerdeki Kürt emekçilerinin bilinç ve direnç duvarlarına çarpıyor. Rejimin uygulamaları öylesine rezilce ve isyan ettiricidir ki, Kürt kitlelerinin bu tepkileri Türk emekçilerinin bir kesimi tarafından da sempatiyle karşılanabiliyor.

Devam ediyoruz. Bir avuç aydının düşünce özgürlüğü için en masum

eylemine bile izin vermeyen, Dünya Barış Günü'nde bir grup sanatçının en barışçıl bir eylemini bile gözaltıyla karşılayan, "demokratikleşme" vaatlerini tiksindirici bir oyuna çeviren ve Yaşar Kemal'in sözleriyle, Türkiye'yi lanetli bir ülke haline getiren rejime karşı, yıllardır aşırı bir edilgenlik içinde suskun kalan aydınlar bile, bugün artık harekete geçmek ihtiyacı duyabilmektedirler. Türkiye'de öyle olaylar yaşanıyor ki, aydın onuru denilen şeyden bir nebze olsun taşıyanların buna daha fazla sessiz ve seyirci kalabilmesi mümkün değildir. Üniversiteler öylesine kişiliksizleştirilmişlerdir ki, buna nihayet bir ilk ciddi tepki olarak, içinde profesörlerin de yer aldığı öğretim üyeleri boykotları patlak verebilmiştir. Alternatif açılışlarda öğrenciöğretim üyesi dayanışmasının ilk adımları atılmıştır.

Ve son olarak, Türkiye'nin metropollerinde sosyal uyanışın yolunu kesmek ve onu Adil Düzen aldatmacasıyla yozlaştırmak, Kürdistan'da ise ümmetçi temalarla ulusal uyanışı boğmak ve Kürt halkını bölmek amacıyla, rejim gitgide daha çok şeriatçı güçlere dayandığı ölçüde, bu özellikle büyük kentlerde Alevi kitesini rahatsız etmekte, uyarmakta, canlandırmakta, örgütlenmeye ve direnişe yöneltmektedir.

(...)

***

Kitleler yeni bir hareketlenme dönemine giriyorlarsa, kritik sorun, komünistleri ve devrimcileri bekleyen görevlerle ilgilidir. Kitle hareketleri önderliğin ve örgütlülüğün, bu alandaki hazırlık ve birikimin pratikte sinanacağı gerçek zeminlerdir. Bu zemin, bilincimizi, örgütlülüğümüzü ve pratik inisiyatifimizi, tüm bunların bileşkesi olarak önderlik kapasitemizi, sınavdan geçirecektir. İdeolojik politik perspektifler ile örgütsel düzey ve yetkinlikle ilgili olarak, kendini burada göstermeyen ve kanıtlayamayan her iddia, dayanaktan yoksun demektir.

Bu sınavın başarıyla verilememesi durumunda, bu sizin öncü değil ardçı olduğunuzu gösterir. Soyut iddianız ne olursa olsun, hiç değilse henüz, herhangi bir önderlik kapasitesi taşımadığınızı ortaya koyar. Zira önderlik kendini doğru perspektiflerde ve bu perspektifler doğrultusundaki örgütlü pratikte gösterir. Bu niteliğinizi ve yeteneğinizi kanıtlayabilmemiz için, kitle hareketlerinin her alanına ya da kesimine yetişebilmemiz elbette gerekmez. Özellikle yeniyseniz ve güçleriniz de sınırlıysa, bunu başlangıçta ve uzun bir süre başaramayabilirsiniz de.

Fakat önemli olan, gücünüzün ve örgütlülük düzeyinizin elverdiği ölçüde ve özellikle zaten sürekli faaliyet yürütmekte olduğunuz alanlarda ve birimlerde, kendi müdahalenizi, önderlik çabanızı ve düzeyinizi ortaya koyabilmemizdir. Bunu yaparsanız ve yaptığınız ölçüde,

bu hızla gücünüzü de çoğaltacak, etkinizi yayacak, sizi yeni güçlere ve alanlara taşıyacaktır.

Örgütümüz ve tüm örgütlerimiz, sorunları ve sorumluluklarımızı bu açıdan görmeli, gelmekte olan hareketliliği, bunun önümüze koyduğu görevleri derhal enine boyuna tartışmalıdırlar. Politik çalışmada iller ve birimler düzeyinde gösterilmesi gereken devrimci inisiyatifin her zamankinden daha çok önem taşıyacağı bir evrenin eşliğindeyiz.

Gelecek hareketliliği, bir kez daha, "yeterli bir hazırlıktan yoksunluk" mazeretleriyle karşılamak, mazeret değil kaba bir sorumsuzluk, hatta suç kabul edilecektir. Ve muhakkak ki, bir iç mücadelesinin konusu edilecek ve kesin olarak "ağırlıklar"ın atılması, sorumlulukların gözden geçirilmesi uygulamalarına yolaçacaktır.

(...)

Yığınlar bugün iktisadi ve demokratik istemler uğruna harekete geçiyorlar. Bu istemlere kararlılıkla sahip çıkmalı, onlara daha açık ve bilinçli ifadeler kazandırmalıyız. Yığınların demokratik siyasal istemlerini çeşitlendirmeli ve en kapsamlı biçimiyle sloganlaştırmalıyız.

Fakat öte yandan, bu mücadelelerden en iyi biçimde yararlanarak ve mümkün olan her olanağı kullanarak, yığınların bilincini ve tepkisini devrimci bir doğrultuda geliştirmeye, düzenin temellerine yöneltmeye çalışmalıyız.

Yalnızca taktik istemlere ilişkin şiarları değil, fakat eylem içindeki kitlelerin saflarında kolayca yankı bulabildiğini olayların gösterdiği temel şiarlarımızı da mümkün mertebe yaymalıyız. Bugün, "Kahrolsun Sermaye İktidarı!" ve "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!" gibi iki temel sosyalist slogan, bir çok kitle gösterisinde açık bir destek bulabiliyor.

Bu sloganları, sınıf hareketi saflarında yaygınlaşması ve benimsenmesi, işçi hareketinin devrimci gelişmesi ve bağımsız bir sınıf kimliği kazanması doğrultusunda önemli bir kazanım olacaktır.

Kopular ve Kapılar

Tasfiyeciliğe
Karşı
Konuşma
ve
Yazalar

Kitapçılarda

Merhaba

Binlerce kilometre uzaktan merhaba. Adı konmamış ve her türlü zulme reva görülmüş Kürdistan'dan merhaba...

Biz devletin belli kademelerinde şu veya bu gerekçeyle çalışan komünistleriz. Aşağılık bir sömürü düzeninin onarıcısı durumundayız. İstemesek de devletin belli politikaları üzerimizden yürüyor. Bizler tamamen bunun farkındayız. Kendisini zararlı bir ur gibi sürekli üreten bu düzen tüm yaşantımızı, ütopyamızı, hayallerimizi, aşkıımızı ve gençliğimizi de çalmaktadır.

(...)

Buna rağmen, hararetle tartıştığımız ve Kürdistan ile Türkiye işçi sınıfı devrimi hakkında kafa yordüğümüz bu ıssız ortamda hiç ummadık bir gelişme oldu. İssiz diyoruz, zira ne gazete,

ne dergi, ne de herhangi bir devrimci değere tahammül etmeyen bir sistemle karşı karşıyayız. Özel tim, polis ve askerin halkın sayısına eşit olduğu koşullarda bu mektubu yazmaktayız. Mektubumuz yaşadıklarımızın sadece küçük bir kesiti. Buranın havasını bir nebze siz samimi dostlara taşırsa ne mutlu bizlere...

Merkezimize hiç ummadığımız bir anda bir zarf geliyor. Zarfın içinde bir adet "Kızıl Bayrak". Ve şaşırıp kalıyoruz. Bazı arkadaşlar böyle bir gelişme karşısında ne diyeceklerini bilemiyorlar. Az çok bilgimiz olduğu için onları aydınlatıyoruz.

Kızıl Bayrak'ın ve Komünistler'in dostluğuna, içtenliğine, perspektifine ve samimiyetine bin selam...

Üzerimize örttüğümüz yorganlar artık bizi ısıtamaz oldu. Kendimizi bir birlikteliğin yakıcı yalnızlığında hissediyoruz. Burada belli kavgalara giriştik desek yalan olur. Ama halkın ve devrimci

değerlerin savunmasını belli unsurlara yakınlık duyduğumuz ve onlara belli müdahalelerde bulunduğumuz doğrudur.

Ama artık koşullar işçi sınıfından yana dönmüştür. Arıcak, onun içinde bulunduğu yalnızlık, yozlaşma ve edilgenlik durumu bizleri üzmektedir. Komünistlerin haklı olarak döne döne vurguladıkları illegal ihtilalci sınıf partisi tesbitini olumlu ve yerinde buluyoruz. Bu tesbite katkıda bulunmak bizlerin de sorumluluğundadır.

"İşçi sınıfı ahlaki yozlaşmadan siyasal eylemliliğe geçmeli" ve "ışık daha çok ışık" şiarı ile komünistlerin birliği ve bundan da öte komünistlerin sınıfla birliği için kararlı bir mücadeleye ve birlikteliğe.

İşçi sınıfının ihtilalci partisini yaşatmak ve Kızıl Bayrak'ı kapitalizmin bağrına dikme mücadelesinde buluşmak üzere tekrar tüm komünistlere Kürdistan'dan bin selam.

"Bir Grup Komünist"

Kızıl Bayrak Susmayacak! Kızıl Bayrak Yükselecek!

Sınıf mücadelesini körükleyen grevcilere, hain bürokratları taşıyan nasırlı ellere Kızıl Bayrak'ın 12. sayısından bin selam!

İşçi sınıfının yükselen sesini susturmak için elinden geleni ardına koymayan sermaye devletinin, DGM'lerle, işkencecilerle, ekonomik kısıpçla, kısaca tüm gücüyle yayını engellemeye çalıştığı Kızıl Bayrak, 12. sayısıyla kavgaya devam ediyor.

Sermaye devleti, işçi sınıfının yükselen mücadelesi karşısında kapıldığı korku ve panik ruh haliyle her direnişe, her eyleme saldırıyor. Direnen kitlelerden öncülerini koparıp alarak, sınıf mücadelesini devrimcilerden, komünistlerden temizleyerek onları dağıtmaya, mücadelesini kırmaya çalışıyor.

Cemtaş direnişi sırasında, pek çok işçinin yanısıra, gazetemiz çalışanı Metin YILDIRIM'da gözaltına alındı. İzmir büromuzun çalışanı Mehmet ÖZENİR lise öğrencilerinin eyleminden, Merkez büromuz çalışanı Kadri TEYMUR ise KÇSP toplantısından alındılar. İDGM, ilk sayımızdan bu yana alışkanlık haline getirdiği "toplatma" fetvasını 11. sayımız için de verdi.

İlk sayımızdan beri en açık, en net ifade ve tavırlarımızla belirttik. Kızıl Bayrak susmayacak, Kızıl Bayrak dalgalanacak!

Ne her sayımızın toplatılması, ne davalar ne cezalar ne de gözaltı ve işkenceler bayrağımızın elden ele geçerek yükselmesini ve Sosyalist Türkiye'nin burçlarına dikilmesini engelleyemeyecek...

GEBZE DİRENİŞİ'nin ARDINDAN

Bir Koz Daha Küçük Burjuva
Devrimciliğinin Eleştirisi

ÇIKTI

EKSEN YAYINCILIK

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm

2. Baskı ÇIKIYOR

EKSEN YAYINCILIK

Dünya'da ve Türkiye'de ÖZELLEŞTİRME SALDIRISI

ÇIKIYOR

EKSEN YAYINCILIK

SON SÖZÜ DİRENENLER SÖYLER

15 Kasım 1911: Zonguldak maden işçileri Türkiye işçi sınıfının ilk grevlerinden birisini gerçekleştirdiler

9 Kasım 1918: Almanya'da Spartakist Devrim

Almanya'da I.Emperyalist Sosyal Demokrat Partisi'yi Paylaşım Savaşı ve sonrasında en büyük yıkımı işçi sınıfı ve emekçiler yaşamıştı. Yüzbinlerce işçi cephede can vermiş, bir o kadarı da çalışamaz duruma gelmişti. Geride kalanlar ise açlık ve sefalet içinde yaşıyorlardı. İşçi sınıfının öncüsü olmak iddiasındaki Alman Sosyal Demokrat Partisi (SPD) şovenist programıyla işçi sınıfına ihanet ederek savaşa sürülmesine destek olmuş, ve onun savaş karşıtı eğilimini dizginlemişti. Fakat savaş sonrası kitleler artık SPD'ye rağmen radikalleşmeye başladı. Tam da bu dönemde SPD'den ayrılan Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg Spartakist Hareketi başlattılar. USPD (Almanya Bağımsız Sosyal Demokrat Partisi)'yi kuran Spartakist Hareket fiili olarak sınıfın taleplerinin sözcüsü durumuna geldi. Ekonomik ve politik talepler etrafında "İşçi Konseyleri" kuran Almanya işçi sınıfı karşısında daha fazla direnemeyen SPD iktidarı, 9 Kasım 1918 günü cumhuriyet ilan ederek yönetimi bıraktı. Aynı gün K.Liebknecht ve R.Luxemburg önderliğindeki Spartakist Hareket "Proleter Devrimi" ilan etti. Uzun süren ve zaman zaman devrimin, zaman zaman da karşı-devrimin hakim olduğu yaklaşık bir yıllık bir sürecin sonunda Alman işçi sınıfı yenildi ve önderleri katledildi. Spartakist Devrim, sonuçta başarıya ulaşmasa da işçi sınıfının iktidarı alma mücadelesinin önemli örneklerinden birisidir.

"EN İYİ İKİNCİ KEMANCI" MÜCADELEMİZDE YAŞIYOR!

F.ENGELS (1820-1895)

Bilimsel sosyalizmin kurucularından, kendi deyimiyle "en iyi ikinci kemancı" Friederich ENGELS Kasım 1820'de doğdu. Proletaryanın iktidar mücadelesinin büyük ustası ENGELS yaşamı ve mücadelesi ile devrimci ve komünistlere ışık olmaya devam ediyor.

Kızıl Bayrak, 15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete, ISSN 1300-3585 Sayı: 12, Sahibi ve Yazı İşleri Md: Güray ÜLKÜ, EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

İSTANBUL MERKEZ: Tiryaki Hasan Paşa Cad. Osman Kalkas Han. No: 54/3, Aksaray Telefon/Fax: 0 (212) 632 73 56

ADANA: Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306 Telefon: 0 (322) 351 36 84

ANKARA: Tuna Cad. Çanakçı İşhanı No: 11/60, Kızılay Telefon: 0 (312) 433 13 29, **İZMİR:** 853. Sok. Bilen İşhanı No:6/604 Konak Telefon/Fax:0 (232) 445 21 50

BASKI : A.CEM Matbaacılık / İSTANBUL

Lyon Dokumacılarının Savaş Çılgığı:

**"ÇALIŞARAK
YAŞAMAK**

**ya da
"DÖVÜŞEREK
ÖLMEK!"**

Bundan tam 163 yıl önce, 21 Kasım 1831'de Fransa'nın Lyon kentinde dokuma işçileri silahlanarak ayaklandılar ve şehir merkezine doğru yürüyüşe geçtiler.

Bütün mahallelerde barikatlar kuruldu. Belediye Sarayı ele geçirildi.

Ulusal muhafızlar öfkeli yürüyüşçüleri dağıtmayı başaramadı.

Devlet ayaklanmayı 30 bin kişilik kuvvet göndererek bastırabilirdi.

Ayaklanma öncesi işçiler sendikaların ilk nüveleri sayılabilecek örgütlenmeleri aracılığıyla büyük gösteriler düzenlemiş, patronları sözleşme masasına oturtarak ücret artışı sağlamışlardı.

Bu anlaşmaya uyulmaması grev nedeni olmuş, karşılık olarak da patronlar lokavt ilan etmişti. Bunun üzerine işçiler çalışarak yaşama hakkı talebi doğrultusunda ayaklandılar.

Siyasal bir parti ve programdan yoksun olmalarına rağmen Lyonlu dokumacılar, işçi sınıfının tarih sahnesine çıktığı bu ilk dönemlerde, burjuvazinin karşısına bir bütün olarak dikilerek proletaryanın devrimci yeteneğini somut olarak ortaya koydular.

Sonucu başından belli bu mücadeleyi kaybetmeler de yığıtçe savaşınlar ve gelecek mücadelelere yol gösterdiler.

Kızıl Bayrak